

Modus legendi abbreviaturas.

<https://hdl.handle.net/1874/311307>

2000e lxxvij

J

L. fol.
264

Jus positivum et Interpretatio
Folio n°. 264.

Rariora

375. Johannes Eberhausen, Modus legendi abbreviaturas in utroque jure. [Holl. dr. Drukker van het Liber Alexandri de proeliis] z. j. 2°. L. 2°. 2641

Type 1 (Proctor). — HMT 126 (78) a. — CA 1263 a (1e suppl.). — C II 4312. Op bl. 1a: „Liber canonicorum Regularium in Traiecto”. — In slappen herstelden hoornen band. — Samengeb. met nr. 435 en 739.

739. Tractatus de contractibus et vitalitiis. [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis c. 1476]. 2°. L. 2°. 2642

Type 1 (BMC 120). — H* 5678. — CA 1265a (suppl. 1). — BMC I p. 78. — Holtrop II 671. — MMW II 769. — Pell. 3965. — Pr. 305. Samengeb. met nr. 375 en 435.

435. Johannes, card. Sancti Calixti, Tractatus super materia contractuum de censibus annuis et perpetuis. [Acc.] Propositiones responsivae ad quaestiones de observantia dominical, dierum et praecipuorum solemnium festorum. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1473]. 2°. L. 2°. 2643

Type 1. — C II 3369. — Holtrop II 175. — VK 639. — Bl. 20 en 21 ontbreken.

Samengeb. met nr. 375 en 739.

Liber amicorum Fecit b. in Tructo

ad St. Paul eenen hurenberg druk van dat ook in Panser, hurenberg - Buch
druckerey oph. t. pag. 39.

C.1473 1 - 3

I is gedrukt in de gelijzommerij
(hurenberg nederlandsche) drukkerij
welke tot den Alexander de groelius
drukt. Het boek is door mij besteld
in bestelling van Annaert typographus
B. 247 p. 1263. e. - Deze is afgebeeld bij
Holtrop Monum. typogr. 126(78)

II ~~Dubbelt met eenander exemplaar, hetz~~
~~dat nuw copieerd is als ee druk van Georg Regius~~
~~te Straatsburg lie neestaet.~~

III (Keulen, Joh Kochhoff. c. 1480) 1472
Cuijper II 336g. - Holtrop II, 175.

II
Straatsburg, Georg
Regius
Drukkenbleven immeers.
C.1470 (Proctor 805)

ook aannoyt Kon. Bibl.
(Cas Holtrop. p. 442 II 671)

Kam 5078.

P. 13
De tekening aan Egypte
is in de Haarlem Catalogus
een front

#77 C

2

Incipit liber dans modū legendi abbreuiaturas in utroq; iure.

Via preposterioris ē ordo prius humana petere
subsidia vt illis deficiētib; diuini fauoris grā
postulet. vt de.con.di.i.c.omnis cr̄stian⁹ i fi.
Et in pñ. Apparatus. Joh. an.li.vi. ymmo vix
bono paguntur exitu. que malo sunt inchoata
principio. vt.lxi.di.ca.miramur.i.q.i.principa
tis. et. c. Cum paulus. Ideo diuino primitus implorato p̄fidio
cum iutis utriusq; sciencia tam legū q̄ canonū preciosissima: nō
aminiculatia sed principalis et sacratissima. Imo diuinitus inspi
rata sit maxime cōpotēs principib;. comitib;. baronib;. militib;
ceterisq; nobilibus. clericis atq; generosis personis iurisdictionū
et iuriū ipsoꝝ manutencionē habentib; statui: vt huī utriusq;
iuris sc̄ canonici et ciuilis noticiā aggredi volentib; tā in legēdo
q̄ in studēdo facilis breuis et planissim⁹ pateat accessus. In tex
tib;. apparatib;. summis. glosis. collectis. et omnib; abbreuiia
tutis legū et canonū ad omnipotentis dei laudem et iuniorum
scholarū: sacerdotū: et iuris alumpnoꝝ istructionē que alit fieri
habet q̄ illoꝝ informacio quas scolasticis doctrinis scolas forte
regendo sua laboriosius oporteat quicete nutrimenta. Attento
q̄ omnis processus arcu et scienciar; generatiuus ordinē in se
debet habere et propter vite humane insufficiā breuitatē con
tinere. Talem vt sequit breuissimū instruendi modū obseruand
esse censeo pedagogis nobiliū. Salua tamē emendacione melio
rancū rationabilit hunc docendi modū. ¶ Prehabitis ergo sco
lasticis disciplinis et puerilib; erudicionib; in donato casualib;
et temporalib; in alexandri partib; ambabus declinationibus
cōiugacionib; et cōstructionis ordine aīm moralib; auctoribus
cathone v̄l faceto ā. Nō p̄ vite medietatē liberalib; et aminicu
latiū artibus insistendo: vt sunt gramatica: logica: rethorica:
geometria: ar̄itmetica: musica: et astronomia. Sed his cōpendi
ose trāscursis principalib; sciencij. videlicet tramite philosophie
suadeo cīcīus appropinquari et tādīm iuti canonico et theologie

practice finaliter ymmo rati. Non ut qit beatus Jeronim⁹. Illi i
vanitate sensus et obscuritate mentis ambulant. qui diebus et
noctibus in Dyaletica arte torquetur & **Vt** in canone. Nonne di
xxxvij. ubi reprehendunt dyaletici et rerum naturas inquirentes
Necnon versificatores. et eadem di. c. legim⁹ ubi per vanā dyale
ticoꝝ garilitatē et sophistica argumēta intelligit Horac⁹ cyre
phes et ranas quib⁹ egipciū sūt paſſi. pmo pmitto noīa libroꝝ
in utroq̄ iure tā pontifīco q̄ impatorio **A**nnectādo cuilibet horoꝝ
diuisionē in libros parciales. Deinde subiungā modū allegādi
in quolibet libro cum exemploꝝ posicione. de abbreviaturis. vt
introit⁹ ad iura capescenda manifestet quoꝝ ignorācia pau
cos excusat iuxta regulā ignorācia facti non iuris excusat. vt de
regulis iuris. c. ignorācia. li. vi. que regula duos habet articulos
principales. **P**rim⁹ q̄ ignorācia facti quēlibet excusat maxime
dū est ignorācia facti probabilis. **T**ūc enī in toto excusat igno
ranteꝝ vt in. l. erroꝝ facti. C. de iuris et facti ignō. qd̄ enī p me n̄
stat michi imputari nō debet. vt i. c. Imputare de re. in. li. vi. **S**ecl⁹
dus articulus est q̄ ignorācia iuris neminem excusat. quia ius
quilibet scire tenet et nemini licet ipm ignorare. vt. in. l. regula.
ff. de iuris et. fac. ig. **D**ebemus ergo sc̄iencā iuris om̄es appetere.
ne in cōtempnū dei nos īcidere cōtingat. **N**ā tēptores canonū pes
cant in sp̄itu sanctū cuius iusticiā. **N**isu et gracia ipsi sacri ca
nones editi sunt vt xv. q. i. violatores et ca. nulli phas **P**ro quo
sciendū q̄ ius ē ars boni et equi cui⁹ merito quis nos sacerdotes
appellat. idest sua iura cuilibet ministriates. ff. de iusticia et iure.
l. i. p. ii. **E**st aut̄ ius nomē gerneale. Et lex ē sp̄es iuris. **E**cā ius
dicit pceptū seu ordinacio p̄cipantis vel dñi c̄rea subditos. Et
sic ius triplex distinguit. quia talis superiorꝝ p̄cipās **A**ut ē dñ
et tunc dicit ius diuinū. **A**ut est natura et dicitur ius naturale
primeū. **A**ut ē homo tunc dicit ius humanū salicet genitū vel
ciuile seu positivū. **I**us naturale est cōmune omni nacioni. eo q̄
vbisq̄ iusticiā nature nō aliqua cōstitutione habetur. vt matis et
femine cōiunctio puerorꝝ educatio. cōmunitis omni possessio. **Q**uiā
iure naturali oīa sūt cōmunia. idest cōmunicāda tēpe necessitatis

definitio Iuris

definitio iuris

3.

Nemo enī propriū dicat qd cōmune est vt di. xlviij. ca. sicut h̄j in
medio et illud ius equissimū est. quia eius p̄cepta in lege et in
euangelio cōtinentur vt quod tibi vis fieri michi fac. qd non tibi
noli. Sic potes in terris viuē iure. poli. vt di. i. In prin. di. l. pō
deret alias cōsideret. ij. q. vi. decreto. de maio. et obe. dilecti. vbi in
cluditur. Non furtum facies. Non mechaberis. Nō occides. Non
suscipies voce mēdach. Exo. xxi. Et. xxiiij. Deutro. v. c. Ozee. vij.
ca. Cum multis similib⁹. Hoc ius cepit ab exordio rationalis
creature. Nec variat tempore. Sed est inmutabile plenū et per
fectū. di. v. in prin. et. di. viij. in prin. Sed ius positivū est cōsti
tuicio hominis variabilis et imperfecta. Et subdiuiditur in cano
nicū et ciuile. Nam sicut ex duob⁹ cōponitur homo scz materia
et forma. Sic due sunt dignitates in ecclesia militante. scilicet
pontificalis auctoritas. Et imperialis potestas vt de maio. et obe.
ca. solite. ex quibus iura duplicita prodierunt. **T**Papa enim con
ditor canonū. et imperator legū ex quo iā patet causa efficiens
utriusq; iuris. Sed causa materialis iuris positivi est leges et
canones. Decreta seu decretales epistole. circa que omnia ver
satur ipsum ius. Et coincidit cōiter causa materialis cū subiecto
Vnde subiectū iuris canonici est. Bonum ecclesiasticū fideliū di
rectiū de cōsideratione singulorū negotiorū cōtinens rerū ecclesiasticarū
utilitatē cōseruans. vel est homo catholicus dirigibilis iure ca
nonico in bonū humanū similit et diuinū. Nam sicut sciencia
supponitur sciencie ita subiectū subiecto. Et philosophie moralis
cū sciencia iuris utriusq; subordinat. Subiectū ē bonū humanū
igit ē. **T**Sic subiectū iuris ciuilis est homo politici cōstitucio
nibus legalibus dirigibilis simpliciter in bonū humanū ad rei
publice utilitatē cōseruandā. Causa finalis satis patet ex dictis
Nam finis iuris est bonos et scientes efficiere non metu solum
penarū. verū etiā exhortacione premiorū. Causa vero formalis
duplex est. scz forma tractādi que est modus agēdi vt diffinitiū
diuisiū. p̄ceptiū. prohibitiū. et exempliū positiuus. Et
forma tractatus que consistit in diuisione librorū totaliū in par
ciales. et parcialiū in titulos seu rubricas. et titulorū i capitula

leges.paragraphos.vel responsa &c.ut infra dicet. **Vnde ius canonici in quatuor libris principalib⁹ nobis ē traditū.** Primi⁹ liber est **Decretū.** Secundus **Decretales.** Tercius **sextus liber.** et quartus **clemētine scz cōstituções.** Pro quo sciendū p̄ drā ē inter decretū canonē et decretalē epistola. **Hec drā nōt. di. in. 9.** porro ubi dicit graciān⁹ canonū. Alij sūt decreta pōtificū. Alij statuta cōcilioꝝ. **Nā canō p̄prie dicit statutū i cōcilio generali l pūciali factū auctoritate epōꝝ vt d̄ cō. ca. i.** Decretū vero est statutū qđ papa de cōsilio cardinaliū ad nullius tñ cōsultacionē statuit. Et in scriptis rediſt ut de rescrip.c. p̄senti. **Hic autē Decretū sumitur pro noīs libri in quo decretata sanctoꝝ patrū descripta sūt.** Capit ecia aliter decretū de re.ec. non alie.ca.i.li.vi.in glosa magna in fine ubi ponit differēcia inter Decretū auctoritatē et cōsensū vel collaudacionē iudicis. **Sed decretalis epistola dicit quā papa solus.** vel de cōsilio cardinaliū ad cōsultacionē alicuius rescribit et respōdit. ut de rescrip.ca.i.et glo.in. 9. Omnes hec species.di. iij. Eciam inuenit hoc decretale. Ut xxv.q.i. **Omnia decretalia in differēter tñ decretata canones. et decretales ius canonici nuncupantur. vel canones. et vñ sepe pro reliquo sumit.** Vocat eciam canonica iſtituicio. Aliqñ dogma qđ cōſiſtit i doctrina fidei xp̄ane de con.di.v.c.fi. Aliqñ mādatū quia cōſiſtit i doctrina de morib⁹ di.liij. **Veniqꝝ aliqñ iter dictū qñ nulla pena adiicit de conse.di iij.** Nō oportet Et qñqꝝ sanctio quādo pena adiicit. xxvij.q.iiij. **Si quis vere hic eciam Decretales in plurali numero utimur p libro in quo dicto capitula que eciam decretales dicunt cōtinent.** Venio nūc ad libros. **Primum itaqꝝ libru iuris canonici qui decretū dicit cōposuit magister Graciān⁹.** Nō quidā inueniendo. Sed dicta sanctoꝝ patrū in diuersis dispersa voluminib⁹ in vñ volumen debite et ordinate colligendo. Et hoc circa Annū dñi Milleſimū Cētesimū Nonagesimūterciū. Fuit eciam ille graciān⁹ vñ de trib⁹ fratrib⁹ cui⁹ alter frat̄ Petr⁹ lumbard⁹ libru sentençiar⁹ cōſcripsit et terci⁹ Petr⁹ cōmeſtoris vel māducatoris qđ scolastica historiā fecit. Diuidit aut̄ hic liber prim⁹ Decretū in tres ptes p̄cipales Quaz p̄ma vocat distinctiones qđ vlt̄ subdiuidit i ptes cētu

4

et unā quāz quelibet distinctione dicitur. Habet enī hec prima pars
decreti distinctiones centū et unā a quibz ipsa tota nomine est sortita
Iste autē distinctiones vltius subdividuntur in canones vel ca-
pitula. qui canones interdū propter aliquoz ipsoz prolixitatē
subdividi possunt i paragraphos. et paragraphi ipsi si lōgi fue-
runt in versiculos ē. **D**e cūda pars decreti nominat cause. Et co-
tinet in se. xxvi. causas in quas diuidit a quibz et nomine accepit
que cause subdividuntur vltius in questiones. Et hee questiones
in canones vel capitula que ultra in paragraphos et versiculos
subdividi possunt. ut supra de distinctione canonū premissū est.
Est tamē hic aīaduertendū q̄ causa. xxxij. habet questiones sex
quāz questionū tercia nō diuidit immediate in canones vel capi-
tula. sed inibi interponit tractatus de penitēcia. qui cōtinet in se
distinctiones. vij. in quas diuidit. Et hee subdividuntur in capitula
vel canones et paragraphos ut sup̄ dicebat. Et interdū diuidit
di. in paragraphos absq̄ capitulo. **T**ertia et ultima pars decreti
nūcupatur de cōsecracione et habet sub se quinq̄ distinctiones in
in quas diuiditur quāz quelibet in plures subdividit canones
vel capitula. et quadraginta in paragraphos. ut supra dictū ē. **V**sus
Decretū centū dat distinctiones et unā. **T**riginta causas et sex
addit tibi mixtas. Distinguuit septem penitēcia cōsecra quinq̄.
Autorē q̄z tibi declaro graciā. vel sic breuij. **C**. distinguuit. i.
causas dat decem tria. cum sex. Penitet. v. versum vult cōsecrare
reversum. Nunc ponēda et notanda sunt exempla allegacionū
et de prima parte decreti nota q̄ illa sillaba di. vel dis. etiā sola
littera. d. significat distinctionē. et numerus immediate sequens
denotat quotam distinctionis. Ultimo ponit principiū canonis
vel capituli i quo auctoritas vel allegacio cōtinet exemplū a cōsiderare
in prima parte decreti. ubi sic allegat. vij distinctione quo iure
et hoc sic abbreviat di. vij. quo iure idest in prima parte decreti
in distinctione. vij. illius pris in canone qui incipit. Quo iure
Aliud exemplū di. xxxvij. Non et c. legimus. idest in prima pte
decreti in distinctione trigesimaseptima eiusdem pris in canonibz
qui incipiunt. Non et legimus. Item aliud di. xl. multi et c. nō

loci et dī. l. pōdret quod declaras ut prius. In secūda pte decreti
Nota q̄ p numerū positiū an litterā. q. datur itelligi quota cause
et sicoia talia adiectua numeralia. pma. secūda. tercia. quarta
et. usq; ad tricesimā septimā ante lrām. q. posita. semp includunt
hoc substantiuū causa. Nec debet ille numer⁹ excedere. xxvi. qz
nō sūt plures cause in secūda pte decreti. et p lrām. q. itelligitur
questio in nominatio vel alijs casibus secūdū exigēcā cōgrui
tatis. Cōmuniter tñ i ablativo allegat questione. Sed p numer⁹
sequente istā litterā. q. designat quota questionis illius cause pre
missa. Et sic numerus sequens erit adiectiuū istius substantiuī
questione per. q. designati quod nunquā subintelligit sed semper
expresse ponitur. Ultimo subiungitur canon vel capitulū illius
questionis in quo auctoritas allegata queri debet. Exemplū sume
de secūda parte decreti vbi sic allegatur. prima questione prima
principat⁹ et capitulo cū Paul⁹. Et solet ita breuiari. i. q. i. p̄iūc
pat⁹. et valet tñ in secūda parte decreti in pma causa illi⁹ p̄tis.
et in pma questione illi⁹ p̄me cause in canonib⁹ incipiētib⁹ prī
patus. et sic cū paul⁹ isto obseruato q̄ in toto iure nō breuiatur.
principiū canonis capituli vel legis. sed semp integre ponit p̄t
in libro cōtinetur. Aliud exēplū xi. q. iij. iter verba. xvij. q. iiiij. Si
qs suadete. Itē xxij. q. i. Noli existimare et. c. militare. xxvi. q. v.
Nō liceat et. c. Auruspīcine. V. nec ideo declara ista exēpla et sig
nāter vltimū in secūda parte decreti. In causa xxvi. In questione
quīta eiusdē cause. In canonib⁹ q̄ incipiūt Nō liceat et auruspī
cine in. V. Nec ideo. Quia iñ tractat⁹ de penitēcia inserit ī questi
one tercia ipsius cause tricesimētū ut supra dictū ē. Ideo sumat̄
exemplū vbi sic allegatur de penitēcia distinctione prima homi
cidiōrū et capitulo homicidiū hoc sic breuiatur de pe. di. i. homici
dior⁹ et. c. homicidiū idest in secūda parte decreti in causa. xxxij.
in questione tercia isti⁹. xxij. cause ī distinctione pma illi⁹ questi
onis ī tractatu de penitēcia ī canonib⁹ q̄ incipiūt Homicidiū rē.
Aliud exēplū de pe. di. v. oportet em̄ de pe. di. viij. c. i. itellige ut
prius et specialiter vltimū idē ī tractatu de penitēcia distinctione
septima et vltima isti⁹ tractat⁹ ī capitulo pmo hui⁹ distinctionis

Et sic quando allegat. c. i. h. vel. iij. nō ponit principiū capituli
 vel canonis ē. De tercia parte decreti pone exemplū ubi allegat
 hoc modo de. con. dis. i. nocte sancta. c. missas et. c. om̄is cr̄stian⁹
Qd̄ ita breuiatū sic intelligit. i. in ultima parte decreti que inti-
 tulatur de cōsecracione in prima distinctione illius partis in ca-
 nonib⁹ qui incipiunt Nocte sancta ē. Item aliud exemplū de.
 con. di. h. in cena. et. c. liquido de. con. di. v. nō mediocrit̄ ne tales
 et. c. nūq̄. i. de cōsecracione distinctione sc̄da et quīta ī capitulis
 incipientib⁹. In cena liquido. Et nō mediocrit̄ r̄c. Nō debet autē
 in tercia parte decreti ultra quintā distinctionē allegari. sicut nec
 in secūda parte ultra septimā. Et ī prima parte ultra centesimā
 p̄mā. Quia nulla parciū plures habet distinctiones. idēo ultra
 allegans notaretur tamq̄ imperitus errare. et quia in qualibet
 parte decreti sunt distinctiones. Nota drāz in allegando. Nam
 quādo allegat distinctio absolute cū numero sine addito alteri⁹
 determinacionis: ut dicēdo. di. i. h. iij. iiij. vel. v. ē. Tūc querendū
 est in prima parte decreti ubi sunt centū et una distinctionēs. Qn̄
 autē allegat distinctio cū addito de penitencia: ut sic de pe. di.
 i. h. iij. r̄c. tūc queri debet in secūda parte decreti in causa. xxxij.
 et. q. iij. illi⁹ cause ubi ponitur tractatus de penitēcijs: qui habz
 vij. distinctionēs ul̄tro quas nō allegabis ibi si velis iurista videri
Sed si allegat di. cum addito tali de cōsecracione ut sic de con.
 di. i. h. vel. iij. r̄c. Tūc queratur in tercia parte decreti ubi sint tū
 v. di. nec eīā plures allegabis alias te ostendis iuris ignaz. Et
 sic in omnib⁹ h̄js tribus partib⁹ decreti allegatur distinctio cū
 quota sequēte sub ea differēcia q̄ interdū nulla determinatio
 precedit ut in prima parte interdum precedit et hoc duplicat. Aut
 p̄cedit de pe. ut in secūda parte decreti. Aut de cōsecracione
 ut in tercia parte decreti. Item in secūda parte allegatur quota
 cause tacendo illud nomen causa. sed subintelligēdo. ut sic eīā
 in feminio genere adiectiuū numerale substantiatur includēdo
 suū substatiuū. ut prima secūda tercia quarta ē. subaudi causa
 deinde substatiuū. Questio cū suo adiectuo expresse ponitur. sc̄z
 questione p̄ma sc̄da tercia quarta r̄c. Postea inīciū canonis. ut

ois pōderet. **N**ōne legim⁹ x̄. **E**qā qñq⁹ p paragraphos allegat⁹
omisso noīe capituli et subiūgit principiū paragraphi. vt iij. q. vi. **S**i
biduū. et freqñter qñ allegat capitulū nō est op⁹ allegare para
graphū. et ecōuerso. **S**i vo capittulū ē longū dicat in prin. me.
vel si. aut circa pn. vel si. vbi auctoritas vel text⁹ allegat⁹ habet
finalit̄ dilige decretū si gliscis canonicari. **D**istiguit. causat penit⁹
et cōsecret. t̄m de pmo libro. **H**cdūs lib iuris canonici q̄ decretales
noīatur a Grego. papa. ix. cōposit⁹ ē qui i vnā cōpilaciōez redigi
purauit p magistrū Raymundū suū capellanū diuersas decre
tales eplas pdecessorū suorū cortigens et cōcordans. **E**t hoc circa
annū dñi Mille simū Duætesimū xxxi. **E**t sic penes ānos. xxxvij
p cōpilacōz decreti. decretales in hāc formā redacte fuere. **N**ā p
hoc sub āno dñi M. c. xlvi. **C**ōalii lugdunēse fuit celebratū ab
Inno. papa. iiii. āno sui pōtificat⁹ ij. i q̄ multas edidit cōstitucōs
q̄s ecā suo tpe sup decretales cōscipit. et iste liber decretales vo
cat⁹ diuidit in qñq⁹ libros parciales. **Q**uoꝝ quilibz vlier⁹ sub
diuidit i multos titulos l rubricas. et tituli i capitula. **C**apitula
in paragrahos. et h̄j interdū in vñculos. **P**rim⁹ autē liber pia
lis decretaliū tractat de psonis ecclasticis et ecclē ministris. et d eoꝝ
officīs. et quō tales creādi et ordinādi sūt. et cōtinet titulos xliij.
Second⁹ liber decretaliū ē de iudicījs et de requisitis in iudicio. et
h̄j. xxx. titulos. **T**ercius ē de vita et honestate clericorū et reb⁹ eoꝝ
et reb⁹ ecclesiast. et habz titulos. l. **Q**uart⁹ de spōsalib⁹ et matri
monijs et de ceteris his annexis et cōtinet. xxi. titulos. **Q**uintus
et vltimus liber parcialis decretaliū est de accusationib⁹ de crimi
nibus et de diuersis penis p ipsis infligendis et cōtinet titulos
xli. **O**mnibus ergo cōputatis totalis liber decretaliū habet titu
los vel rubricas ducentas minus quindecim. **H**oc est cētum et
octuagintaquinq⁹. **D**e quibus predictis nota hos versus. **P**ars
prior officia creat ecclesięq⁹ ministros. Aliēa dat testes et cetera
iudiciorum. **T**ertia de rebus et vita bresbitorū. **Q**uarta docet
quales sint titus cōiugatorū. **Q**uinta de vicijs et penis tractat
eoꝝ vel sic breuius iudex iudicūlerus sponsalia crīmē hec tibi
designat quid qm̄q̄ volumina signat. **D**e numero titulorū vñsus

Nō sequētes. bis septē demptis simul uno ferto ducentos. Qui tituli ponent. i. psaioe et metrice. **N**ū sumant exempla ex decre talibꝫ vbi sic allegat de sūma trinitate et fide catholica dāpnamꝫ hoc ita breuiari solet de sū. tri. et fid. ca. dampnamꝫ. **A**liud exemplū de electione et electi potestate cū in cunctis hoc ita breuiari solet de elec. cum in cunctis. idest in libro decretaliū sub titulo de electione in. c. qd̄ incipit Cū in cūctis. **A**liud exemplū de fo. compe. si diligenti. **A**liud de vi. et ho. cle. vt clericorꝫ. **A**liud qui cle. vel vñē. ma. contra pos. **C**onsuluit aliud de pe. et re. **O**is vñiusq; ista exempla sic breuiata suo modo sunt explicanda vt prīmū exemplū et ita de alijs. **T**ercū librū qui sextus appellat com posuit **H**onifacius papa. viij. in quo decretales epistolæ suorꝫ p̄decessorꝫ videlicet **G**regorij x. Inno. iij. Clemētis. iij. et aliorꝫ cū suis p̄prijs epistolis recollegit i vñū librū quē sextū appellavit **N**ō sic q̄ ille cū alijs. v. p̄cialibꝫ libris decretaliū in vñū volumē sextus cōnumeret sed quia liber est specialis post dictos quinque editus supplens defectū diuersorꝫ casuū emergenciarū in alijs nō cōprehensorꝫ et sunt promulgatæ cōstitutiones libri. vi. Anno a nativitate **M**ilesimo ducentesimo nonagesimo octauo **N**onas **M**arcij pontificatus **H**onifacij pape octaui. anno. iij. **D**ividit aut sextus eodē modo in. v. libros p̄ciales sicut decretales et q̄libz hōrꝫ librorꝫ in titulos et h̄i per capitula et paragraphos vt sup. q̄uis in sexto nō sint tot tituli sicut in decretalibꝫ nec tot capitula in titulis. **H**ed vbi deficit aliquid nō plene decisum in decretalibus id ponit in sexto. **S**unt namq; modo sumēda exempla de libro. vi. vbi sic allegat de cōstitutionibꝫ. vt animarꝫ libro sexto et de rescip. statutū. v. cū vero v. **N**ullus li. e. **H**oc sic intelligit idest in libro sexto sub titulo de cōstitutionibꝫ i capitulo qd̄ incipit vt animarꝫ. Et sub titulo de rescriptis in capitulo qd̄ incipit. statutū in paragrapho illius capituli qui icipit. **C**um vero in vñiculo nullus libro eodē. Et sciendū q̄ in sexto allegat eodē mō vt in decretalibꝫ. hoc solum mutato q̄ in. vi. allegando semp in fine addit̄ li. vi. propter drās librorꝫ. quia omnes rubrice sexti sunt ecia in decretalibꝫ debz ergo ad rubricā post capitulū addi libro

rationē esse reddēdū ut in. l. nō omniū. ff. de legi et sena cōsultis
Inforciati autē dicit ab in. i. valde et forte. q̄ multū fortes leges
in eo sunt. vel quia dispositiōes ultimāꝝ volūtati in illo sunt
Vnde. **S**um liber en fortis disponens spolia mortis. Et clausis
portis me discat lector in ortis. et habet i principio inforciati in
glo. i. vbi eā dicit de nominibꝝ disputare relinquit p̄tinacibus
scdm Tuliū. et noīa magistralia sūt ideo de eis nō ē disputandū
Sufficit salte q̄ attendat qđ in libris dicat scdm Senecā. **Vñ**
Qui vult seruare sanctorū singula festa. Non poterit clare cum
codice scire digesta. Et nota q̄ qn̄ in digesto veteri inforciato vel
digesto novo allegat alijs textus. Tunc p̄mū ponit nomē libri
nō p̄cialis nec veteris noui vel inforciati. sed digestū in gnē per
duplex. ff. postea titulus vel rubrica. dēm apponit lex illius tituli
cū sua determinacione vel numero sequēti. Et si lex ē lōga ponit
q̄. p̄mis vel scđ̄ vel responsū p̄mū scđm. n̄. exēplū in digesto sic
allegat. ff. de dāp. infec. l. si finita. **S**i quis autē qđ ita breui
atū in tm̄ valet. i. in libro digestorꝝ sub titulo de dampno īfecto
in lege q̄ incipit. **S**i finita i paragrapho. **D**i q̄s aut illis legis
Aliud exemplū. ff. ad le. ro. de. iac. l. nauis. **S**i aut. i. ff. ad legē
rodiā de iactu in lege nauis in paragrapho. cū autē aliud. ff. si.
qdru. pau. fe. di. l. i. **S**i arietes. i. digestis i rubrica. **S**i q̄dru
pes pauperie fecisse dixat lege prima in paragrapho cū arietes
Itē. ff. de vi. et vi. ar. l. i. **S**i vim vi. idest. ff. sub titulo de vi. et vi.
armata i lege prima n̄. et sic de alijs. **S**ecundū p̄cialis liber
iuris ciuilis dicit codex qui cōtinet statuta **F**unctiones et diūsa
p̄cepta impatorꝝ. **Q**uāuis cōiter loquēdo. **C**odex dicatur quilibz
liber in se hñs diuersos libros parciales fuerūt i ante tempus
Justiniani imperatoris tres Codices. salicet Codex Gregorianus
Hermogenianus et Theodosianus. Ergo diuus Justinianus vo
lēs x. hoc adhibere remediū dixerit animū suū ad cōstitutiones
imperiales. Et de istis tribꝝ Codicibꝝ extrauagātibꝝ fecit fieri vnū
Codice quē suo felici noīe ititulauit Codice Justiniani vt pz in
rubrica p̄hemij huiꝝ libri. Et scribit p̄ C. magnū q̄ ē p̄ma lrā h̄
noīis Codex. Diuidit aut i. xii. libros parciales quoꝝ vlti tres lōge

post primos nouē cōpositi sunt. Et vltimi tres raro leguntur a doctorib⁹. In primis aut. ix. librī codicis allegat suo modo sicut in ff. primo ponendo nomen librī codicis. Deinde titulū postea legem aīm suo principio vel numero exemplū acīpe sic allegās C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. an. l. Si quis. y. pe. idest in libro Codice sub titulo de p̄scripsiōib⁹. xxx. vel. xl. annoz in lege. Si q̄s in pa grapho penultimo. Alia exēpla. C. de sacrosanc. eccl. sanctim⁹ i si. C. de trāsac. l. vt responsū. C. de ve. vi. enu. l. ii. y. Si quid in tanta ſc. Que sunt om̄ia extensis rubricis declarāda. In vltimis tñ trib⁹ librī hoc refert q̄p in fine allegatois ut p̄missum ē addit nūeris librī vt allegādo. C. de armoz vsu iuxta principē. l. i. li. x. C. d. murilegulis et ginenarijs. l. x̄. li. xi. C. de dignita. l. fi. vt proponis. li. xiiij. Similiter de alijs. et ē magis necessariū quos dā titulos plenius scribere. quia sunt in hijs librī trib⁹ valde rari et inusitati tituli. quia non frequētant in scolis legendō sicut alijs librī ix. Codicis et volūt aliqui dicere qn̄ in codice allegat nō sit necesse addē. l. dicēdo sic Codice d iudicij. l. pperādū. Sed simpli citer debeat dici de iudi. pperādā sine hoc addito lege nisi esset lex i. ii. iii. vel penl. vel an̄ penl. Tūc enī oporteat addi lege. i. ii. vel penl. x̄. Sed siue hoc in toto seruet siue nō. nō est magna vis. Itē interdū in Codice allegatur autentica que est antiquo iuti sup addita et incorpata vt. C. de epi. et cle. autē generalit. i. in codice sub titulo de epis et clericis in autētica ibi incorpata que incipit Generaliter. Terci⁹ p̄cipalis liber vocat Autentici in nūero singulari et Autentica orz in plurali. Et sunt Autentica quedā exerpta quasi sūmula libroz supradictoz. Et diuiditur iste liber in. ix. collatōes quaz quelibet subdiuidit i titulos. Tituli autem subdiuidunt nō in leges. Sed i paragraphos. Et qn̄ ex autētico allegat aliquis texiz p̄mittit primo nomē librī cū prepositiōe in deinde ponit titul⁹ postea subiungit paragraph⁹ cū ipsi⁹ incep̄tiōe et in fi. ponitur quota collacionis. Quāuis ei collacio naturalit p̄cedit paragraphū qui i ea cōtinetur. Tamē collacio cū sua quota cōsueuit vltimo allegati. liz ecā interdū omittatur exēplū sumat sic allegādo in auten. S lenonib⁹. y. sanctim⁹ colla. iiij. i. in libro

seu volumine autēticoꝝ sub titulo de lenonibus i paragrapho qui
ī ap̄it sanctinꝝ sub collacione tercia. Aliud exēplū in aut. de trien.
et semij. S. cōsideremꝝ coll. iij. id est ī autētico de triente et semisse
in. S. cōsideremꝝ ā. Itē ī aut. ut diui. ius. sub. scip. ha. glo. ques.
S. i. coll. vij. id est in hoc libro sub titulo ut diuine iussiones sub
scipcōm habeant glorioſiſimi questoris ſc̄. Et nota drām inter
autēticū et autētica. Nā autēticū ē liber p̄cipalís vel volumē
de quo iā mencio facta ē. Sed Autētica ē lex vna vel paragraphus
incorpatus in libro C. Et allegat hoc mō ſicut eciā predictū eſt
in libro. C. in Autē. multomagis. C. de sacros. eccl. ſc̄. Liber.
feudoꝝ qui alio noīe dicit̄ collacō decima diuidit̄ in duos libros
partiales quoꝝ q̄libet ſubdiuidit̄ ī titulos. et iſti in capitula. et pa
graphos. vñ ut exēplarū dicat In allegacione illiꝝ libri primo
ponit nomē libri poſtea titulꝝ. Dēm capitulū et. S. vt ſic allegādo
in libro alias et cōmuniꝝ in vſibus feudoꝝ. de prohi. feu. alie. p
ſu. ca. S. Hoc editali. Et hoc breuiatū ſic intelligit̄. id est ī vſibꝝ
feudoꝝ. qui lib̄ eciā collacō. ſ. dicitur Sub rubrica de p̄hibitione
feudi. alienacione per fidēticū ī capitulo p̄mo et paragrapho alle
gato. et ē necē apponere p̄ fidēticū ad drām alterius tituli ī eodē
libro. de phi. feu. ali. per lotariū potest eādam nomē libti vltimo
ſubiūgi ut ī hoc exēplo Quibꝝ mo. feu. amit. c. vnicō. S. vursus
in vſu feu. i. ī rubrica qbꝝ modis feudu amittat capitulo vnicō
in paragrapho. vursū in vſibꝝ feudoꝝ. eciā interdū allegat colla
cione decima ſic breuiādo coll. x. q̄r iste liber poſt ix. collacōs autē
ticoꝝ edit̄ ē. Alia poſſunt acāpi exēpla multa de feu. mar. duc.
et co. i. de feudo marchie ducat̄ et comitat̄ de inues. i. mā. fac. i.
de inuestura in mancū facta De mili. vasal. qui. cōtu. eſt. i. de mi
lite vasallo qui cōtumax eſt Qualiter va. iu. debe. do. fid. i. q̄liter
vasallus iurare debeat dño fidelitatē. Et ita de omnibus alijs
extendēdo et abbreviādo rubricas cū ſubiunctione ī capitulo et
paragraphi in quo cōtinet̄ autoritas vel text̄ allegat̄. Tm de
libro feudoru. Quartꝝ liber p̄cipalís dicit̄ iſtituta vel iſti
tūcōes ī nūero plurali et diuidit̄ ī q̄tuor libros partiales q̄ ſūt̄
itroductoriꝝ in alios libros legales. imo deſeruit̄ eciā canonibꝝ

in quantū declarant significaciones terminorū in iure visitatorū
qui multū utiles sunt in apientib⁹ tamq⁹ hostiū in domū in ius
prebētes ītroitū. Quare cōsultū est omnib⁹ quasi modo genitis
pueris et adultis lac iutis cōcupiscētib⁹. p̄ institutionū dogmata
sua p̄maria sumere nutrimenta. vt doctrina p̄ambula informati
iustiniani mereant̄ sanctioni securis inheret. Que a xpianissimo
iustiniano impatore regularit̄ deriuata oīm ipatoꝝ auctoritate
iubet verat vindicat punit atq⁹ permitit. Null⁹ ergo tā p̄sump
tuos⁹ eristat q̄ sine istitutionū doctrinis ad iutū et maxie quiliū
sublimitates cōdescendere atēptet qm̄ exalto irremediabiliter cor
ruūt qui volare satagūt ante p̄ penas assumat. Fuit aut̄ hic liber
de mandato Iustiniani imperatoris qui eciam digestū cōposuit
Ediūs post digestū et post primā cōpositionē codicis ante tamē
secūdi codicis quē nūc habem⁹ cōpilacionē p̄ magnificū magist⁹
tribunianū questore sacri pallacij sui cum theophilo et dorotheo
viris illustrib⁹. vt in principio institutaz dicit et hui⁹modi libri
parciales subdiuidūt vltius in titulos et h̄j i paragraphes nō
in leges nec i capitula et paragraphi interdū quādo longi sūne
in versiculos in allegacionib⁹ autē hui⁹ libri talis modus obser
uatur. q̄ primo liber noīat possea rubrica. deinde paragraph⁹
cū versiculo. Exempli grā. instit. de iusti. et iu. y. i. i. in libro insti
tucionū sub rubrica de iusticia et iure in paragrapho primo illis⁹
rubrice. Aliud instit. de iu. na. gen. et cni. y. sed quo ciens. idest
institutis de iure naturali geniū et quili paragrapho allegato
Item insti. de here. insti. y. hereditas. i. d heredib⁹ instituēdis pa
raphago: qui incipit hereditas. et sic in alijs exemplis accipiēd
est. Et hec de nominib⁹ diuisionib⁹ et exemplis ipsoꝝ libroꝝ le
galium pro nūc sufficient. ut tamē plenius noscantur h̄j libri.
Nota q̄ digestū vetus sic incipit Juri operam datuz p̄uis nosse
oportet. Unde nomē iuris descedat. Et prim⁹ titulus ē de iusticia
et iure. Inforciatū vero sic incipit. Dotis causa semp et ubiq⁹ ē
precipua. Et prim⁹ titulus est soluto matrimonio quēadmodū
dos petat. Sed digestū nouū incipit. Hoc edicto p̄mittit ut siue
iura siue iniuria fieret opus per nūciacionē ihiberet. Et est p̄m⁹

titul⁹ de noui opis nūciā. Codex iāpit Imperator cū dōs populos.
Et p̄ma rubrica ē de sum. eti. et fid. ka. Premiū eqā xhemū h
que necessario. Autentīcū ināpit. Occupatis nobis circa toci⁹ rei
paras. Et ē p̄ma rubrica. Si heres soluere legatū voluerit De
cīma collacio que eciā lib⁹ de usib⁹ feudoꝝ dicit⁹ Sic inēpit. q̄ de
feudo tractaturi sum⁹ videam⁹ p̄mo qui feuduꝝ dare possunt. Et
prima rubrica ē de his qui feuduꝝ dare possunt et qualit acqrat
et retineat. instituta vō sic incipiūt Imperatoria⁹ maiestate non
solū armis decoratā. s̄ ecīā legib⁹ optet esse armatā. Nec tāndū ē
ecīā q̄ quidē liber volumē appellari⁹ ē cōtinēs inse aliq̄s p̄dictoꝝ
libroꝝ totaliū et aliquos p̄cialiū videlicet Institu. Autēti. Usus
feudoꝝ. et. iij. ultimos libros codicis. scz x. xi. et. xii. qui raro legi
cōsueverunt et titulos hñt plerosq; rarissimos.

Remissis itaq; noib⁹ et diuisioib⁹ libroꝝ utriusq; iuris cū
modis allegādi in ip̄is. Nūc p̄ breuiaturis glosar⁹ legēdis
subiūgā quoddā alphabetū i q̄:o cōmuniōres salte abbreviate
tertiū et glō. iutis cōtinebūt qd̄ sic iāpit. A. l. B. x. q̄ cīos lrāp.
alphabeti posita sola i textib⁹ iuris maxie decte. significat nomē
ppriū vici vel mulieris. vt Arnold⁹. Hernhardus et sic de alijs.
vt detesti. ex pte. A. id est Ade et sic de alijs. la H. id est abbas scz
lapus vel de castiliano. Ac. vel accur. i. accusis⁹ glosator i le
gib⁹. hic duos habuit filios vn⁹ vocabat frāisc⁹ accusy valēs
doctor⁹ q̄ glosis p̄as sui multas fecit addicōs. Ali⁹ nomine Cernot⁹
fecit ecīā addicōs que dñr cōrrotire. modicū iñ valētes. q̄z una
ponit. C. de edē. in. l. i. Et sic fili⁹ pot in iure p̄em rep̄hēdere. vt
ff. de cōdīc. ob. cau. i miorib⁹ secus lic⁹ possit dati tutor pū furioso
Al.. i. albertus d̄ctor.

Ala. id est alanus.

Ap. se. le. i. aplice sed legat⁹.
Ap. re. i. appellaōe remota.
Ap. ob. re. i. appellaōonis ob
staculo remoto.

Ant. d. bu. i. athenis d buō
Ar. id est agumentum.

Arch. i. archidiyacon⁹ magist
Jo. adree. q̄ glēuit ecīā sextū
et scripsit rosatiū sup decreto
Ad. n. p. i. ad nostrā p̄niciāz.
Ayt. vel autē. i. autēticū liber
vel autētica lex incorporeata.
Az. i. azo qui fecit sumā vnā
i legib⁹ ex q̄ sumūt exāinādi

cōtinuaciones rubricarū.
Gren.ber.b.i.berenhard⁹
glosator decretaliū.
Har.brix.i.bartholomeus
brixensis qui fecit addiciones
glōꝝ sup decreto q̄s si decretū
h̄z sic inī. glō. eius. Qm̄ no
uis supuenientib⁹ causis no
uis est cemedijs succurrēdū.
Har.i.bartholus de saxofe
rato legū interpres. I bēs
Hal.i.bald⁹ i utroq̄ iuē sc̄i.
Han.i.bandinus doctor.
Ho.me.i.bone memorie.
Hul.i.bulgarus doctor.
Hut.i.but⁹ sc̄i antho. d̄ but
Cin textu sola posita Celesti
nū designat maxime qn̄ appo
nūt hec uba p̄decessor noster
alias in glosis sumis vel leu
tis. C. magnū significat Co
dice cōmunitin ablatio casu
Sed.c.paruū.i.capi. vel oē
tesima in distinctionib⁹.
Cy.i.cinns doctor legum.
Ci.idest cinis.
Cle.i.clemētine vel clemētis
Card.i.cardinalis doctor.
Conſti.conſtit.i. constitucio.
Copus.i.copustulang doctor.
Cen.ec.i.cēſura ecclesiastica
Con.t.t.r.idest consolacioni
tue taliter respondemus.
Dsola vel di.i.distinctione.

De pe.idest de penitencijis.
De con.idest de cōſecracione
Dil fil. idest dilectus filius.
Dama.idest damasus papa.
Dy.idest dynus doctor.
Dis.v.idest diſcrecioni vſtre.
Do.de ro.i.domi de rotha.
Duran.idest durant⁹ doctor
Dsola et magna nomē pprū
e.pua eode vel eode maxime
quando ſequit titulo distincti
one vel lege.
Ec.ro.idest ecclesia romana
Extra idest extrauagans et
hic est ſciendū q̄ qn̄ in ſūma
d casib⁹ in ſūma pifana vel
alicubi in libris iutis ponit
auctoritas ex decretalib⁹ tūc
allegat extra et ſignificat ex
trauagatē ſc̄i textū vel capi
tulū ex corp⁹ decretor⁹ positi
Decretales em̄ paulo an̄ cō
pilacōem correctionē et cōcor
dationē ipsaꝝ erant extrauā
gates quia vagabant extra
illud volumen **H**odie autem
per modernos canonistas ca
pitula in decretalib⁹ in ſexto
ſimilit et in clementinis non
conſuerunt allegare extra q̄
italia capitula mō nō vagat
extra corpus inīau canonici
Sed legiſte p̄dictor⁹ libroꝝ
textus allegat extra eo quia

sunt extra corp⁹ sui iuris scz
ciuilis. vix est q^{uod} canoniste ad
huc hodie aliq^s text⁹ etiā ca
nonici iuris allegat extra. vi
delicet hos q^{uod} sūt extra vagan
tes nōdū icorpati iuri canoico

A. idest facit.

F. re. pre. n. id est felicis recor
dacionis p^{re}decessoris nū.

F. t. i. fraternitati tue.

F. i. idest finali vel fine.

F. idest digestis.

Fu. d sen. i. studiis de zenis.

Fra. de sab. i. franciscus de zabo
rellis doctor et cardinalis.

Flori. i. florianus doctor.

Fu. impa. i. fridericus imperator

F. t. t. r. i. fraternitati tue ta
liter respondemus.

i spe. guilhelm⁹ in speculo
S. de mō. lau. i. guilhelm⁹ de
monte lauduno.

Guil. i. guilhelmus doctor.

Gen. i. gens helmus doctor.

Gra i. graciān⁹ cōpilator dēcī

Go. l. gof. i. goffred⁹ qui cōpo
suit fūmā. i q^{uod} recitat exāmi
nādi i iure canoico cōtinacōs
rubricarū et alia plura.

Gar. i. garsias doctor.

u. l. v. i. hugo. l. huguiō.

Ho. lhos. i. hostiēsis doctor.

Hen. bo. i. henticus boick.

Hon. i. honorius papa.

Her. i. hermānūs doctor.

sola vel cū titello sic. i. deno
tat infra. Pro quo saendum
qñ textus allegat qui etiam
postea habet sue i eodē libro
sue in alio eiusdem tamē iuris
tūc dicit infra. et scribit p. i.
longū cui supraponi potest
titellus ut sic. j.

J. ti. px. c. i. ij. vel. iij. id est infra
titulo proximo. c. i. x.

j. e. ti. i. infra eodem titulo.

J. suis significat vnu l pmo

Jo. mo. i. iohannes monachi
glosator sexti in francia.

Jo. an. i. iohānes andree etiā
glosator sexti et clementinarii
qui et nouellas cōscipit vale
tissimus doctor

Jo. imo. i. iohēs imola moder
nus doctor super decretalib⁹
notabiliter scribens.

Jo. vel. io. glo. i. iohēs glosator
decreti theutonic⁹ quē aliqui
nomiāt iohānem antiquū.

Jo. d lig. i. iohānes d lignano

Jo. d fāt. i. iohēs d fatusys

Inno. l inoē. i. innocēti pa.

Imo. i. imola subaudiēdo io.

Jac. d liz. i. iacob⁹ d lizano

Ja. de qre. i. iacol⁹ de arēna

Ja. but. i. iacobus butigarij

Ja. bal. i. iacobus balduini.

Ja. d bel. i. iacob⁹ de beluiso.

Isola. i. lege vel quinq̄inta
in numero distinctionum
La. ab. i. lap⁹ abbas doctor
Lāp d̄ rāp. i. lāpt⁹ d̄ rāpoib⁹
Lud d̄ ro. i. luduic⁹ d̄ ro do
La. vel lau. i. laurenc⁹ in glo-
sis decretalium
Li. i. libro vel liber scdm exi-
genciam constructionis
Mul̄ mar. i. martin⁹ doctor
M. vel man. i. mandam⁹ sig-
nanter qn littera. q. sequitur
vt in. q. idest quatenus
Mo. ca. p. idest monicio cano-
nica premissa.
Nic. sico. i. nicolaus sycolus
doc. et alit dicit panormitan⁹
l̄ panormita modernissimus
No. et ve. tes. i. noui et veteris
testamenti
No. i. nota. Nota. i. notatur
Nouel. idest nouella
O vel op. idest opinio
Ob. idest obstaculo
Odo. i. odofredus doctor
Ol. l̄ old. i. oldrad⁹ l̄ olrad⁹
Osti. vel ost. i. hostiensis com-
muniter tamen h̄ dicatur
P E. penitēcia l̄ petr⁹ l̄ pen-
tio. pelt. l̄ penlt. i. penultio
paragrapho. qr in ordine alpha-
beti nō iuenit abbreviat⁹ cū
n̄ sit una lr̄ sic solet scribi. y.
vt qn capitulū vel aliqua lex

ē lōga tūc ad cīcūs inuenien-
dum textū allegatū ponit in
capitulo vel lege paragraphus
vn⁹ vel plutes **N**ō tñ q̄ pa-
graphi sūt duplices. videlicet
magn⁹ et pu⁹. et paru⁹ debet
esse niger de incastro in tali
forma. y. vel cōsili. y. et talis
debet legi cū sua determinacōe
seqñti. hic aut cōmunit̄ ponit
in glosis vel i sūmis recollec-
tis. **A**lius aut magn⁹ sic for-
mat. **E**t d̄z eē de alio colore
scz rubeo l̄ blaueo seu flauo.
Et talis legi n̄ d̄z. licz i legēdo
dū iuenit vel dū venit ad cū
pausat̄ debeat et in corrīgēdo
libros d̄z noīati ut apponat si
n̄ sit ibi. **N**am certi textus et
fūme distīcte sunt per talis
Ita q̄ allegatur primus secū-
dus etc. **S**i ergo nō essent ibi
cōtingeret pm̄ accipi p scđo
et scđm pro primo q̄ errorem
induceret et vn⁹ scz. y. paru⁹
significat aliū videlicz mag-
num et sic apud loycos est tar-
minus secunde intencionis
Preal. idest preallegatis
Pn. i. prīcipio. p to. i. p. totū
Pri. idest primo
Preter. i. p̄textū hec ē occasiōe
Pau. de leaz idest Paulus de
leazaris qui scripsit bene sup

clementinis.

Pe. d bel. i. petr⁹ d bella pti
ca doctor legū ultra mōtā⁹

Pe. de samp. idest Petrus
de samprana.

Pl. pla. i. placentin⁹ doctor

Pre. di. i. p̄fulgeat dignitate

ut de testi. in. c. licet. ij.

Pre. i. preterea. **P**a. i. papa

Pom. i. pom pom⁹ impator

Q. idest q̄stissim⁹ qn̄ ponit in
causis decreti vel q̄tenus qn̄
ponitur in textu decretalium
maxime post mandamus ut
sic manda. q.

Ray. i. raymund⁹ capellani⁹
et penitenciar⁹ Gregorij ix.
de q̄ in principio decretaliū

Re. i. reōta. ut ibi ap re ut s

Roff. i. roffredus doctor

Rog. i. roglierius legista.

Re. l. 22. i. responso l. respōsio

Re. i. require l. remissionib⁹

Sali. i. salicetus doctor

Sico. ab. i. sycolus abbas

Se. ap. i. sedes apostolica

So. idest solucio

Sa. ap. cō. i. sacro approbat⁹
concilio. **S**e. i. sequenti.

Sequen. i. sequentibus

S. v̄l s. i. supra. vñ qn̄ aliqd
allegat in aliquo qd prius
an illū locū habitū ē in alio
v̄l eode libro eiusdē tñ iuris

videlz aut cni⁹ aut canonici
hoc allegatur s p s. breue

Sz. s. longa sola. i. scilicet

Spe. i. speculū liber magn⁹

Spec. i. speculator autor spe
cul. scz guilhelm⁹ durāti.

Sub. ap. ob. i. submoto ap
pellacionis obstaculo ut de
testi. cum olim.

Sa. auc. cō. i. sac̄ auctorita
te cōcīn⁹. ut de iureiu. nimis

Tan. i. tancredus

T. l. ti. i. titulo. ecā. t. i. talit

Tho. idest thomas

Vin. i. vincenctus doctor

Vincē. i. vincētin⁹ ecā doctor

Wb. d bo. i. ubertas d bobio

Vlt. idest ultimo

V. sola. idest quīq̄ vel quīta
ut. v. q. v.

Wi. vel wil. i. wilhelmus qd
italia scribunt guilhelm⁹ et
francigine wilhermus.

W. durā. i. wilhelm⁹ durāti

V. i. versu vel versiculo

Ve. i. vetus ut. ff. vetus

E. idest decima

XX. idest vigesima x.

Xc. i. nonagesima. quīq̄. **X**.
preposita. c. que significat
centū in numero subtrahit
ei. x. sicut eciam in. xl. x.

Zab. i. Zaborella videlicet
dominus franciscus

D. idest consecratione
. s. i. paragrapho l' paragraphis d
quo sup lati dicu e . Sut et
alie abbreviature de rubricis
tam legu p canonu maxie de
cretaliu de quibus patebit. s.
Hec aut de abbreviaturis tex
tu glosaz sumaz et lauraz
vtq iuris pter titulos nunc
sufficient. Que utiq primis
iuriu alupnis difficiles appa
ret i primo aggressu. et raro
colligunt ita copiose. Quare
sit hoc opusculu incipientib
tantomagis acceptu cariusq
reputatu quanto sollicitius est
collectum.

Q uia ad pmissaz noticiu
necessariu est habere ru
bricas seu titulos vtusq iuris
abbreviatos. et extensos pre
pona rubricas iuris canonici
propter eaz paucitatē resū cū
rubricaz iuris cuiusq quas eiā
subiungā. Eiā quia s pmissi
ius canonici iuti cuiili racōe
dignitatis et excellencie s.

Sequūt ergo rubrice decreta
liu et p cōsequens sexti. et cle
mentinaz eo ordine quo pa
nunt in decretalib primitus
abbuiate. dēm extēse. et p ea
ut eo facilius mēti tñant me
tice in. liij. versib colligent.

vñ nota q h̄j sūt tituli decre
taliu non inspecto ordine al
phabeti. et primo primi libri
secundo secudi s.

De sū. tri. et si. ka. i. d summa
trinitate et fide katholica.
Constit. i. constitutionibus
Rescip. vel rep. i. rescriptis
Consue. i. consuetudine
Postu. p. i. postulacōe plato
Elec. i. electōe et electi ptate
Transla. i. translacōe epōz.
Vsu pal. i. aucte et vsu pallij
Renun. i. renunciacōnibus
Sup. neg. pre. i. supplenda.
negligencia prelatorz.
Temp. ord. i. tpibus ordinu
et qualitatib ordinandoz.
Scri. in or. fa. id ē scrutinio
in ordine faciendo.
Or. ab epi. q re. i. ordinatis
ab episcopo qui resignauit
vel renunciauit episcopatu
vel excommunicato.
Eta. et quali. i. etate et qua
litate ordine presiendoz.
Sa. vnc. i. sacra rncatione
Sacra. ite. vel non .i. sacra
mentis iterandis vel non.
Ser. nō or. i. seruis non ordi
nādis et eoz manumissione
Fil. presbi. i. filijs psbiteroz
ordinandis an non.
Ob. ad. raci. i. obligatis ad

ratio[n]ia ordinandis p[ro] no[n].
Corp. vici. i. corpore viciatis
promouendis vel non.
Biga. i. bigamis n[on] ordinand[us].
Cle. pe. i. clericus p[re]grinus.
Off. arch. i. officio archdiacoi[us].
Off. archip[iscop]i. i. offi. archip[iscop]i.
Off. p[ri]mi. i. officio p[ri]micerij.
Off. sacri. i. officio sacriste.
Off. custo. i. officio custodis.
Off. vica. i. officio vicarij.
Off. dele. i. officio et potestate
iudicis delegati.
Off. le. idest officio legati.
Off. or. i. officio iudi. ordinarij.
Off. iud. i. officio iudicis.
Ma. et ob. i. maioritate et ob.
Treu. et pa. i. treuga et pace.
Pac. idest pactis.
Transac. i. transactionibus.
Postul. idest postulando.
Procur. i. procuratoribus.
Sind. idest sindico.
His que vi. met. i. his que vi
metus ve. causa fiunt.
In i[n]te. ve. idest in integrum
restituzione.
Ali[us]. mu. iu. cau. i. alienacōs
mutandi iudicij causa facta.
Arbi. idest arbitris
udi. i. iudicis. **Ty.** ij.
Fo. co. i. foro cōpetenti.
Li. ob. i. libelli oblacone.
Mu. pet. i. mutuis peticoib[us].

Lit. cōte. i. litis contestacōe.
Ut li. nō ite. i. vt lice n[on] cōte/
stata n[on] p[re]datur ad testiu[m] re
cepcoz l[et] ad diffinitiuā suāz.
Jura. calūp. i. iuramēto calū
Dila. i. dilacionibus. **Cpnie**
Ser idest ferijs
ord. ogni. i. ordine rgnicōnū
Plus peri. i. plus peticōnib[us].
Cau. pos. et ppri. i. causa pos
sessionis et proprietatis.
Resti. spo. i. restitucole spoli.
Do. et atu. i. dolo et atua[ia].
Eo q[ui] mit. in pos. i. eo q[ui] mittis
i possessoz causa rei seruāde.
Ut li. pen. idest vt lice pendete
nichil innouetur.
Seque. pos. i. sequestracione
possessionū et fructuū.
Confes. idest confessis.
Probaci. i. probacionib[us].
Testi. i. testibus et attestacōe.
Testi. co. i. testib[us] cogēd v[er]o nō
Si. instru. i. fide instrumētoz.
Presup. i. presumptionib[us].
Iureiu. idest iureiurando.
Excep. idest excepcionib[us].
Prescip. i. prescripcionib[us].
Re iu. i. sentēcia et re iudica.
Ap. i. appellacionib[us] recusaci
onib[us] et relacionib[us].
Peregrī. i. peregrinantib[us].
Cōfir. vti. i. cōfirmaciōe utili
vel inutili. **Ti.** ij. li.

Tita et ho.cle. i. de vita
et honestate clericorum.
Coha. cle. et mu. i. cohabita-
tione clericorum et mulierum.
Cle. iu. i. clericis coniugatis
Cle. nō resi. i. clericis nō resi-
dentibus in ecclesia vel p̄bēda
p̄bē. i. p̄bēdis et dignitatibus
Cle. egro. idest clericu egra-
tante. vel debilitato
Instit. i. institutionibus
Conces. pre. i. concessione pre-
bende l' ecclesie nō vacantis
Ne se. va. i. ne sede vacante
aliquid innouetur
His que si. a. p. i. his q̄ fiunt
a plato sine consensu capituli
His q̄ si. a. ma. i. his q̄ fiunt
a maiori parte capituli
Vt ec. bene. i. vt ecclesiastica
beneficia sine diminuzione
conferantur
Re. ec non alie. i. rebus ecclae-
sie non alienandis
Precari. i. precario p̄parijs
Como. idest comedato
Depo. idest deposito
Emp. et vē. i. cpcōe et vēdicē
Locat et aduc. i. locato et aducto
Re. pmu. i. rex p̄mutacione
Feu. idest feudis
Pigno. idest pignoribus et
alijs cauionibus
Fideius. i. fideiussoribus

Solu. idest solutionibus
Dona. idest donationibus
Pecu. cle. i. peculio clericorum
Testa. idest testamentis et
vlamis voluntatibus
Suc. ab intes. i. successionib⁹
ab intestato
Sepul. idest sepultutis
Paroch. idest parochijs et ali-
enis parochianis
Deca. idest decimis primicijis
et oblationibus
Regula. i. regulatibus et tra-
seuntibus ad religionem
Conuer. coniu. idest conuersi-
one coniugatorum
Conuer ifid. i. coniuge infidelium
Voto. i. voto et voti redēpcōe
Sta. mo. i. statu monachorum
et canonicoz regulatū
Reli. do. i. religiosis domib⁹
et episcopo sint subiecte
Capel. mo. i. capellis mona-
chorum et aliorū religiosorum
Jurispa. i. iurispattionatus
Censi. idest censibus exactionibus
et procuracionibus
Conse. ec. idest consecratione
ecclesie vel altaris
Cele. mi. idest celebrazione
missarum et sacramento eucha-
ristie et diuinis officijs
Bapt. i. baptis. et ei⁹ effectū
Pres. nō bap. idest presbitero

non baptizato

Custo. euka. idest custodia eu-
kauistie cuiusmatis et aliorum
sacramento

Reli. et ve. sanc. i. reliquijs et
veneracione sanctorum.

ob. ieiū. i. obseruacione ieiūoꝝ

Pur. post par. idest purificaci-

one post partum.

Ec. edi. idest ecclesijs edifican-
dis vel reparandis

Immu. idest immunitate alias
ecclesiarum cimiteriorum et
terram ad eas pertinenā

Ne. cle. l. mo. i. ne clericū vel
monachi secularibꝫ negotijs
se īmiscoant

Ti quarti libri
pon. et mā. i. sponsalibꝫ
et mūmonibꝫ

De spō. impu. i. despōsacione
impubex.

Clam. de spon. i. clamdestina
desponsacione

Spon. du. i. sponsa duox

Condi. app. i. condicionibus
appositis in despōsacione vel
in alijs contracibus

Qui cle. l. vo. i. qui clericū vel
vouētes mūmoniū cōtrahere
possunt

Eo qui dux. in ma. i. eo qui
duxit in mūmoniū quā pol-
uit per adulterium

Cō. le p. i. cōiugio leprosoꝝ

Cōiu. ser. i. cōiugio seruoz

Ma. ex li. vē. idest na. ex
libero ventre

Cog. spi. i. cōgnacōe spūali

Cog. le. i. cognacione legali

Eo qui cog. cōsang. vx. i. eo
qui cognouit consanguineā
vxoris sue

Cōsa. et af. i. sāguini. et affi-

Fū. et mal. i. fūdīs et malefi-
ciatis et in potentia coēdi

Ma. cōn. edic. ec. contrac. i
matrimonio cōn edictum eccl
sie cōtracto

Qui. fil. sint. le. idest qui filij
sint legittimi

Qui ma. ac. pos. i. qui matti-
monium accusate possunt
vel contra illud testificari

Diuor. idest diuorcij

Dona. inter vi. et vx. de dote
.i. donacionibus inter vivū et
vxorem et de dote post diuor-
cium restituenda

Se. nup. i. secūdis nupcij

Ty. quinti libri.
cui. i. accusacioibꝫ iōsico-
nibꝫ et denunciacibꝫ

Calūp. i. calūpnatoribus

Simo. i. simonia et ne aliqd
pro spiritualibus exigatur
vel promittatur

Ne prela. vi. su. i. ne prelati

vices suas. l'ecclésias sub anno censu concedant
De magi. i. de mḡis et ne ali quid exigat plicēia docēdi.
Iude. idest iudeis et saracenis et eorum seruis
Hēti. i. hēticis et manicheis
Sūsma. idest scismatis
Aposta. i. apostatis et reice ranti bus batisma
His qui si. oc. i. his qui filios occiderunt.
In san. et lang. ex. i. infantibus et languidis expositis
Homici. idest homicidio volūtario vel casuali
Tornea. idest torneamētis
Cle. pung. in du. i. clericis pungnanti bus in duello
Bali. et sagit. idest balistarijs et sagittarij. s
Adult. i. adultijs et stupro
Rapto. i. raptoribz icādiarijs et violatoriibz ecclesiaꝝ
Furt. idest furtis
Usur. idest usuris
Cri. fal. idest crimine falsi
Sortil. idest sortilegijs
Collu. dete. idest collusione detegenda
Delic. pu. i. delicto puerorꝝ
Cle. vena. i. clericō venatore
Cle. paus. i. clericō et caſſore
Maledi. idest maledic̄as

Cle. excomuni. idest clericō excommunicato interdicto vel deposito ministrante
Cle. non or. idest clericō non ordinato ministrante
Cle. per sal. pro. idest clericō per saltum promoto.
Eo qui furt. or. sus. i. eo qui furtive ordines suscepit
Ecce. pre. idest excessione prelatoz in subditos
Pro. op. nun. idest noui opis nūciacione.
Priuile. idest priuilegijs et excessibus priuilegiatorꝝ
Pur. cano. idest purgacione canonica.
Pur. vulga. idest purgacione vulgari
Injur. idest iniurijs et dampno dato.
Pen. idest penis.
Pre. et re. idest penitencijjs et remissionibus
Sen. ex. idest sentencia excōmunicacionis
Ver. sig. i. verborꝝ significacōe
Re. iu. idest regulis iuris.

Nunc pmissis rubricis de cretaliū abſuatiſ et extenſis ut eo melius menti teneātur sequuntur versus de eisdem ſcdm ordinem.

Rima suprema fides statuit scribitq; suesat
Postulat electus translatus auctor et usus
Inde renūcio suppleo temporib; quoq; scrutor
Ordo resignatis.etas vngitq; sacramen
Filius et seruus obnoxius et viciatus
Hinc bigamus cleris peregrinus et archileuita
Archisacer. primas sacris custos vice fungens
Delegans legans. Iudex ex ordine dictus.
Iudicis officiū maior par pacte sequuntur
Transigo postulo procul vel sindicus esto
Hinc meus integrat. alienat arbitrium dat
Dicitu forusq; libellus mutua poscens
Item contestans sine quo nō suscipit testes
Iur edilatis ferijs ex ordine nosco
Plus peto de causa spoliatus restituendus
Est dolus est missus lis pendens atq; sequester
Confessusq; probo testis testes quoq; cego
Instruo presumo ius iurans exaudiendo
Prescibo sententio prouoco pergoq; firmo.
Ius honoris cleris habitas clerisq; iudicis
Non residendis dignus eger vel dibilitatus
Instituo concedendo ne sede vacante
Et sine consensu maior pars nō minuatur
Ecclesie res atq; precaria commendo pono
Vendo loco muto feendum pignusq; cauendo
Atq; fideiussor soluit dat peculiorum
De testamentis etiam succedo sepultis
Parochijs decimis vult regula religiosis
Coniunct conuersus inuidus vota redemit
Inde statutus monachi domus atq; capella locorum
Iure patronatus de oecibus ara sacrata
Missaq; baptismus quo non est presbiter usus
Eukatistia reliquie ieunia pura
Gdes imunes seculi fuge clericis merces

Ponsus et impubes clamdestina sponsa duorum
Condicio vouens qui polluit atq; leprosus
Seruus de natis sequitur cognacio duplex
Post consanguineam consanguinei gelidioz
Coniugium vetitum sequitur qui legitimi sunt
Accusare queunt diuoria dena secunda
Causacio siue calumpnia symonialis
Prelati rabii iudeus hereticusq;
Sasismaticus apostaticus natos perimentes
Infans expositus homicidia tornamenta
Hinc clerius pugnans post hoc q; sagitat adulter
Ecclie raptor sequitur fur. hinc et usura
Falsarius sors colludens crimen puerorum
Clericus venator percussor maledicusch
Clericus depositus qui non est ordo minister
Saltus furti uis excessus opusq; nouellum
Lex priuata subit sequitur purgacio duplex
Injurie penecq; remissio post anathema
Verborum signi sequitur post regula iuris

Hij sunt speciales versus de rubricis decretaliū scđm ordinē suum
Et ut s̄ tactū ē ubi dicebat de decretalib;. C lxxxv. sunt rubrice
 seu ti. Sunt autē capita i decretalib; tria milia m̄ xviij. versus
His centum tituli. sed quindenos remouebis
Dunc decretales ter mille. sed absq; nouem bis.

Remissis titulis seu rubricis decretalium abbreviatis
 et extensis non inspecto ordine alphabeti. Sed eo ordine
 quoponuntur in decretalibus. Et premissis versibus
 de eisdem scđm ordinem ut eo melius menti teneantur. Sequuntur
 nunc idem Tituli siue Rubrice decretalium extensi per ordi-
 nem alphabeti scđm ordinem librorum eos continentium ordi-
 natū ut lector iuris si indiguerit cīus inueniendo quemlibet
 illorum recurrat ad eos.

Ti. v. li. decretaliū.
Auctoritate et r̄su pallij libro primo ti. viii.
Alienacióne iudicij mutandi causa facta li. i. ti. xi.
Arbitris li. i. ti. xlij.
Appellacionib⁹ recusacionib⁹ et rela. li. i. ti. xxviij.
Accusacionib⁹ inquisicioib⁹ et denuncia. li. v. ti. i.
Apostatis et reuerantibus baptismū li. v. ti. ix.
Adulterijs et stupro. li. v. ti. vi.
Bigamus non ordinandis libro primo ti. xxi.
Baptismo et eius effectu libro. iij. ti. xlj.
Constitutionibus li. i. ti. ij.
Consuetudine li. i. ti. iiiij.
Corpo r̄ vigatibus non ordinādis li. i. ti. xx.
Clericis peregrinis et eis nō sine litteris recipiendis libro primo titulo. xxij.
Causa possessionis li. ij. ti. xij.
Confessis li. ij. ti. xvij.
Confirmacione utili li. ij. ti. iij.
Cohabitatione clericorū et mulierū li. iij. ti. ij.
Clericis coīugatis li. iij. ti. iij.
Clericis nō residentib⁹ in ecclēsia vel prebenda li. iij. ti. iij.
Clerico egrotante vel debilitato li. iij. ti. vi.

Concessione prebēde ecclesie non vacantis li. iij. ti. viij.
Comodato li. iij. ti. xv.
Cōuerione cōiugatorū libro tercio ti. xxxij.
Conuersione infidaliū libro tercio. ti. xxx. iij.
Capellis monachorū et alio rū religiosorū li. iij. ti. xxxvi.
Censibus exactionib⁹ et procurationibus li. iij. ti. iij.
Cōsecracione ecclesie et altaris libro tercio ti. xl.
Celebracione missarū et de sacramento eukatissie et diuinis officijs li. iij. ti. xli.
Custodie eukatissie et cōsiderationis et aliorū sacramentorum li. iij. ti. xlviij.
Clamdestina despousacione libro quarto ti. iij.
Conditionibus appositis in despousalibus vel alijs contractibus li. iij. ti. v.
Cōiugio leprosorū li. iij. ti. ix.
Cōiugio seruorum li. iij. ti. ix.
Cognacione spirituali libro quarto titulo. xij.
Cosanguinitate et affinitate libro. iij. ti. xij.
Calumnatorib⁹ libro. v. ti. ij.
Clericis pugnatib⁹ in duello libro. v. ti. xij.
Collusione li. v. ti. xxij.

Clerico venatore libro quinto
titulo xxxvij.

Crimine falsi li. v. ti. xx.

Clerico paissore li. v. ti. xxv.

Clerico maledico li. v. ti. xxvi.

Clerico excomui. vel deposito
vel interdicto ministrante
li. v. ti. xxvij.

Clerico per saltum promoto
libro v. ti. xxix.

Ilacionibus li. ii. ti. viij.

Dolo et rāmacia li. ii. ti. xiiij.

Deposito li. iij. ti. xvi.

Donacionibus li. iii. ti. xxxij.

Decimis et primicīs libro
tercio titulo xxx.

Despousacione impuberuz
libro quarto titulo scđo.

Diuorcijs li. iij. ti. xx.

Donacionibus inter vivum
et vxorem et dote post diuor-
cium restituenda. libro quar-
to titulo xxi.

Delicto puerorū li. v. ti. xxij.

lectione vel electi potestate
libro i. titulo vi.

Etate et qualitate in ordine
preficiendorū li. i. ti. xij.

Eo qui mittitur in possessioꝝ

causa rei seruāde li. ii. ti. xv.

Excep̄ionibus li. ii. ti. xxv.

Ecclasiastica beneficia sine di-
minuēō cōferant li. iij. ti. xi.

Empti et vendi li. iij. ti. xxij.

Ecclesijs edificandis vel repa-
randis li. iij. ti. xlviij.

Enunitate ecclesiarum cimi-
terij et terū ad eas pertinen-
tiū li. iij. ti. xlviij.

Eo qui duxit ī mā. q̄ p̄ pol-
luit p̄ adulteriū li. iij. ti. vij.

Eo q̄ cognouit cōsanguineā
vxoris sue p̄ spōse li. iij. ti. xi.

Eis q̄ filios occidunt li. v. ti. x.

Eo qui furtive ordinem susce-
pit li. v. ti. xxx.

Excessibus prelatorū in sub-
ditos li. v. ti. xxxi.

Hiljs p̄sbiteroꝝ li. i. ti. xxij.

Foro competenti li. ii. ti. ii.

Feris libro. ii. ti. ix.

Fide instrumentorū li. ii. ti. xxii.

Feudis li. iii. ti. xx.

Fideiussoribus li. iii. ti. xxii.

Frigid et maleficiatis li. iii.

Furtis li. v. ti. xviii. t. ti. xv.

Falsarijs li. v. ti. xx.

His que vi metus ve causa
funt libro. i. titulo xl.

His que funt a prelato sine
cōsensu capituli li. iii. ti. x.

His que funt a maiorī pte
capituli li. iii. ti. xi.

Hereticis li. v. ti. vii.

Homicidio voluntario vel
casuali li. v. ti. xii.

In ītegrum restituzione libro
primo ti. xl.

Judicis li. iiij. ti. i.

Juramenta calunie li. iiij. vi. viij

Jurejurando li. iiij. ti. iiiij

Institutionibus li. iiij. ti. viij

Jurisperonat⁹ li. iiij. ti. xxxvij

Judeis et sarracenis et eoz
seruis li. v. ti. vi

Infantibus vel languidis
expositis li. v. ti. xi

Iniuris et damno dato li.
v. ti. xxxvi

Libelli oblacone li. iiij. ti. iiij

Litis cōtestacōe li. iiij. ti. xl

Locata et cōduc. li. iiij. ti. xxij

Majoritate et obediencia.
li. i. ti. xxij

Mutuis peticōib⁹ li. iiij. ti. iiij

Mūmonio cōtracto cōtra in
terdictū ecclesie li. iiiij. ti. xvi

Magistri et ne aliqd exigat
p liceia docendi li. v. ti. v

Maledicis li. v. ti. xxvi. **C**x

Nato ex libro ventre li. iiiij. ti

Non ordinato ministrante

libro v. ti. xxvij

Noui operis nunciacione li.
v. ti. xxij

Ne clericū vel monachi seca
latibus negociis se intermis
ceant li. iiij. ti. l.

Ne prelati vices suas alijs
concedat et sub anno censu
libro v. ti. iiiij

Ne sede vacante aliquid in

nouetur li. iiij. ti. viij

Ordinatis ab episcopo qui
renunciauit episcopatu vel
excommunicato li. i. ti. xij

Obligatis ad raciocinia ordi
nādis p nō. libro pmo. ti. xix

Officō archidia li. i. ti. xxij

Officō archipresbitē. libro
primo ti. xxij

Officō p̄micerij li. i. ti. xxv

Officō sacriste li. i. ti. xxvi

Officō custodis li. i. ti. xxij

officō vcarij li. i. ti. xxvij

officō vñ potestate iudicis de
legati li. i. ti. xxix

officō legati li. i. ti. xxx.

officō iudicis ordinarij libro
primo ti. xxii

officō iudicis li. i. ti. xxij

ordine cognicionū li. iiij. ti. x
obseruancia ieūniorū libro
tercio. ti. xlvi

Postulacione li. i. ti. v

Patris li. i. ti. xxv

Postulando li. i. ti. xxvj

pcuratorib⁹ li. i. ti. xxxvij

Plus petitionib⁹ li. iiij. ti. xi

Probacionib⁹ li. iiij. ti. xx.

Presūpcionib⁹ li. iiij. ti. xxij

Prescipcionil⁹ li. iiij. ti. xxvi

Peregrinantib⁹ li. iiuj. ti. xix

Prebendis et dignitatibus

libro tercio ti. v.

Precarijs li. iiuj. ti. xij

Pignoribus et alijs cauacio
nibus li. iii. ti. xxij.
Peculio clericorū li. iii. ti. xxv
Parochys et alienis prochi
anis li. iii. ti. xxix.
Presbitero nondum bapti
zato li. iii. ti. xluii.
Purificacione post partum
libro tertio ti. xlvi.
Priviliegis et excessibus pri
legiatorum li. v. ti. xxxiii.
Purgacione canonica libro
quinto titulo. xxxiiij.
Purgacione vulgaris libro. v
titulo trigesimoquinto
Penis li. v. ti. xxxvii.
Penitencys et remissionib⁹
libro quinto titulo. xxxviii.
Vi clerici vel bouentes
mattimonium contrahere
possunt li. iiii. ti. vi. Cxvii.
Qui filij sint legitti li. iiii. ti.
Qui munoniu accare pnt vel
testificati li. iij. ti. xvij
escriptis li. i. ti. iii
Restitucione li. i. ti. ix
Rebus ecclie alienandis t
non li. iii. ti. xij.
Restitucione spoliatorum.
li. ii. ti. xij.
Rerū pmutacōe li. iii. ti. xix.
Regularib⁹ et trāseuntibus
ad religionē li. iij. ti. xxxi.
Religiosis dīb⁹ li. iij. ti. xxxvi

Reliquis et veneraciōe sanc
toꝝ li. iij. ti. xlvi.
Raptoribus et incendiarys et
violatorib⁹ eccīaz li. v. ti. xvij
Regulis iuris li. v. ti. iij
Unīma trinitate et fide
catholica li. i. ti. i.
Supplenda negligēcia pre
latorum li. i. ti. x.
Scrutinio in ordinacione fa
ciendo li. i. ti. xij
Sacra unctione li. i. ti. xv
Sacramentis iterandis vel
non li. i. ti. xvi
Seruiss non ordinandis li
bro primo ti. xvij
Sindico li. i. ti. xxxix
Sequestracione possessionis
et fructuum li. iij. ti. xvij
Sentencia et re iudicata li
bro. iij. ti. xvij
Solucionib⁹ li. iij. ti. xxij
Successionibus ab intestato
libro. iij. ti. xxvij
Sepulturis li. iij. ti. xxvij
Statu monachorum libro
tercio ti. xxxv
Spousalibus et mattimonis
libro. iij. ti. i.
Sponsa duoru li. iij. ti. iij
Sedis nupcijs li. iij. ti. xi
Symonia et ne aliqd exigat
l promittat libro. v. ti. iij
Scismaticis et ordinatis ab

eis li. v. ti. viij
Sagitarūs et balistariūs li.
v. ti. xv
Sortilegūs li. v. ti. xij
Sentencia excommunicatiōis
et soluaciōne li. v. ti. xxxix
Translaciōne episcopi vel
electi li. i. ti. vij
Tempib⁹ ordinaciōnū et q̄li
tate ordinādorū li. i. ti. xi
Treuga et pace li. i. ti. xxiiij
Transactionib⁹ li. i. ti. xxvi
Testib⁹. et attestacionibus
li. ii. ti. xx
Testib⁹ cogēdis li. ii. ti. xxi
Testamentis et ultimis volū
tatis li. ii. ti. xxvi
Torneamentis li. v. ti. xij
De ecclesiastica bñficia sine
diminuciōne cōferant libro
tercio. ti. xij
Vt lite non contestata non
procedatur ad testiū recepī
onem vel ad diuinū sen
tencā li. ii. ti. vi
Vt lite pendente nichil inno
uetur li. ii. ti. xvi
Vita et honestate clericorū
li. ii. ti. i
Voto et voti redempcione li.
ii. ti. xxxiiij
Visus li. v. ti. xij
Ver. significacionib⁹ libro. D
titulo. xl.

En sexto autē libro sune
rubrice pauciores. videli
et circa lxxij. Et in clemen
tinis adhuc pauciores. videli
cet xlviij. Capitula sc̄te cui p̄
ens in h̄s duobus mox nu
merabit magis profecto quid
contineant attendendum est
quam quot sint ut autem fa
cilit̄ sacerdotur In versibus
premissis que rubrice decre
taliū essent in sexto. et que
in clementinis desuper signā
de eēnt cū rubrico vi. In sexto
et vij. in clementinis qđ aliq
labore fieri poss̄ illum ad re
mouēdū. Tytuli siue Rulce
libri Sexti et Clementinarū
cōsequēter secunt̄. ut in eis d̄
posita sunt libris nō inspectu
ordine alphabeti. Et primo.
Tytuli siue Rubrice libri p̄mi
libri Sexti Decretaliū.
Tytuli p̄mi libri Sexti libri
Decretaliū.
De summa trinitate et
fide katholica
De constitucionib⁹
De rescriptis
De consuetudine
De postulacione prelatorū
De electione et electi p̄tate
De renūciacione
De supplenda neglia prela.

De temporib⁹ ordinū et qualitatibus ordinandorum.
De filijs presbiterorum ordinandis an non.
De officio vicarij.
De officio et p̄tate iudicis.
De officio et potestate iudicis delegati.
De officio legati.
De officio iudicis ordinarij.
De maioritate et obediencia
De pactis.
De procuratoribus.
De hys que vi. metus ne causa fiunt.
De restituzione in integrū
De arbitris.
Ty. scđi li. sexti decretaliū.
E iudicij.
De foro competenti
De litis contestacione
De iuramento calumpnie
De restituzione spoliatorum
De dolo et cōtumacia
De eo qui mittitur in possessionem causa rei seruāde
Dot lice pēdē nichil īouet
De confessis.
De testibus et attestacioībus
De iurejurando
De excepāōibus
De prescripāōibus
De sententia et re iudicata
De appellacionibus et recu-

sacionibus et relācionibus
Tytuli. iii. li. vi. decretaliū
e vita et hōestate clericis.
De clericis coniugatis
De clericis non residentibus
in ecclesia vel prebenda
De p̄bendis et dignitatibus
Declēico egrotan. l debilitato
De institūcionib⁹
De concessione prebende vel
ecclesie non vacantis.
Dre sed vacante aliqd īouet
De tēbus ecclesie n̄ alienād
De sepulturis
De decimis paucimis et obli-
gacionibus.
De regularibus et transeun-
tibus ad religionem.
De voto et voti redēpāōne
De statu monachorum. et
canonicorum regulium
De iurepatronatus
De consecratione ecclesie vel
altaris
De reliq̄is et venerāōe scōꝝ
De īuitate ecclā cimiterioꝝ
et rectum ad eas pertinenciu
Dre clericis. l monachi negotiis
secularibus se immisceat
Ty. iii. li. sexti decretaliū
E sponsalibus et matrī
monijs.
De despōsacione impubex
de cognacione spirituali.

Tytuli. r. li. sexti decretaliū.

De accusacionib⁹ inquisi-
tionib⁹ et denūciacionib⁹
De hereticis et manicheis.
et eoz seruis

De scismaticis **E**uali

De homicidio voluntario l. o.

De excessib⁹ p̄la. in subdito

De priuilegijs et excessibus
priuilegiator⁹

De iniurij⁹ et dampno dato

De penis

De penitēcij⁹ et remissionib⁹

De sentēcia excoicacionis

De verbor⁹ significacione

De regulis iutis

Positis titulis quinq; li-
broz li. vi. p̄t cōsequē-
ter ponūtur in libris non in
spcō alphabeti ordine ponūe
idē tituli sive rubrice p̄ fatez
libroz libri sexti sedz ordinē
alphabeti ut a lectoribus a-
cūs inueniti valeant
Tytuli sive rubricoz libri
sexti Decretaliū.

Ribitis libro. i. ti. xxii
Appellacionib⁹ accusaci-
onib⁹ et relacōil⁹ li. ii. ti. xv
Accusacionib⁹ et inq̄sicioib⁹
et denūciacionib⁹ li. v. ti. i.

Higamis. li. i. ti. xi.

Constitutionib⁹ li. i. ti. ii.

Consuetudine li. i. ti. iii

Confessis li. ii. ti. ix.

Clericis cōiugatis li. ii. ti. ii.

Clericis nō residentib⁹ i ecclē-
sia vel prebenda li. ii. ti. ii.

Clerico egrotante vel debili-
tato. li. ii. ti. v.

Concessione prebende vel ec-
clesie nō vacātis li. ii. ti. vii

Consecracione ecclesie vel
altaris li. ii. ti. xix.

Cognacē spūali li. iii. ti. ii.

Dolo et cōsumacia li. ii. ti. vi

Decāmis primicij⁹ et oblati-
lacionib⁹ li. ii. ti. xiiii.

Desponsacionib⁹ impuberū
libro. iii. ti. ii.

Electione et electi potestate
li. i. ti. vi.

Eo qui mittis in possessionē
causa rei seruāde li. ii. ti. vii

Excepcionib⁹ li. ii. ti. xiiii.

Excessibus prelator⁹ in sub-
ditos li. v. ti. v.

Filijs p̄sbiterorū ordinādis
vel non li. i. ti. x.

Foro cōpetenti li. ii. ti. ii.

Hij⁹ que vi. met⁹ ve. causa
funt li. i. ti. xx

Hereticis et manicheis. et
ez⁹ seruis. li. v. ti. ii.

Homicidio voluntario vel
casagli li. v. ti. iii.

Judicij⁹ li. ii. ti. i.

Juramento calūpnie li. ii. ti. iii

Juris iurando li. ii. ti. xi
Institutionib^z li. iii. ti. vi
Jure patronat^z li. iii. ti. xiiii
Immunitate ecclesiar^z amici
terior^z et rerū ad eas pertinē
ciūm li. iii. ti. xx.
In iurīs et dampno dato li.
v. ti. viii.
Litis cōtestacione li. ii. ti. iii
Majoritate et obediēcie li
primo. ti. xvii
Ne sede vacante aliquid in
nouetur li. iii. ti. viii
Ne clericū vel monachi nego
cīs seculatibus se immisceat
li. iii. ti. xxi.
Officio vicarīi li. i. ti. ii.
Officio et potestate iudicis
libro primo ti. xiiii.
Officio et potestate iudicis
delegati li. i. ti. xiii.
Officio legati li. i. ti. xv
Officio iudicis ordinarii li
bro primo. xvi.
Postulacōe platoz li. i. ti. v
Pacis li. i. ti. xiiii
Procuratorib^z li. i. ti. ix
Prescriptionib^z li. ii. ti. viii
Prebendis et dignitatibus
libro tercio ti. iii
Priuilegiis. et excessibus pri
uilegiatorū li. v. ti. vi
Penis li. v. ti. viii
Penitencīs et remissionib^z

libro quinto ti. ix
Rescriptis li. i. ti. viii
Renūciationibus li. i. ti. viii
Restituzione in integrum li
bro primo ti. xii
Restitucōe spoliator^z li. ii. ti. v
Rebus ecclesie non alienan
dis libro tercio ti. ix
Rerū pmutacione li. iii. ti. x
Regularibus et trāscuntib^z
ad religionem li. iii. ti. xiiii
Reliqijs et veneracione sāc
torum libro tercio ti. xiiii
Regulis iuris li. v. ti. xiiii
Sūma trinitate. et fide catho
lica li. i. ti. i.
Supplenda negligēcia pre
latorum li. i. ti. viii
Sentencia et re. iudicata
libro secundo ti. xiiii
Statu monachoz et canoi
coz regulariū li. ii. ti. xvi
Spousalib^z et matrimonijis
libro quarto ti. i.
Scismaticis li. v. ti. iii.
Sentencia excommunicaciōis
suspensionis interdicti et so
lucionis libro quinto ti. x
Tempibus ordinū et q̄litati
bus ordinandoz li. i. ti. ix
Testibus et acti stationibus
libro secundo ti. x
Testamentis et ultimis ro
luntatibus li. ii. ti. xi.

Dicitur de lito pendente nichil inno
uetur li. iiij. ti. viij.

Vita et honestate clericorum
libro tercio ti. i.

Voto et voti redempcione li
bro tercio ti. xv.

Voborum significacione li. v. ti. xi

Nota in libris libri sexti decre
taliū sunt tituli siue rubrice.
In primo libro xxij.

In secundo xv.

In tertio xxi.

In quarto. ij.

In quinto xv.

Ecce tituli siue rubrice
clementinorum ut in libris
eorum cōsequentē positi sunt or
dine alphabeti non inspecto

Tituli p̄imi libri clementinorum
Et summa trinitate et
fide catholica

De rescriptis

De electorē et electi potestate

De renūciatioib⁹

De supplēda negligia prelatorum

De etate et qualitate in or
dine presiendorum

De officio vicarij

De officio et potestate iudicis
delegati.

De officio iudicis ordinarij

De procuratorib⁹

De in integrum restituione

Tituli sedi libri clementinorum

En iudicis

En foro competenti

De causa possessionis et pro
prietatis

De dolo et contumacia

De lito pendente nil inouetur

De sequestratioe possessionū
et fructuum

De probacionib⁹

De iure iurando

De excepcionibus

De sententia et re iudicata

De appellacionib⁹ recusacio
nibus et relationibus

Tituli terciij libri clementi.

Evita et honestate cleri.

De p̄bend et digitatib⁹

De concessione p̄bende vel
ecclesie non vacantis

De reb⁹ ecclesie nō alienād

De rerum permutacione

De testamentis et ultimis
voluntatib⁹

De sepulchris

De deamis primicīis et obla
tionibus

De regularib⁹ transiūtib⁹
ad religionē

De statu monachorum et cano
nicorum regularium

De religiosis domibꝫ ut epo
 s̄int subiecte
De iure patronatus
De censis et exactione et pro
 curacionibus
De celebrazione missarꝫ et
 sacramenta eukaristie. et di
 uinis officijs
De reliqis et veneracōe scōꝫ
De imunitate eccliaꝫ cimi
 terioꝫ et rex ad eas p̄tinēciū
Ty. iiiij. libri cle.
 e cōsanguinita. et affinita.
Ty. v. libri cle.
 e mḡas et ne aliqd exi
 gat p̄ licencia docendi.
De iudeis et sarracenis et
 eorū seruis.
De homicidio voluntario vel
 casuali
De excessibus prelatorū in
 subditos.
De priuilegijs et excessiuis
 priuilegiatorꝫ
De penitēcijs et remissiōibꝫ
De sua excoipacōissuspēsiōn
 interdicti et solucon.
De verboꝫ significacione

ositis titulis quinque li
 broꝫ Clemētinax pue
 cōsequēter ponunt in libris
 nō inspecto alphabeti ordine
 ponunt idem Tytuli siue cu

brice p̄fatoꝫ librox clemēti
 naꝫ scđm ordinē alphabeti
 ut a lēonibꝫ cīus īuenī va
 leant.
Tytuli siue cōbrice libri cle
 mentinaꝫ
 p̄pellacōibꝫ recusaciōibꝫ
 et relaciōnibꝫ li. ii. ti. xi
Causa possessionis et propri
 etatis li. ii. ti. iij.
Concessionē prebende vel ec
 clesie nō vacantis li. ii. ti. iij
Censibꝫ et exactionibꝫ et pro
 curacionibꝫ libro. iiij. ti. xiij
Celebraciōe missarꝫ et sacra
 mento eukaristie et diuinis
 officijs li. iiij. ti. xiiij.
Consanguinitate et affini
 tate libro. iiiij. ti. i.
Dolo et cōsumacia li. ii. ti. iiiij
De amis p̄micijs et oblaço
 nibus li. iiij. ti. viij.
Electione et electi potestate
 libro. i. ti. iiij.
Etate et qualitate ī ordine
 p̄ficiendox li. i. ti. vi.
Exceptionibꝫ li. ii. ti. ix.
Excessibus prelatorꝫ in sub
 ditos li. v. ti. iiiij.
Foro cōpetenti li. ii. ti. ii.
Homicidio volūtario vel ca
 suali libro. v. ti. iiij.
In integrum restituōne li
 bro. i. ti. ix.

Judicij s. li. ii. titulo. i.
Jure iurando li. ii. ti. viij
Jure patronatus li. ii. ti. xvij
Immitate ecclesiarum amici
tiorum et rerum ad eas pertinē
cium li. ii. ti. xvi
Judeis et sarracenis et eorum
seruis li. v. ti. ii
Algus et ne aliquid exigit
pro licencia doceendi li. v. ti. i.
Officio vicarum li. i. ti. viij
Officio et potestate iudicis
delegati li. i. ti. viij
Officio iudicis ordinarij li
bro primo ti. viij
Procuratoribus li. i. ti. x
Probacionibus li. ii. ti. viij
Prebendis et dignitatibus
libro iij. titulo ii
Priuilegijs et excessibus pri
uilegiatorum li. v. ti. v
Penitencij et remissionibus
libro. v. ti. vi
Rescriptis li. i. ti. ii
Renunciacionibus li. i. ti. iiiij
Rebus ecclie non alieni c. dis
libro. iij. ti. iiiij
Rex pmutacione li. ii. ti. v
Regularibus et transeuntibus
ad religionem li. ii. ti. xi
Religiosis domibus ut episco
po sint subiecte li. ii. ti. xi
Reliquijs et veneracione
sanctorum li. ii. ti. xv

Sermona trinitate et fidei ka
tholica li. i. ti. i
Supplenda negligēcia pre
latorum li. i. ti. v
Sequestracione possessionū
et sequestrū li. ii. ti. vi
Sna et re iudicata li. ii. ti. x
Sepulturis li. ii. ti. viij
Statu monachorum et cano
nicorum regulatum li. ii. ti. x
Sententia excommunicatiois
suspensionis et interdici et
solutionis li. v. ti. viij
Testamentis et ultimis vo
luntatibus li. ii. ti. vi
Vitae lice pendente nichil inno
metur libro. ii. ti. v
Vita et honestate clericorum
libro. ii. ti. i
Verborum significativa. li. v. ti. viij

Nota in libris clementinorum
Decretalium sunt tituli siue
rubrice in. i.
In primo libro xi
In secundo xi
In tertio xvi
In quarto. i
In quinto viij

Dixit debes quod promisse sunt
rubrice dum taxit decretalium
licet taliū plurime ponuntur
in legum codicibus.

Ed quia decreti rubricas nimis esset tedi
osum enumerare propter maximā multi
tudinē. **N**e tamē naturā eius preteream. **V**sus
subiugam totam materiā decreti significantes.
In genere de qualibet distinctione et omnibus
questionibꝫ cunctarꝫ causarꝫ.
Collige verbis quid vult distinctio quevis
Ve videat quisq; diuinū ius hominisq;
Pt sciat per que consistunt iura quietum
Ec: cur dicatur res ecclesiastica canon
Regum cur fuerint a primo condita iura
Nec liceat cuiq; ius naturale mouere.
Hec mala peccati distinguit iudicati
Ex hac cognosces qui leges composuerunt
Res qua ius nature consuetudine differt.
Vt naturali cedant que constituuntur
Sic legi regum lex praeulaet ecclesiarum
Mandat iuris et legum vincitur **v**sus
Omnia iusticie discrecio prouide pensat
Non dispensatur ubi naturale patet ius.
Sic nec agas leuia qꝫ quis vitet grauiora
Tempus in hac disce. quo canon excepit esse
Respicias quot erant et eos qui cestituerunt
Actor sit papa. si censilium celebrandum
Dicitur hic qꝫ bis sinodus celebratur in anno
Hec monstrat quid decretalis epistola possit
Tanto quis valet quo quis rationibꝫ instat
Sūmos seu minimos recitans locat inferiores
Ista loca distinguit et ordinat ecclesiarum
Consecrat hec omnes maiores sive minores
Discutit ista genus patriam ritumq; sacrandi
Hec dat cuiq; suū veniale de crimine distans
Sic post baptismum contentus coniuge sola
Hac augustinus nubentis vota requirit

Ista sacratorum contractū dampnar et odie
Hac locus et tam tempus parua notantur
Contradicit hec per concilium manicheis
Tingit et hec que cōtineant offerre volentes
Instruit hec leuita minor q̄ p̄t cōtineat se
Ordo sacer non detur ei si quis bigamus sit
Femina pontifici persona domestica non sit
Ista doce presul quod debet sobrius esse
Instruit hec prudens qd̄ debeat esse sacramentus
Hec prohibet legere gentilia metra sacramentum
Scripturas sacras sacrandus sare iubetur
Amonet hec illum qui nō extrinseca nouit
Nisi sit ornatus hic non admittitur ipse
Conuenit esse modum ḡressus verbicꝝ abicꝝ
Tunc est ipsi si sit cunctus bonus hospes
In factis verbis hunc condecat esse pudicum
Gloria pontificis est procul ingluvies sit
Expedit ut non sit persecutor quisq; sacerdos
Respuat hec hominē distinctio litigiosum
Mittit ī interitū cupidus hoc fenus abhorrit
Abicitur sacrandus in hac se neophitus
Non venit ad clerū qui corpus hz viciosum
Judicat hec p̄mo grauit hz post moderet misereb;
Sacrari vetat hec omnes quos cura strigit
Prepositus primo datur hic preposterus ordo
Idcirco vetat hos, quia sepius hz repctuntur
Reicit hec seruos sine libertate sacramendos
Eiat absatos et corporibus viciatos
Condemnat in hac generacio presbitercꝝ
Hic baptisatus prohibetur si fuit eger
Hec vetat abbate monachos volente sacra*ti*
Officiū negat hec nisi sit bene quisq; probatus
Nullus erit presul nisi quem sacer ordo decorat
Indigni layci iubet hec ne pontifices sint

Cler^o plebs p^rinceps hic eligit hic petit hic rule
Disjurpans laycus id ut eligat audiat istam
Sed docet hec per quid tribuatur presulis ordo
Cum dissensio sit a pluribus edita stabunt
Vt sacretur ab omnibus archiepūs hic rule
Institutq; iubet a preside presbiteros hec
Vult hec sacrati si cui dubius fuit ordo
Si vult hoc presul. lectores condit abbas
Eccl^{esi}a titulo ve carens non promoueatur
Respice dicta patrū ne promoueas alienum
Ab iunt hic deāpi cui dimissoria non est
Tu te suspicias quem formata tueritur
Punit maiores dum promouent inferiores
Distinguit tempus. hec in quo promoucantur
Tempora distinguit et in his ieunia ponit
Rectos iudicat hec modulos intersticioz
Ista dat annoz numerū quo promoueantur
Al'quibus ipsa patris electio debeat esse
Sed loca pontificis docet hec et presbiteroz
Cum in quo careat sacrādus in hac replicatur
Hec dat pauperibus lapsosq; docet reparare
Vt nec consensum det peccatis alienis
Solllicitus sit episcopus oppressos releuare
Congruit ut presul fore primū nouiter hospes
In cautum largū vetat hoc venantib; obstat
Hac datur impensa viduas inopesq; tueri
Respuitur clericus si non pius aut cupidus sit
Istic regula sit et q; bene prepositus
Ex hac sacrati prohibentur litigiosi
Tacius ante petat nisi sit satis ecclesie res
Hec plus corde probat dñō q; voce canendum
Hec dat obedire maioribus inferiores
Non negat iste suas mādare vices patriarchā
Sed non omnino vetat ista tacere minores

Ver seculi princeps non ordinet ecclesie res
Verbis non signatos apices non vult neque metit
Et ius munici peregrinū quinq̄ sigillis
Vaniuersale nullum sunt ista vocari
Ista vetat ne qui celebrent nisi pallia dentur
Moribus in decori non pallio sunt decorandi
Absit ut una habeat duos prouincia patres
Sensum verbis h̄is dat cause questio quis
Damnpnat emenes spiritualia gracia christi
In ḡessum vendens vel emens petat ecclesiaꝝ
Si pro prebendis dederis quid symon habens
Criminis ignorans fiet reus ille paterni
Eccliam reddit ista vix ꝑ ordine preslet
Rursus promotas absudit ius promouendos
Ecclia pax plena sibi clericꝝ negatur
Causa putens cū sit cunctis nō queritur ordo
Ad ius vel synodū nullus trahat expoliati
Vim talem subeat qualem fecisse rolebat
Ad testesq; duos presul conuincitur apios
Si cadat accusans non cogitur reus ultra
Respuitur iure vox dilatoria si sit
Vir bonus accusat quemvis licet inferior sit
Mandato legis datur accusacio scriptis
Oni plene restitu ius edocet omne
Vtitur iudicis quanto fuit expoliatus
Aperte tractetur quāuis inducia detur
Restat ut infamis et homo sine lego tacēs sit
Vox inimica domestica vox non obest alieno
Mitī vel duci non debet ad exteiores
Libē ab hac nō stat sil' quē sua culpa remordet
Judex auditor non fiat presulis r̄nus
Judicio nullus vñq; dampnabitur absens
Exigitur nequis in quo cadit hoc repeatatur
Torquet in adorem sibi vox abiecta reatum

Omnis anathema nec agat nec testificetur
Rite taceat quinis minor illum si tenet etas.
Dum ne quis agere nequeas et testificari
Ius statuit ne sit quis unquam testis et actor
Numquid dampnetur quis cum non possit adesse
Dat ius quod quis agat pro se ciuilia tantum
Militat famosum neglecta probacio flagris
Es accusandus semel et bis terque vocandus
Nemo procurat cuimen ciuilia curat
Habula iuris iubet ut sinodalia sicut
Reuerata malus est mala cuius que male pandit
Aut caput aut lingua delatori capuletur
Omnes infames tacent aut criminis tenti
Presulis obiecta nisi vera proles reprobatur
Judicium expetere nunquam debes alienum
Alter adesse potest si sit prouincia discors
Si cadit accusans non cegetur reus ultra
Es qui dum vivit nemo sibi substituendus
Tutus semper erit hic qui se dante recipit
Dat ius ne statuat successorem sibi presul
Nullus amicorum michi prosit ut eligat unus
Electus cum sim prestatut cauio dampni
Es secum standum sententia non vetant ipsum
Orдинis est ne quis unquam redeat sine scriptis
Siquis anathema statuit virtute carebit
Judicis et alterius nullus est ordo peccatus
Curent primates bene sua non aliena
Non dubites dotem cum basilica retinendam
Ordinet et seruet dispensem non alienat
Nil preterquam duos presumat sumere soldos
Judicet ut laycus clericum non attrahat ullus
Judicium seculi sequitur suspensio cleri
Seu bona seu mala sit sententia dico tenui
Dico quod proprium poterit quid clericus habere

Eccl^{ie} si res vendis vel emis sibi reddas
Si dare vis et des dare nō potes ecclesie res
Ex re cōmuni quesitis vtimur eque
Si fortasse voles testari de proprio des
Ecclesie baptismali dande decime sunt
Tēpora longa trahunt ius funeris et decimaz
Ius est ne quis plus repeatat quā debeat alter
Non nisi ciuile re frater testis habetur
Tale quid exercens non debet clericis esse
Si tulerit plusq^d dedit iam fenus habetur
Est male quesitis elemosina non fit alienis
Si male quesita tenet digne nō penitet ullus
In�ctia non pena datur cum pena notatur
Nec retinere licet que sunt promissa patrono
Solum voce nequit condempnari mulieris
Tali die deum placitum non debet haberi
Atq^d probatur in hac probaciō danda neganti
Nec confessio fit nec iuramenta coacta
Collere nō poterit quē confert solus honorem
In grauib^z si sit deuictus eiiciatur
Dantur in hac monachi pastores ecclesiaz
Abbas ecclesiam presul debet dare curam
Hic legitur q^d ius et rem prescripcio tollit
Quadragenis demibus prescripcio religiosis
Tales si teneant ius non tamē ergo gubernēs
Usurpans sine iudicio rem dedit a re
Respuuit a laycis ius ecclesias retineri
Queritur an liceat cordis dimittere rotū
Ut sua censaldus teneat que deserat eger
Omne monasterio remanebit nec reddit ille
Dum reddit illicite que contulit illa manebunt
Terminat hec apud alumpnū syncdole statutū
Et non abbates a presule constituantur
Ut presul clerū non impedit monachandū

Ipso nolente tamen non suscipiat alter
Sed iam canonicos canon prohibet monachatu
Quem pater offert si placet exit cum sit adultus
Visam mox vestem si non pater abdicat hic stet
Offert inuitum nec seruat religionem
Et si forte placet monacho transire licebit
Paima sit ex titulo sit commendata secunda
Ecclesiam renui vetat hac alias cupiti
Tertia ne liceat tractare negotia seculi
In clara veste prohibetur clericus esse
Examen propriu fugiens sine spe graduu sit
Iuramenta licet homini dare quando necesse
Si sic esse putat ut ayt non peiorat ipse
Caliter exemplo quod obediatur iste probatur
Vota promissa mutentur turpia si sint
Dum periurare cogis periurus habebis
Ex iusta causa multis licet arma mouere
Fiet bellum iustum si pro rebus repetendis
Fas est quoniam quidem socio succurruntur armis
Infelix docet vindictam questio quarta
Cum sit ad hoc positus ut puniat ille mercator
Iura iubent homines peruersos ad bona cogi
Ecclesie rebus sint heretici spoliandi
Tandem de clero nulli licet arma mouere
Siquis es hereticus tua sit sententia nulla
Interdum mali pestis mortem contipiuntur
Cum inimicorum predonu non dampnetur dominus eius
Tuta sit ecclesia quam lex priuata tuetur
Et si subsequitur lex altera derogat illi
Plenam diuinam rimantes sortilegi sunt
Vita non viuunt qui peccant ista tenentes
Nomina materialia que per primordia sumpsi
In quatuor discessi forte requiri
Tales incessent communio tollitur ipsis

Vinctum pontificis nō solues tu moritur
Morte facit penas noli proponere quantum
Si sit solempe dirimit cōnubia votum
Sponsa ligat sponsū proprie nō est tñ uxor
Soluit dispositas cultus cōnubia queqz
Jungitur hic alij si respuit illa manere
Testatur bigamū sacer augustin⁹ eundem
Viros coniugij persone dissipat error
Tantum condicio poterit si vilioz exit
Jus contracta prius nō soluit federa. sed post
Parui contrahere nequeunt sponsalia iure
Spiritualis naturali non societur
Vxoriss⁹ sue cognatus non societur
Mandatur clandesina ne connubia fiant
Pollutam vetat hec et mortē fraude parētem
Si datur in vita post quādō placet redit illā
Ut nulli nubat nisi patti sponsio fiat
Ducere lex prohibet in coniugio meretices
Obstat coniugio sacro complenda libido
Cum sit liber anus nō spondeat hac pater eis
Tangere ne liceat aliam quā stirps sibi fiat
Reuera sine mente caro nunquā violatur
In simili lapsu non hanc dimittet adulter
Nullā dum viuit hec hic pro cōiuge ducae
Alter non peccet quo dampnetur minus alter
Fugidus est alij tunc non sociabitur ulli
Vir nō abiciat sine iudicio mulierem
Tertia si credis purgat confessio crimen
Purgat secretum cordis conticō crimen
Et profecto semel dilectio non cadit vñ quā
Nemo semel si penituit bene penitet ultra
Ita probat dimissa semel peccata teneri
Magna cautela quinis pensare tenetur
Debeat esse gemens et q̄lis vulnera purgās

Omnes baptismi maculas quo tergere possis
Qum tamen in vita post mortem ducere vitam
Vt vir non oret uxor si debita querit
Mens utiusque nisi sit non bene continet alter
Tuta manet viuente viro que nescia nupsit
Vult leo si venit hic redit hec retinens priorem
Cognatam propriam nemo pro coniuge ducat
Omnes uxoris consanguineos reprobabis
Nunc septenorum graduum distinguitur ordo
Vt que status hominis sic est generatio quarta
Truncus ponitur hic cum ramis ut docet
In testes recipi monstrat tibi sexta parentes
Tangitur hic quod non incestu gignitur heres
Vtitur hec in quo dispensandum licitum sit
Aut si fraus subeat cogetur illa reuertiri
Suscemptam sobolem vetat affini sociandam
Tunc raptus fiet cum vi deducatur illa
Coniungetur ei purgacio crimine raptis
Cunsecrat ecclesias domini distinctio prima
Panis sacrati fert sacramenta secunda
Tertia dat ferias nobis ieunia datque
Baptismaque docet tempus distinctio quarta
Confirmat sacrat officijs ieunia laudat
Pneumate donato concludit fine beato.

Expliāt decretū versificatū.

Iber decretorum distinctus est in tres ptes
 Quaz prima vocatur distinctiones et
 huiusmodi sunt centū et una. In primis duabz
 distinctionibz tractat magister graciān⁹ de iure
 ponendo iūris diuisionē subdiuisiones et diuer-
 saz speciez differēcias et cōuenientias. In iā
 quid sit canon. quid p̄uilegiū. et qđ officiū legū

In quarta quare leges facte sunt et quales esse debeant et quādō de eis vel scdm eas sit iudicandū. ac de quadra gesimali obseruacione
In quinta de muliere enixa vel menstruosa
In sexta de multiplici genere illusionū.
In septia de cōditorib⁹ legū
In octaua q̄ veritati et rōi sit cōsuetudo posponenda
In ix. q̄ tābunalia regū sac dotali sūt p̄tate subdita et q̄ p̄tifex et reges sese indigēt
In x. quib⁹ legib⁹ impator⁹ sit obtemperandū et q̄ men dacia scriptor⁹ non sunt ad missa canonib⁹ q̄ si quando inueniant̄ sunt corrīgenda in opusculis tractator⁹
In xi. q̄ usus et consuetudo legū et canonū non vincant et que cō. ob.
In xii. et cōsuetudie et moe quisq̄ modum psallendi debet teneti
In xiii. q̄ minus malum est eligendum
In xiiii. q̄ nō aliqua cōmit tenda delicta a nobis ne alij grauiora cōmittant et que conscius valeant temperari
In xv. quo tēpore generalia

consilia ceperunt et quo:ū patrū recipiunt opuscula
In xvi. q̄ synodi vel conalia roborent auctoritate rōna
In xvii. q̄ absq̄ auctoritate romani pontificis synodus non debet congregari
In xviii. de pena eoꝝ qui sy nodo adesse contempnunt de auctoritate romane sedis
In xix. de auctiōte decretaliū ep̄laꝝ et ap̄licatiꝝ sanxionū
In xx. distinctione magister incipit agē de mīsticis ecclesie
In xxi. de diuersis ordinib⁹ et gradib⁹ ministror⁹
In xxii. de dignitate romane ecclesie et quorūdā libroꝝ
In xxiii. de ordine ministror⁹ incipies a romano pontifice Descēdo per singulos grad⁹ usq̄ ad hostiatiū
In xxiv. de examinatione oꝝ dinandorum
In xxv. de officijs electiceꝝ Incipiēs ab hostiatio et ascē dendo usq̄ ad ep̄alem dignitatēm sc̄z archi p̄micerij et thesautizarij circa medium ellius distinciois. Nūc autē magister gracianus incipit declarare illas. xx. penas ce p̄tā regule apostolice quas enumerat apostolus

In epistola ad tytū et ad thi
motheū. et prosequit̄ in eadē
distinctione. oportet ep̄m et
quēlibet ad sacros ordines
promouēdū esse sine crīmine
supple notabili.

In xxvi. magister determinat
de illa clausula regule apostolice
predicte vnius uxoris virū
cōtinuando. Deinceps de cō
tinēcia clēticoꝝ vſq; ad trīce
simā quartā distinctionē.

In xxxv. determinat illā clau
sulā regule apostolice sobriū
cūi tamē partem reseruat
vſq; ad xlīij. distinctionem.

In xxxvi. distinctione pruden
tem et illam prosequitur in
tib⁹ distinctionib⁹ imedia
te sequentib⁹

In. xl. et xli. distinctionē illud
ordinati doctorem

In xlīj. illud hospitalem

In xlīj. pudicū et decorem

In xlīj. illud nō violentum
qd est ps qd dictū superius
distinctione xxxv. sebrium

In xlv. illud nō percussorem

In xlvi. illd nō esse litigisfū

In xlviij. illud non cupidum
dom⁹ sue bene propositiū

In xlviij. illud nō neofiti m

In xlvi. magist̄ Euīt recipi
et at p̄cepta regle apostolice f̄ d̄cē

In l. magister agit de lapsu
et reparacione clēticoꝝ

In li. de curialib⁹ ordinandis
vel non

In lij. de preposteratione fa
croꝝ ordinū

In lij. de curis anexis recipi
endū in clericiū & monasteriū

In liij. d̄ seruis & maūmissis

In lv. de corpore viciatis bi
gamis illatatis publice peni
tentibus ordinandis vel nō

In lvī. d̄ filijs p̄sbiteoꝝ et na
tis de fornicaciōe et adulterio

In lvij. de baptisatis in egri
tudine non ordinandis

In lvij. d̄ monachis nō ordi
nand sine licēcia sui abbatis

In lx. de laycis litteratis nō
subito ordinandis

In lx. de electione personar⁹
ecclesie et in trib⁹ sequentib⁹
in liij. et lxv. de consecratiōe
episcopi.

In lxvi. d̄ promociōne archiepi

In. lxvij. de ordinatione p̄sbite.

In lxvij. de ordinatione nō ite
randā et de coepiscopis

In lxix. de nō inordinatis ne
in ecclesia ministrent

In lxx. ne aliquis ordinetur
sine titulo

In lxxi. ne aliquis ordinetur
a non suo episcopo.

In lxxij. ne aliquis ignotus
sine litteris recomendatibꝫ
recipiatur
In lxxij. qualiter cōmenda
toria vel dimissoria vel fo
mata sit facienda
In lxxij. de clericis inuitis
non ordinatis
In lxxv. de tēpore et die cōse
crationis episcopoz nec non
de temporibꝫ ordinandorū
alioz clericoz
In lxxvi. de ieiunis et quatu
or temporibꝫ
In lxxvij. et lxxvij. de etate
ordinandoz
In lxxix. repetit de ordinacōe
summi pontificis
In lxxx. in quibꝫ locis sunt
ordinandi epi vel archiepi.
In lxxxi. et alijs sequentibꝫ
repetit qđ de p̄ceptis regule
apostolice et maxime de con
tinencia clericoz
In lxxx. de licitis et honestis
operibus clericoz
In. xc. de modo cantandi in
ecclesia et electi potestate
In xcij. de obedientia minorꝫ
erga maiores
In xcij. de legato romanī po
tificis. et presentacionibus
archidiyaconoz
In xcij. de excessibꝫ presbi

teroz et episcopoz
In xcij. et xcvi. de destinatis
potestatibꝫ secularibꝫ et eccl
esiasticis
In xcij. repetit de ignatis
non ordinandis
In xcij. et alijs sequentibus
tractat de auctoritate archi
episcopoz et primatiū et us
pallij
In ultima distinctione dicit
de una p̄uincia ne in duas
partes diuidatur sine prin
cipis auctoritate
Seunda pars decreti
dicitur cā eo qđ disticta
sit per causas. xxxvi. **I**n sin
gulis autem causis apponit
magister gracianus plures
questiones. in qualibꝫ illarꝫ^z
allegans pro utrāq; parte.
tandem diffinitiā sententiā
subiungens. ut per hoc racio
nes certoz iudicioz instruat
In prima igit̄ causa dicit
de symoniacis que cōtinet in
se septem questiones. **I**n pri
ma querit utr̄ emere spiritu
alia sit peccatū. **S**oluō sic.
In secunda queritur utr̄ p
īgressu ecclie sit l' monasterij
sit pecunia exigenda vel per
soluēda. **S**oluō nō et huiꝫ
modi negatiua est vera.

In tercia queritur utrum stipendia ecclesie emere sit symonia. Solu-
cio sic. In quarta utrum ille sit reus criminis cuius pater illo
ignorante symoniā cōmisit. Solucio. Ignorancia facti nō iuris
excusat eum. In quinta utrum liceat ea retinere que pater filio
symoniace acquisiuit. Solucio de rigore iuris nō s̄z miseria sec̄ ē
In sexta utrum ordinati a symoniis ignoranter sint obiciendi
vel nō. Solucio probata iuxta ignoranciam misericorditer tolle-
rantur. In septima utrum renuncians heresi sit recipiendus in
dignitate episcopali. Solucio de iuris rigore deponitur. sed ex
dispensacione sustinetur.

Secunda causa et quatuor que sequuntur agunt de ordine
iudicario. In qua sunt octo questiones. In prima queritur
utrum in manifestis sit ordo iudicarius requirendus. Solucio
sic nisi sit notoria capi. De manifesta. In secunda utrum spoliatio
ab aliquo sit iudicadus. Solucio nō an restitucionē.c. Nullus
In tercia quia pena sint feriēdi qui in actione defuerit. Solucio
talionis ca. Nullo de suo. In quarta si accusatore deficiēte reus
sit cogendus ad purgacionē. Solucio non nisi infamia publica
laboret ut hic per totū. In quinta an duoz testimonio episcop̄
sit cōdempnādus. Solucio sic ca. Presbiter. In sexta quo reme-
dio cause subuenitur vel causa subleuatur. Solucio per appella-
cionem ante sententiā vel post. ca. Hidū. In septima an laya
ad accusationē clericoz sint recipiēdi. Solucio de iure antiquo
sic. de novo nō. In octava qualiter accusatio debet fieri. Solucio
inscripto.c. In agendo si libellum.

Tercia causa habet xi. questioines. In prima querit an resili-
tio sit fiēda quibuslibet spoliatis. Solucio sic nisi in istis ca-
sibus i famatus apostolat̄ iuste spoliatus p̄fatus cum suspecto
non restituūtur.c. patet. In secunda de inducīs quo spacio sint
dande. an post restitucionē tm̄ et an post vocacionē ad causam
quibuslibet cōcedende sūt. Solucio ad arbitriū iudicis. In tercia
quo spacio mensium sine vtric̄z concedende. Solucio ad arbitriū
iudicis. In quarta utrum in famis sint recipiēdi ad accusationē.
Solucio non nisi cōtra cōsimiles. In quinta an testes de domo

accusatorum sint producendi vel inimicorum vox sit audiēda.
Solucio inimici mīme nec etiam domestici quibus imperamus possunt. In sexta an extra pūnciā reus sit p̄ducend⁹. Solucio non nisi per appellationē. In septima an sit audiēda eius sentēcia quā cum reo par inficit malicia. Solucio sic quādiu tollatur ab ecclesia. In octaua an ep̄us ab uno possit iudicari. Solu. nō nisi septē ep̄is reseruata sentēcia sumo p̄tifici. In nona an ab sens aliq̄s sit accusand⁹. Solucio nō nisi sit absens p̄ cōtumacia. In decima utrū deficiētes uno casu sint admittēdi ad cōsequēcia. Solu. sic ca. placuit. In. xi. utrū accusatus in accusatore possit conuertere accusationē. Solucio non nisi maiori cūmine.

Quarta causa habet sex questioēs. In prima queritur an in excoicacione constitutus aliū accusare valeat. Solucio non. In secunda an infra decimūquartū annū possit quis testificatiū. Solucio nō. In tercia an ab accusatione prohibitus possit testis existere. Solucio nō ca. spaciū. In quarta utrū idem possit accusator te testis existere. Solucio nō. c.i. et. ii. In quinta si ad cām vocatus nō venierit die statuta sit excoicandus. Solucio sic nisi iustā cām absence probauerit. In sexta an calūpnior in xp̄ria causa sit audiend⁹. Solucio sic si causa nō sit criminalis.

Quinta causa hz sex questioēs. In prima queritur qua pena sit puniendus qui famosum librū sc̄iptis. Solucio anathematisandus nisi sc̄ipta probauerit. c. quid malis. In secunda quo ciens sit quis ad causam vocandus anteq̄ sentēciā excoicaciois accipiat. Solucio non solum semel sed etiā bis uel ter. In tercia an parator cām aliaū agere valeat qui p̄ se tūc adesse nō p̄t. Solucio criminalē nō nisi sit illus̄ris p̄sona. Causam vero iniuria quilibz potest. c. ep̄i. In quarta an absq̄ sinodali audiēcia episcopus sit dampnādus. Solucio nō. In quinta an sit habēd⁹ inimicus qui amicū accusaturus est. Solucio nō. si hec agat ex veritate ca. Illi qui. In sexta qua pena sit plectendus qui non probat quod obicit. Solucio talionis. c. epiphaniū.

Sexta causa hz. v. questioēs. In p̄ma querit̄ an cūmine irrefaci vel infamia notati ad hui⁹modi accusationē sint admittēdi

Solucio non. c. sunt plurimi. In secunda si episcop⁹ accusatiōnē i accūsante vertere voluerit vtrū similiā verbō eius sit fidis adhibenda. Solucio non absq; certa probacione. In tercia an liceat expetere iudiciū archiepiscopi alterius prouincie. Solucio non nisi i causa dānacionis. In quarta cuius iudiciū sit expectandū cāt episcopi prouincie in sententia discordant. Solucio archiepi. et coepiscopoz ultime prouincie. c. i. et. ii. In quinta si accusatore deficiente reus sit cogendus ad probacionē. Solucio non. sed ad purgacionē si laborat infamia. c. actor.

Septima causa habet duas questiones. In prima queritur. vtrum viuente episcopo aliis possit in eadem ecclesia ordinare. Solucio non nisi transferat vel cedat p̄r infirmitate vel senectute. dat ei coadiutor. c. q̄uis iste. In secunda vtrū isti qui deserūt causa infirmitatis valididine recepta possint cathedrā repetrere. Solucio non.

Octava causa habet quīq; questiones. In prima queritur an liceat episcopo successore eligere. Solucio n̄. c. apostolica. In secunda an amicoz patrocinia debeat i electiōne cōualescere. Solucio nō. c. illud. In tercia an sit symonia p̄ electionē propter indēnitatē iuramentū prestare. Solucio sic. si pactū super hoc processit c. talia. In quarta an liceat clericis iudicia episcopi de crimine recusare. Solucio non ante condēpnacionē. In quinta an excusatus corā apostolico sine ei⁹ litteris debeat reuerti. Solucio nō.

Nona causa habet tres questiones. In p̄ma queritur an ordinat⁹ ab excommunicato fit audiēdus. Solucio nō nisi ignorauit illum excommunicatū esse. c. ab excommunicatis. In secdā an liceat episcopo vel archiepiscopo alteri⁹ clericos ordinare. Solucio nō sine litteris dimissorijs sui episcopi. In tercia an liceat archiepo subditos suffraganij sui dampnare vel absoluere. Solucio non nisi negligens fuerit episcopus vel ad cum appellacio deferatur vel in casu consimili.

Decima causa habet tres questiones. In prima queritur an ecclesia cum omni dote ad episcopū pertineat aut ad ei⁹ ordinationē. Solucio sic. c. regenda. In secunda an liceat episcopis res

ecclesie distrahere. Solucio nō.c. precauere. In tercia quid a singulis ecclesiis nomine cathedrali valeant exigere. Solucio. duos solidos.c. Item si quis.

Vnde causa habet tres questiones. In prima queritur an clericus ante cuiuslibet iudicem sit trahendus. Solucio non. In secunda qua pena sit severius. qui clericum ad secularem iudicem traxit. Solucio excommunicacionis. In tercia qua pena dignus sit qui excommunicacione vel sententiâ episcopi non seruauerit. Solucio talis est puniendus depositione.

Duodecima causa habet quinq[ue] questiones. In prima queritur an licet clericus proprium habere. Solucio non regularibus.c. non dicatis. In secunda an licet eis res ecclesie dare vel distribuere. Solucio non nisi in casibus. a iure concessis xv.q.ii. sine exceptione. In tercia an clerici acquisita de rebus ecclesie possint relinquare quibus voluerit. Solucio non nisi ecclesie.c. i. de testa requisiti. In quarta quibus possunt ea relinquare que de suis et rebus ecclesie peruenientur. Solucio partim ecclesie et partim hereditibus xv.q.iii.c. i. In quinta an licet clericis facere testamentum. Solucio sic de xpij licet. de rebus aut ecclesie nō. ii. q. v. c. fixū.

Tredecima causa habet duas questiones. In prima queritur utrum decime sint dāde ratione territorij vel persone. Solucio ratione viiiij. xvi. q. i. questi. In secunda queritur an ius percipiendi decimas et funerandi tollat prescripcione temporis. Solucio sic. quia tollit ius percipiendi decimas. xvi. q. iii. extra de prescr. de qua. Sed ius funerandi non tollit prescr. vt iii. q. ii. s. non queritur.

Decimaquarta causa habet vi. questiones. In prima queritur an licet clericis in iudicio sua repetere. Solucio sic. In secunda an super rebus ecclesie de cādē ecclesia testes sunt recipiēdi. Solucio sic.c. sup prudētiā. In tercia an preter sorte aliquid eligere sit usura. Solucio sic.c. pleriqz. In quarta an licet clericis vel laycis usurias petere. Solucio nō. xiiij. q. iii. qm. nulli. c. nec hcc. In quinta an ecclesie vel elemosine sint facienda de usuris. Solucio non. xiiij. q. v. In sexta an usurarij possint agere penitentiā nō s.ā restituicōe. Solucio sic. si nō habeat r. n̄ restituat. c. si res aliena

Decima quinta causa habet viij. questiones. In prima queat
an ea q̄ sūt ab igno: c̄libz sine eis impnāda. Solucio nō nisi
culpa sua p̄ ignorācā deuenit. c. si quis de clericis. In secunda
an pro impensis patrocinij liceat clētico munera exigere. So-
lucio non. In tercia an p̄ cōfessionē mulctis. cum qua peccauit
sacerdos sit cōdempnādus. Solucio non. c. Remini. In quarta.
an die dominico debeant episcopi causas audire. Solucio nō. c.
placita. In quinta an neganti cīmen purgaciō sit indicēda. So-
lucio sic. si laboret infamia. c. p̄sbiter. In sexta an in criminalibz
confessio sit extorquēda. Solucio sic. sed a cīrialibus nō. In sep-
tima an episcopus solus deponerz valeat presbitez vel dyaconū
Solucio nō. c. felix. In octava. Si cōfessus vel cōuictus de hīs
que an ordinacionē cōmisit valeat mīstrare. Solucio nō. c. a. vult

Decimasexta causa habet septem questiones. In prima. an
liceat monachis populis officiū celebrare. Solucio sic cū gmissi
one episcopi et licentia abbatis. ecce. In secunda an liceat eis in
capellis suis sacerdotes instituēre. Solucio sic. si eas possidet cū
omni iute. c. visis. In tercia an iurā ecclesiaz per prescipiācē
tollant. Solucio sic. c. primo. In quarta an ecclesia aduersus
ecclesiam possit prescibere. Solucio sic. capitulo voluimus.
In quinta an episcopus vel abbas iure territorialium capellani
valeat vendicare. Solucio non. c. si quis. In sexta. si quis rem
ecclesie ab aliquo iniuste dētēam sua auctoritate irrepserit an
cadat a causa. Solucio Ipse quidem cadit a causa sed ecclesia
nō. c. si episcopus. In septima an liceat aliani de manu layā ecclē-
siam rapere. Solucio nō nisi ecclesia vel monasterium habeat
iuspatronatus. c. si quis dīnceps.

Decimaseptima causa habet quatuor questiones. In p̄ma q̄ti-
tur an reus sit roti a m a proposito cordis sui decepit. Solucio
non quātum ad ecclesiam nisi ore pronūctiauerit. c. i. In secunda
an beneficia sint ei reddenda. qui eis in infirmitate renūciavit.
Solucio sic si non erat sui compos. In tercia an liceat ei qui se
tradit monasterio postea ad propria redire. Solu. sic infra ānū
In quarta. si retroierit an sine ei sua reddenda. Solucio sic si de-

licēcia sui prelati recessit alias non.

Decima octaua causa habet duas questiones. In prima querit an abbas factus episcop⁹ acquirat monasterio vel ecclesie. Solucio dum fuit abbas acquisuit monasterio. Sed dū fact⁹ episcopus ecclesie. c. q̄ sit. In secunda an per episcopū sit abbas eligendus. Solucio a fratribus est eligendis, sed ab episcopo ordinandus. c. hoc tantum.

Decima nona causa habet tres questiones. In prima querit an episcopus debeat permittere clericos ad monasteriū transire. Solucio sic. In secunda si voluerint an liceat eis eo inuitō ad monasteriū transire. Solucio sic. c. due sunt. In tercā an liceat canoniciis regularibus transire ad monasteriū monachor⁹. Solucio non sine licēcia sui prelati.

Vicesima cā hz q̄tuor questiones. In pma querit an pueri traditi monasterijs cogant ibi manē. Solu. nō nisi postq̄ veneat ad annū discretiōis et cōsensetint. In secunda si preter voluntatē parētū intraueat monasteriū an possint p eos extrahi de monasterio. Solucio sic infra annū et diē si sūt iſra ānos discretiōis c. si puella. In tercā qui inuitus auxillā induerit an cogatur eā retinere. Solucio nō nisi postq̄ cōsenserit. In quarta an liceat ab uno monasterio trāsiē ad aliud Solucio sic arcioris regule.

Vicesima pma causa habet v. questiones. In prima querit an liceat clero in duabus ecclesijs inscribi. Solu. non de iure cōmuni. c. i. q̄. In secunda an liceat clero a sua ad ecclesiā aliam trāsire. Solucio nō sine litteris dimissorijs sui episcopi. c. si q̄s iā. In tercā an liceat clericis suscipere procuracionē negotiorū seculariū. Solucio nō nisi cā pietatis. In q̄rtā an liceat clericis ornari vulgidis vestib⁹. Solucio nō. In quīta q̄ pena sint feriendi clerici qui ad seculare negotiū fugiūt Solucio excoicacōn.

Vicesima secunda cā hz quīq̄ questiones. In pma querit an iuramentū sit prestandū. Solucio sic causa necessitatis. In scda an sit giurus qui iurat falsum qđ putat esse verū. Solucio sic propter intentionē fallendi. In tercā an liceat clericis episcopo denegare certā obedienciā. Solucio nō ante condempnacionē.

In quarta an iuramentum illicitum sit seruandum. **S**olucio nō ca. in malis ḥ. **I**n quinta an sit perjurus qui cogit alium perjurare. **S**olucio sic. c. perjurare.

Vicesimateria causa habet octo questiones. **I**n pma querit an militare sit peccatum. **S**olucio non. in iustobello. ca. militare. **I**n secunda an bellum sit iustum quod fit ex edicto pulsandi malas causas hominū. **S**olucio sic. ca. i. **I**n tercia an iniuria ecclesiarum sit armis propulsanda. **S**olucio est ab h̄is quib⁹ licet. c. fortitudo. **I**n quarta an vindicta sit inferenda. **S**olucio est ab eo cuius intetest. c. ea vindicta. **I**n quinta utrum sit peccatum iudicii vñ ministro reos occidere. **S**olucio nō si fiat causa iusticie. ca. etiam sine peccato. **I**n sexta an mali sint cogendi ad bonum. **S**olucio non. ca. ad fidem. **I**n septima an heretici sunt spoliādi suis. et ecclesie bonis. **S**olucio sic. capitulo. **J**am vero **I**n octava an liceat clericis arma mouere. **S**olucio non manu propriā nisi in causa necessitatis. x. quināq.

Vicesimaquarta causa habet. iij. questioes. **I**n prima querit an hereticus possit aliquē excēmunicare. **S**olucio nō. c. audiimus. **I**n secunda an post mortē possit aliquis excōmunicati. **S**olucio potest pro heresi. c. sanc. **I**n tercia an pro peccato dñi tota familia debeat excoicari. **S**olu. nō sed interdicā pot. c. si heres.

Vicesimaquinta causa h̄z. ij. questioes. **I**n pma queritur an auctoritate p̄ilegij quis contra ius cōmune valeat se tueri. **S**olu valet. s. vlt. **I**n scda an sequēcia p̄ilegia deroget priorib⁹. **S**olucio sic si debet ex tota sciencia l' certa sciēcia. c. rescripta.

Vicesimasexta causa habet septem questiones. **I**n pma q̄rit an sint sortilegi qui sub ficto noīe religionis futura promittunt. **S**olucio sunt. **I**n secunda an sit peccatum esse sortilegi. **S**olucio sic. c. sor. **I**n tercia a quibus genus diuinacionis sumpsit exordium. **S**olucio a paris. **I**n quarta quot sunt genera diuinacionis. **S**olucio quatuor scdm numerum. duo vero scdm formā. **I**n quinta an sortilegi sunt excommunicāti. **S**olucio sic. c. Cōtra ydolerum. **I**n sexta utrū excommunicatus ab episcopo possit reconciliari a presbitero. **S**olucio non inconsulto episcopo nisi in cā

necessitatis. c. ab ifirmis. In septima an morientib⁹ sit penitēcia indicenda. Solucio non. sed innoscenda. c. admoneant.

Vicesima septima cā hz duas questioēs. In prima querit an coiugiū possit esse inter rouēter. Solu. nō si rotū sit solepnisatū secus si simplex. c. i. et. h. In scđa an liceat spōse a sponso recedē. Solucio nō si despōsatio sit de presenti. ca. despōsatam.

Vicesima octaua causa habet tres questiones. In pma querit an sit coniugiū inter infideles. Solucio non. c. oportet. In scđa an liceat couerso ad fidem ducere aliā viuente priore. Solucio sic si diuisus sit ab infideli. c. si infidelis. In tercia an bigamus sit qui habet vñā uxorem an baptismā et aliam post. Solucio sic et hoc racione baptismi.

Vicesima nona causa habet duas questiones. In prima querit an sit matrimonii iter seruū et ingenuā. Solucio sic nisi error impedit. In secunda cum comprehendat illa seruū an liceat ei ab illo recedere. Solucio sic. c. si quis ingenuus.

Tricesima causa habet quinq⁹ questiones. In prima queritur an sit debitū reddendū uxori que propriū filiū de fonte suscepit. Solucio sic nisi ex consensu utriusq⁹ sit factū. c. dictum est. In secunda an sponsalia contrahantur inter infantes. Solucio nō infra septimū annū. c. ubi non est. In tercia an spirituales vel adoptiui filiū naturalib⁹ possint computari. Solucio nō. c. i. In quarta utrū liceat aliquē cōducere cōmatri uxoris sue in uxore. Solucio sic uxore mortua si cōmaternitas pcessit matrimonii. c. sc̄itatē. In quinta an clādestina despōsatio manifeſte pjudicet. Solucio non quantum ad ecclesiam.

Tricesima pma causa habet tres questiones. In pma querit an possit dua in uxore que prius polluta ē per adulteriū. Solucio potest cū dederit ei fidē prius adulteri viuente viro nisi machinatus esset in morte eius. ca. si quis viuente. In secunda an filia sit in vita tradenda viro alicui in uxore. Solucio non. c. i. g. i. In tercia an post patris sponsiōm ipa possit nuberī alij. Solucio p̄t si nō cōsenserit. Tricesima secūda causa habet vii. questioēs. In prima querit an liceat meretricem ducere in uxorem.

Solucio sic cū renūciat. **I**n secunda an ipsa sit cōiuncta appellata que dicitur causa incōtinēcie. **S**olucio ē. **I**n tercia cuius arbitriū sequit̄ mulier an aui liberi vel patris origenarū. **S**oluti. aui. **I**n quarta an viuēte uxore liceat alicui ex ancilla filios querē. **S**olucio n̄. **I**n quinta si ea q̄ inuita opprimit pudicitia amittere cōprobat. **S**olucio nō. **I**n sexta si adulterū adulterā dimittē possit. **S**olucio nō. **I**n octaua si in hoc salte casu infidele ducere possit ea cōdictiōe ut reuertat ad fidē. **S**olucio nō. capitulo solū

Tricesimatercia causa habet quinq̄ questiones. **I**n p̄ma que titut an propter impotētā coeundi sit aliqua a viro separāda.

Solucio sic. capitulo. **S**i quis. **I**n secunda an seperata possit ei nubere cū quo p̄p̄ fornicata est. **S**olucio potest p̄nia per acta. c. **I**n adolescētia. **I**n tercia an sola contricōne cordis possit deleū peccatum. **S**olucio sic ubi facultas confitendi non suppetit si cōfessionem non contempset dum poterit haberi. c. preposta. **I**n quarta si tempore oracionis uxori quis dbeat reddere debitum. **S**olucio sic. **I**n quinta an vir sine cōsensu uxoris possit vovere continētiā vel econuerso. **S**olucio non.

Tricesimaquarta causa habet duas questiones. **I**n p̄ma que titut an rea adulterij sit que credēs virum mortuū nupsit alteri. **S**olucio non. **I**n secunda an redeunte p̄ore cogēda sit redire ad primū et recedere a secundo. **S**olucio sic.

Tricesimaquinta causa habet. x. questiones. **I**n p̄ma querit̄ an liceat aliquē ducere ex cognaciōe propria. **S**olucio non. **I**n secunda an liceat aliquē ducere ex cōsanguinitate uxoris sue. **S**olucio non. **I**n tercia usq; ad quē gradum debet quis abstineā a cōsanguineis suis et uxoris sue. **S**olucio usq; ad. vii. scdm atī quos. **I**n quarta querit̄ quare usq; ad septimū gradum cōputatur consanguinitas. **S**olucio ad instar. vii etatū huius seculi. **I**n quinta quomodo gradus cōsanguinitatis sunt cōputandi. **S**olucio sicut ostēditur in arbore. **I**n sexta qui iure propinquitatē firmare debeat. **S**olucio propinqui et vicini. **I**n septima an illi q̄ in incestu nati sunt filij repūtent̄. **S**olucio non. **I**n octaua si consanguinei ignoranter coniuncti simul possunt remanere.

Solucio nō nisi ex dispēsatione romani pōtificis in quīto gradu vel supra. In nona an mattinonū separatū per falsos testes si postea apparuerit ecclesiam fuisse decepiā sit reintegrandū. Solucio sic. capitulo quisquis. In decima si relata alicuius viti ad secundas nupcias transierit. an proles ex eis suscepta poterit copulari consanguineis prioris viti. Solucio non.

Triceimasexta causa habet duas questiones. In prima queritur. an is qui virginē opprēssit raptum comisit. Solucio sic. c. de raptoribus. In secunda an rapta raptori nubē possit patre consensum prestante. Solu. sic. c. dem. b.

Tercia pars decreti dicitur de consecratione eo q̄ ita incipit. Et est diuisa in quīo distinciones. In prima agit de consecratione ec. et cele. missa. In secunda de sacramento eukaristie. In tercia de festiuita. p. circulum anni celeb. In quarta de baptismo. In quinta de confirmatio. et ieiunio. Et sic terminat liber in duobus. c. de spiritu sancto.

Nāpiunt tituli legales secundū ordinē alphabeti diuersorū voluminum iuris ciuil.

Inciūt rubrice ff. veteris A

dopacionibus et emancipatis libro primo. li. i.
Alicacōe iudicij causa facta arbitris libro iii.
Ad senatusconsultum velleianum libro xvii.
Ad legem aquiliā li. ix.
Ad legē rodia de iactu li. ix.
Ad exhibendum li. x.
Aleatoribus libro xi.
Ad senatusconsultum macedonianum libro ix.
Accusacionibus empti et venditi libro. xix.

Inforciati A.

Adiōne rex amotarū li. i.
Agnostendis vel alendis libeis a parentibus vel parentis libertis libro i.
Administracōn et consensu tutorum et curator̄ li. ii.
Acquirenda vel obmittenda hereditate li. v.
Ad senatusconsultū siluiānū et claudianum li. xxix.
Annis et mensuis legatis et fideicommissis li. ix ¶ li. x
Almentis et cibarijs legatis

Auro et argento rudo orna
mentis vngentis vestib⁹ et
vestimentis statu⁹ legatis li.x
Adīmēdis et trāfferendis le
gatis et fidei cōmissis li.x.
Ad senatuscōsultū trebellia
nū assignādis libertis li.xiiij.
Ad senatuscōsultum cerculia
num et orficianum li.xiiij.

.ff. **Nouī A.**
Aqua pluuiali arcēda li.i.
Ad p̄cōe libertatis li.ij.
Acquirēda possessione li.ij.
Acquirēdo rex domino li.ij.
Aqua cottidia. et estiua li.v
Actoib⁹ et obligacōib⁹ li.vi
Arboribus cedendis li.v
Acceptilacōibus libro.vij.
Arborū furū cesarū li.ij.
Abigeis libro.ij.
Accācōib⁹ et iſcripcōib⁹ li.x
Ad legē iuliā maiestatis li.x
Ad legē iuliā d⁹ adulatio li.x
Ad le. iul. de vi publica li.x
Ad le. iuliā d⁹ vi p̄uata li.x
Ad le. corneliā d⁹ sicarijs li.x
Ad le. p̄openā d⁹ priadis li.x
Ad le. corne. d⁹ falsarijs li.x
Ad le. iuliā repetēdax li.x
Ad legē iuliā de anona li.x
Ad legē iuliā peculati⁹ li.x
Ad legē iuliā d⁹ ambitu li.x
Ad legem flauiam de plagia
rījs libro.x.

Ad senatuscōsultum turpili
amum libro.x.
A q̄b⁹ appellare n̄ licet li.xi
A quo appelleat quis li.xi.
Appelloib⁹ et relacōib⁹ li.xi
Appellacōib⁹ recipiend li.xi
An per alium causa appella
tionis rescāndi possit li.xi
Aput quem a quo appellatur
aliā causā agē appellat li.xi
Ad municipales libro xij.
albo scribendo libro xij.
Administracione verū ad cui
tatem pertinencium li.xij.

.ff. veteris **B.**

Onoz possessionibus li.v

Inforciati **B.**

Hōz possessionē furioso ifanti
surdo et cēco cōpetēte li.xij.
Honorum possessionē cōtra
tabulas libro xij.

Honorum possessionē secun
dum tabulas libro xij.

Honoris libertorum li.xiiij.

Honorum possessionē extesta
mento militis li.xij.

.ff. **Nouī B.**

Honoris auctoritate iudicas
possidēd seu venūdand li.ij.
Honoris dampnatorum li.x
Honoris eoz qui an sentēcā
mortem sibi cōscuerūt li.x.

.ff. veteris **C.**

Oſtitucōib⁹ principū li.i.

Calumpnitatoribus li. iij.
Cōmunia p̄dia tam rustica
quam urbana li. viij.
Cōmunia diuidenda li. i.
Condicōe causa data cau-
sa non secuta libro xij.
Condicōne ob turpem vel
injustam causam libro xij.
Condicōne indebita li. xij.
Condicōne sine causa li. xij.
Capite minutis libro xij.
Condicōne furtua li. xij.
Condicōne ex lege li. xij.
Condicōne triticaria li. xij.
Contrahenda empacione et
vendicōne. Et de pactis iter
emporē et venditorē li. xvij.
Cōmodati vel cōducti li. xij.
Constituta pecunia li. xij.
Compensacōibus li. xvi.

Inforciati C.

Concubinis libro primo
Confirmādo tutore vel cura-
tore libro ii.
Cōtraria tutelle actiōe li. iij.
Curatoribus futiloso vel alījs
extra mores dandis li. iij.
Cōdicoib⁹ institūcom li. iij.
Cōdicoib⁹ et dīrācō. li xi
Cōdicoib⁹ coñ tablas li. xij.
Collacione bonorum li. xij.
Collacione dotis li. xij
coniūgēdis cū emancipato
liberis eius li. xij.

Carbo manō edicto li. xij.
.ff. Noui C
collusione detegenda li. ij.
confessis libro iij.
cessione bonorum li. x.
curatore bonis dando li. x.
collegīs illicitis li. ix.
cloacis libro v.
concussione libro ix.
cōfractorib⁹ et expilatoribus
cumine expilate hēdita. li. ix.
cumine stellionatus li. ix.
custodia et exhibicōne reorū
libro decimo
cadaucib⁹ punitoruū li. x.
captiuis et possimino re-
uersis libro xi
castrensi peculio li. xi
censibus libro xvij.

.ff. retetis D.

e diuisione reorū et q̄litatu
Dolo malo libro iij.
Depositi vel contra li. xvi.
Distracōne pignorum et
ypothecarum li. xvij.
Diuorcīs libro xxij.
Donacionibus inter vitium
et ipso rem libro xxij.

Inforciati D.

Dote prelegata li. ix.
Dotis collacione li. xij.

.ff. Noui D.

Damno infecto et subgerēdo
libro primo.

Donationibus li. i.

Donationib^z cā mortis li. i.

Diversis temporibus et prescripcionibus li. vi.

Doli mali et metus exceptione libro vi

Duob^z reis stipulādis li. vii

Decurionibus libro xii.

Decretis ab ordine faciēd li. xiiii

ff. veteris E.

Op quē factū erit q̄ min⁹ quis in iudicio sistat li. ii.

Edendo libro secundo

Eo op certo loco dari oportet libro tredecimo

Exercitatoria accōe li. xiiii

Excepione rei vendite et tradite libro xxi.

Edilicio edicto et de creditoria actions li. xxi.

Ec quibus causis maiores xv. annis restituūtūr li. iiiij

ff. Inforciati E.

Excaſatoribus et temporib^z eorum idest tutori li. iiiij

Eo qui pro tute vel curatore negotia gessit li. iiiij

Ex quibus causis in possessionem eatur libro vi

ff. noui E.

Excepōe rei iudicate li. vi

Eo qui appellauerat in provincia libro xi

Excepōib^z et p̄scip. li. vi

Eſſactoribus libro ix.

Extra ordinarijs cūmib^z li. ix

Excepōne doli mali et metus libro sexto.

Enigōibus et dupli stipulacione libro xxi.

ff. veteris F.

Erijs et dilacionibus et diversis temporib^z li. ii.

Fideicomissaria hereditatis petītione li. v.

Familia hircanunde li. x.

Fugitiuis seruis li. xi.

Fide instrumentorū li. xiiii.

Fundo dotali libro xiiii.

ff. Inforciati F.

Fundo instruto vel infectio legato libro ix.

Fideiūſſouib^z et mādatouib^z heredit^z tutori^z curatori li. iiij

ff. noui F.

Fideicomissarijs libertatib^z li. iiij

Fluminib^z et ne quid in flumine publico li. v.

Fonte libro. v.

Furtis libro ix.

Furti aduersus nautas caupones stabularios li. ix.

Furibus et balnearijs li. ix.

ff. Inforciati G.

Creditibus et affinitatibus et nominib^z eoz li. xiiii.

ff. Inforciati G.

Glande legenda libro. v.

.ff. veteris H.

His qui sui vel alieni iuris
sunt libro secundo.

His q̄ ifamia notanē li. iiiij.

His qui eiecerunt vel effude-
rant libro ix.

Heredibus tutorum vel cu-
ratorum libro iiiij.

Heceditate vel actione ven-
dita libro xvij.

.ff. Inforciati H.

His q̄ intestamēto delentur &
inducant l'inscribūt li. iiiij.

Heredib⁹ instituendis li. iiiij.

His que pene causa relin-
quuntur libro x.

His qui pro non sciptis ha-
bentur libro x.

His quibus ut indignis le-
gata auferuntur li. x.

.ff. Noui H.

His q̄ i fraude creditoris li

.ff. veteris I. liij

Vesticia et iure libro i.

Jurisdictōe oīz iudicū li. v

In ius vocando li. v

In ius vocati vt eant li. v

In integrū restitucōe li. iiiij

Judic̄s vbi quis agē li. v

In officioso testamēto li. v

Judicio finiū regendoz li. x

Jureiurādo siue voluntario

siue necessatio li. xij

Interrogacionibus in iure

faciendis libro xi.

In litem iurando li. xij

Institutoria actione li. xiiij

In rem verso li. xv

In diem adiectōe li. xvij

In quibus causis pignus
vel ypoteca libro xx.

Iuris et facti ignorācia li. xxij

Iure doçum li. xxij

.ff. Inforciati I.

Simpensis circa res dotales
factis libro. iiij

Injusto rescripto et irrito testa-
mento libro iiiij.

Iure de liberandi li. xij.

Iure codicillorum li. v.

.ff. Noui I.

Iureptatronatus. li. xij

Iure aureoz annuloz li. v

Interdictis libro v.

Itinere actuz priuato li. v

Ijudicati in solucōe li. viij.

Incendio ruina et naufra-

gio libro xi. Cli. ix

Injurys et famosis libellis/
illicitis collegis li. ix.

Interdictis et d portatis et
relegatis libro x.

Iure fisci libro xi.

Iure immunitatis li. xij.

.ff. veteris L.

Egib⁹ et senatus consulu-

et longa cōsuetudine li. i.

Lege rodia de iactu li. i.

Lege cōmissoria li. xvij
Locati et conducti li. xix
Inforciati **L.**
Legitti mis tutorib^z li. ij.
Liberis cognoscendis li. i.
Liberis et postumis institu-
endis preteritis vel exheret-
dandis libro iiiij.
Legatis et fidei commissis.
primo libro vi.
Legatis et fideicommissis
secundo libro viij.
Legatis et fideicommissis
tercio libro viij.
Liberacione legata libro x.
Lege falcidia.
Legatis prestans circa ta-
bulas bonorum possessione
petita libro xiij.
Libertis vniuersitatis li. xiiij
.ff. **Rou**i **L.**
Liberali causa li. ij.
Loco publico fruendo li. v.
Locis et itineribus publicis
libro quinto.
Libero hoīe exhibēdo li. v.
Liberis exhibendis et deducē-
dis libro quinto.
Litigiosis libro vi.
Libellis dimissorijs li. xi.
Legationibus libro xij.
.ff. veteris **M.**
inoribus xxv. anis li. iiij
Mortuo inferendo li. xi.

Mandati vel cōducti li. xvij
Inforciati **M.**
Militari testamento li. v.
Magistratib^z cōcierend li. ij.
.ff. **Rou**i **M.**
Manumissionibus li. i.
Manumissi vindicta li. ij.
Manumissionib^z que seruis
ad vniuersitatem pertinen-
tibus imponuntur li. ij.
Munebib^z et honorib^z li. xij
Manumissis ī testamēto li. ij
.ff. veteris **M.**
e quis eum qui in ius vo-
cabitur vi eximat li. ij.
Megochis gestis li. ij.
Maute caupones stabularij
ut recepta restituant li. iiiij
Moxialibus actionib^z li. ix
Mautico fenore li. xxij.
.ff. **Rou**i **M.**
Roui opis nūacione li. i.
Matalib^z restituendis li. ij.
Ne vis fiat ei qui in possessi-
onem missus fuit libro v.
Ne qđ ī loco sacro fiat li. v.
Ne quid in flumine publico
upa ve cius li. v.
Ne de statu defunctoz post
quinquēnium querat li. ij.
Nichil debet innouari pen-
dente appellacione li. xi.
Mundinis libro xij.
Rouacionibus et delegatio-

nibus libro octavo.

ff. veteris. O.

vigine iuriū et omniū
magistratiū libro. i.
Officio consulis li. i.
Officio prefecti p̄torio li. i.
Officio prefecti urbis li. i.
Officio questoris li. i.
Officio pretoris li. i.
officio prefecti vigilū li. i.
officio p̄cōsulis et legati li. i.
officio prefecti augusti. li. i.
officio presidis libro. i.
officio procuratoris cesaris li. i.
officio iuridicā li. i.
officio eius cui mandata est
iuris dictio libro. i.
officio assessoris li. i.
operibus seruorum li. viij.

Inforciati. O.

optionē l'electōe legata li. ix
obsequiūs a libertis et libertis
parentibus et patronis pre
standis libro. xiij.
operis libertoꝝ li. xiij.

ff. Novi. O.

operibꝝ publicis li. xiij.

ff. veteris. P.

actis libro secundo.

Procuratoribus et defensori
bus libro tertio.

Petitione hereditatis li. v

Possessoria hereditatis acti
one libro quinto.

Postulando libro iij.

Publicaria in rem actione
libro sexto.

Pignoracia actione li. xiij

Peculio libro xv.

Peculio et commodo rei ven
dice libro xvij.

Prescriptis verbis et i faciū
actionibus li. xix.

Pro socio libro xvij

Pignoribus et ypoteicas. et
qualiter ea contrahantur
libro vicesimo

Probacionibus et presumpt
ionibus libro xxij.

Pactis dotalibus li. xxij.

Inferciati P.

Venu legata libro xix.

Peculio legato libro xxij.

ff. Novi P.

Pro soluto li iij.

Publicanis et vestigalibus
libro primo.

Pro emptore libro iij.

Pro herede libro iij.

Pro donato libro iij.

pro delicto libro tertio.

pro legato libro iij.

pro dñe libro iij.

pro suo libro tertio.

pro suilegio creditorꝝ li. iiiij.

precatio li. v.

pactis int̄ em̄torē et vēdi. li. viij

predorijs stiplacōibꝝ li. viij.

Priuatis delictis li. ix
 Publicis iudicis li. x
 Priuilegij veteranoꝝ li. xi
 Preuaticatoribus li. ix
 Pupillatibꝝ actioibꝝ li. ix
 Penis libro. x.

Per quem appellavit in pro
 uincia defendi.
 Pollitionibus li. xiiij.
 Pro senetis libro xij.

.ff. veteris Q.
 uod quisq; iuris in alterꝝ
 statuit ipse codex utat li. ij.
 Qui satis dare cogunt li. ij.
 Qd cuiusq; vniuersitatis li. iiiij
 Quibꝝ ex causis maioreſ li. iiiij
 Qd metꝝ cā gestū est li. iiiij
 Quando dies usufructus le
 gati cedit libro septimo.

Quando seruitutes admittantur libro. viij

Quibus modis usufructus
 vel usus amittatur libro vij
 Quibus rebus ad eundem
 iudicem eant libro xi.

Quod cum eo qui in aliena
 potestate est negotium gestū
 esse dicatur li. xiiiij.

Qn de peculio acto ē annal
 Qd iussu li. xv.

Que res pignori vel ypothe
 ce obligari possit li. xx.

Qui potiores in pignore ha
 beantur li. xx.

Quibus modis pignus vel
 ypotheca soluitur li. xx.
 Quibꝝ causis pignus l'ypo
 theca contrahitur li. xx.

Inforciati. Q.

Qui petant tutores et cura
 tores et ubi petantur li. ij.
 Quando ex facto tutorꝝ vel
 curatorꝝ minores conueniunt
 et agere possint li. ij.

Quod falso tutore vel actore
 gestum esse dicetur li. xiiij.

Quando dies legatorꝝ vel fi
 dei cōmissorꝝ cedit li. xiij.

Quēadmodū testamēta ape
 tiant̄ iſpiciāt̄ et describāt̄ li. v.

Quibꝝ non competit bonorꝝ
 possessio li. xiiij.

quis ordo in bonorꝝ possessi
 onibus seruetur li. xiiij.

.ff. noui. q.

Qui sine manumissione ad
 libertatem pueniunt li. xiij.
 qui et a quibus manumissi
 liberantur libro xij.

quibus ad libertatē procla
 mate non licet li. xij.

que in fraudem creditorꝝ scā
 sunt li. iiiij.

quorꝝ bonorꝝ l. v.

quorꝝ legatorꝝ li. v.

quod vi aut clam li. v.

questionibus libro. x.

quaꝝ rex actio nō dat li. vi

Quādo appellare licet li. xi
Quis et a quo appellef. li. xi
Quādo appellandū sit li. xi.
Que sententia sine appella-
cione rescindatur li. xi.

.ff. veteris. R.

erum diuisione li. i.

Receptis qui arbitriū rece-
perunt ut sententiā dixant
idest de arbitris li. iiiij.

Reverā vendicacione li. vi.

Rebus creditis si certū petat
et de cōdicatione li. xij. li. xi.

Religiosis et sūptibꝫ funerꝫ
Rescindēda vēdicatione li. xxij

Rez permutacione li. xix.

Ritu nuptiarꝫ li. xxij.

Repudīs et diuorcīs li. xxij

Inforciati R.

Rebus eoz qui sub tutela
vel cura sunt sine decreto nō
alienādis l'supponēdis li. ij

rebus dubijs li. x.

regula cathoniana li. x.

.ff. Noui. r.

Re iudicata et effectu senten-
ciaꝫ et iterlocucionibꝫ li. iiij

ripa munienda li. v.

rebus auctoritate iudicis
possidēdis libro. iiiij.

remissionibus li. v.

riuis de fonte li. v.

rem pupilli vel adolescentis
saluam fore li. viij.

rem ratam haberi et de rati
habitione libro. viij.
receptatoribus libro. ix.
Requirendis et absentibus
puniendis libro. x.
cemilitati libro. xi.
regulis iutis li. xij.

.ff. veteris. S.

tatu hominū libro. i.

Senatoriis libro. i.

Siquis in ius vocatus non
ierit libro. ii.

Siquis ius dicenti non ob-
temperauerit libro. ii.

Si ex noxali causa agatur
quomodo caueatur li. ii.

Siquis caucionibꝫ i iudicio
existendi causa factis non
obtemperauerit li. ii.

Si p's hereditatis petat li. v

Si ager rectigalis vel em,
phiteoticus petatur li. vi.

Si ususfructus petitur vel ad
aliū ptinere noscatur li. viij.
Seruitutibus urbanoꝫ pre-
diorum li. viij.

Seruitutibus rusticorꝫ pre-
diorum libro. viij.

Si seruitus vendicef vel ad
aliū ptinere negetur li. viij.

Si quadrupes pauperiem
dampnū fecisse dicat li. ix.

Zeruo corrupto li. xi.

Si mensur falsum modium

dicat libro xi.

Sepulchro edificando

Seruis exportādis li. xvij

Spousalibus li. xxij

Inforciati **S.**
Soluto mattrimonio quem
admodum dos petatur li. xi

Si ventris nomine i posses-
sione missa.

Si mulier ventris nomine
calumpnie causa ipsius esse
dicetur libro primo.

Suspectis tutoribus et cura-
toribus libro ii.

Si q̄s ab intestato l' alio mō
possideat hēditatē li. xxix.

Si q̄s aliquod testamentū ir-
rari p̄bibuerit l' cogere li. v.

Seruitute legata libro ix.

Suppellectili legata li. ix

Si certū petatur li. xij

Si a parente quis maūmis-
sus fuit libro xij.

Si quid in fraudem pignori
factum sit libro xij.

Si tabule testamenti nulle
extabant libro xij.

Successorio edito li. xij

Seruis et legit. hēdi. li xij

Si cui plusq̄ licuit p legem
falādiā legatū eē dicat li. xi

F. Noui S.

Si ingenu⁹ esse dicat li. ii

Seperacionibus li. v

superficiebus libro. v

Siluiano interdicto li. v

Stipulacione seruox li. vij

Soluāonib⁹ et liberacō. li. vij

Siquis in testamento liber eē
iussus li. ix. l' tur li. ix

Si familia furtū fecisse dica,
sepulchro violato li. ix.

Sniām passis et restitutis li. x

Si tutor vel curator vel ma-
gistratus appellat li. xi

Si appellacione pēdente mors
interueniat li. xi.

Si tabule testamenti extabūt
libro tridamo.

F. veteris T.

Transactionibus libro ii.

Tributaria actione li. xij

Testibus libro xxij.

Inforciati **T.**

Tutoribus et curatoribus
datis ab his qui ius dandi
habent et quibus ex causis
dati possunt libro ii.

Tutelis libro ii.

Tutela testamentaria li. ii

Testamētis qui testamentū
facere possunt et quēadmodū
testamenta fiant li. iiij.

Testamentum militū li. v.

Triaco vino et oleo li. ix

F. Noui T.

Tabulis exhibendis li. v.

Tigno in iuncto li. vij

Turba libro. viij.

Termīno a mōto li. viij.

ff. veteris. V.

Sacrūctu quis vtatur vel
fruatur libro. vij.

Vusufructu accrescendo li. vij

Vusufructu eaz̄ rerum que
usu consumuntur li. vij.

Vusu et habitacione li. vij.

Vusufructuariis quēadmod
caueat libro. vij.

Vusus et frāt̄ et mora li. xij

Inforciati. V.

Ventre inspiciendo custodi
endoz̄ partu libro i.

Vulgari et pupillari institu
tione libro iiiij.

Vusu et usufructu et redditu
et habitacōe et opis p legatū
fideicomissum datis li. ix.

Vt legatorū et fideicomissorū
seruandorum causa cauea
tur libro xij.

Vt in possessione legatorum
et fideicomissorū seruandorum
causa esse liceat li. xij.

Vnde legitimi li. xij.

Vnde libeti libro xij.

Vnde cognati li. xij.

Vnde vir et uxor li. xij.

Vt veterorum militū suc
cessione libro xij.

Vt legib̄ senatusq̄ cōsulto
bonoz̄ possessio det li. xij.

Ventre in possessione mittē
do et curatore eius li. xij.

ff. Noui V.

Vsurpationibus et usuapi
onibus libro ij.

Via publica et itineris publi
co fcuendo libro v.

Vt in flumine rīpa ve nauī
gare libro quinto.

Vi et vi armata li. v.

Vhi possidetis utrobi. li. v.

Vt migrando.

Verboz obligacōib̄ li. vij.

Vi honorū raptorū li. ix.

Vocatione et excusatione mu
nerum libro xij.

Varijs et extraordinarjs
cognitionibus libro xij.

Verboz significacione li. xij.

Sequunt̄ tubae codicis A.
postatis libro p:imo.

Assessorib̄ et domesticas li. i.

Annonis li. i.

Aduocatis diuersorum iudi
citorum libro ij.

Aduocatis diuersorū iudicū
Alienacione iudicij mutādi
causa facta libro ij.

Aduocatis fisā li. ij.

Ad exhibendum li. ij.

Actioib̄ et obligacōib̄ li. iij.

An seru p suo facto li. iij.

Actioib̄ hereditarjs li. iij.

Actione pignoraticia li. iij.

Actione exercitatoria
Ad senatusconsultum mace-
donianū libro iij. li. iij
Ad senatusconsultū silvianū
Actōibz empti et vēdi. li. iij
Alēdis liberis a pntibz li. v
Administracione tutorum.
et curatorum li. v
Alimētis pupillū pſtād i. v.
Arbitrio tutele li. v.
Auctoritate prestanda li. v
Actore a curatore vel tutore
dando libro. v.
Adeūda et abstinentia hēditate
Ad legem falaciam li. v
Ad senatusconsultum terculi
anum libro sexto.
Ad senatusconsultum orficiā
num libro vi.
Affirmatione tollenda li. vii
Acquirēda et retinēda posses-
sione aduers⁹ creditore li. vii
Annali excepcione li. vii
Alluvioibz l' paludibz li. vii
Appeſacionibus li. vii
Acceptationibus li. vii
Adoptionibus librorū li. vii
ad legē iuliam maiestatis li. ix
ad legē iuliam de adulteriis
et stupris libro. ix
ad legē iuliam de vi publica
et priuata li. ix.
ad legem corneliam de fiscatibz
libro. nono.

ad legem flauiam de plagia
r̄is libro nono.
ad legem fiscliam li. ix.
ad legem corneliam de falso
r̄is libro ix.
ad le. iuliā repetēdaz li. ix
ad legē iuliam de abitu li. ix
abigeis libro ix.
abolitionibus libro ix.
ad senatusconsultum turpili
anum libro ix.
Triū li. Codicis a.
annona et tributis li. x
apochis publicis li. x.
ad letis libro x.
auri publici pſecutoribz li. x.
argēti p̄cio qđ theſauris iferē
annonis ciuilibz li. xi. li. x
administracōe re ipub ice li. xi
aqueductu li. xi.
armorum vſu inſcio principe
interdicto.
agricol⁹ cēſitis et colōis li. xi.
agricolis et manāpys domini
as vel fiscalibus li. xi.
agentibus in rebus li. xii.
appeditoribus pſectoribz preto
rio et p̄iuilegīs eoz li. xii.
appeditoribus magistrorum
militū et p̄iuilegīs li. xii.
appeditoribus proconsulis et
legati li. xii. li. xii.
appitoribz comitis agentis.
appitoribz cōitis oriētis li. xii

Appitorib^z professâr*ia* ànome li. xij.

Codicis B.

**onis libertorum et iure
patronatus libro vi.**

**Honorum possessione secun
dum tabulas libro. vi.**

**Honorum possessione contra
tabulas libro. vi.**

Honis damnatorum seu proprietum libertorum libro. ix.

Hois scieciu sibi morte li. ix

**Honorum possessione contra
tabulas testamenti liberti li. vi**

**Hois matnis et matni gnis
Hois quod liberis li. vi. li. vi**

Trinu libroru Codicis B.

**Honis auctoritate principis
possidēdis libro x. li. x**

**Hois vacānbz et icorpacōe
Codicis C.**

contracibz rei failiatis li. i

**Contractibus iudicium vel
corum qui sunt circa eos li. iiij.**

**Causis ex quibz infamia ali
cui interrogatur libro iiij.**

Comūia viusque iudicij li. iij

Comuni diuidendo li. iiiij.

Cosortibz eius de litis li. iiij.

Conditione indebita li. iiiij.

**Conditione obcausam da
torum libro iiij.**

Codicōe ob turpe conaz li. iiiij

Conditione furtiva li. iiiij.

Conditione ex lege li. iiiij.

Constituta pecunia li. iiij.

Comodato libro iiij.

Compensacionibus li. iiij.

Contrahenda empcōe li. iiij.

Comuniū rexalēacōe li. iiij

Comercijs et mercatoribus

Concupinis li. v. li. iiij

Confirmando tutele li. v.

Contrario iudicio tutele li. v.

Curatore furiosi prodigi li. v

Carbonaino edicto li. vi.

Collacionibus libro vi.

Codicallis libro vi.

**communia delegatis et fidi
comissis libro vi.**

**condicione inserta legatis
fideicommissis li. vi.**

caducis tollendis li. vi.

comūia dicitur successi ibz li. vi.

collucione detegenda li. iij.

comūia dicitur vsucriobz li. iiij.

comūi seruo maūmiso li. iiij.

**communia de monumissio
nibus libro vi.**

**commiraciones vel episto
las libro viij.**

confessis libro vij.

**contrahenda vel comittenda
stipulacione li. viij.**

**creditorem enictionem non
dibere libro viij.**

crimine peculatus li. ix.

a stadia recrum li. ix.

crimine sacrilegij li. ix.

Crimine expilate hereditatis
libro. ix.

Crimine stellionatus li. ix.
Calumpniatoribus li. ix.

Triū li. codicis **C.**
Cōueniēd fiscū dbitorib⁹ li. x
Capiendis et distrahendis
pignoribus tributorū li. x.

Canone largitionalium titu
lorum libro x. **E**li. x.
Cōditis in publicis horeis,
Collacione donatorum vel
reuelator⁹ aut translatoꝝ li. x
Collacione etis libro x.

Curionibus et filijs eorum.
Classitis libro xi.

Cutialibus vrbis rome li. x
Collegiatis libro xi.

Canone frumentario vrbis
rome libro xi.

Capitacione ciuium censib⁹
eximenda libro xi.

Colonis palastinis li. xi.
Colonis traconsibus li. xi

Colonis illitianis li. xi.
Censibus censorib⁹ equa
toribus et inspectori⁹ li. xi

Collacione fundorum parti
monialium et emphiteotí
corum libro xi.

Conductoribus et paratorib⁹
bus predioꝝ fiscalium li. xi.

Collacione fundū fiscalū
vel rei priuate l. dominice vel

ciuitatis vel templi li. xi
apresis ex luco dannensi
vel parseis per egipciū nō
exādendis li. xi

consulibus et non spergend
ab hys pecunījs et de prefec
tis et magistratibus et patrī
cīs militum libro xij.

cōsistorianis militibus li. xij
comitibus et tribunis scola
rum libro xij.

comitibus rei militaris li. xij
comitibus et archinīs sacri
pallacj libro duodecimo.

comitibus qui procuracionē
petunt libro xi.

curiōsis libro xij.

castrensi omnium palatinoꝝ
peculio libro xij.

castrensi peculio militum pre
fecti ammonarum li. xij.

comeatu libro xij.

cursu publico et angarijs et
per angarijs libro xij.

coartalibus principib⁹ li. xij

Codicis **D.**

censoribus ciuitatū li. i.

Diversis rescriptis et prag
maticis sanctionibus li. i.

Dolo malo libro ii.

Dilacionibus libro iij.

Deposito libro iiiij.

Denacionibus ante nupcias
et propter nupcias li. v.

Dotis cōmissione li. v.

Dote cauta nō nūerata li. v.

Donacionibus inter virum
et uxorem libro v.

Diuorao facto apud quem
liberi maiori debeant li. v.

Dividenda tutela li. v.

Deticia libertate tollēda li. viij.

Distractōe pignorū li. viij.

Duob? reis stipulādīs et du
obus reis pmitendīs li. viij.

Donacionibus qui sub modo
vel condicione sunt li. viij.

Tāū li. codicis D.

Delatoribus libro x.

Defensoribus libro x.

Discisoribus libro x.

Decretis decutionum super
immunitate quibus dām cō
cedenda libro x.

Debitorib? ciuitatū li. xi.

Diversis pōdīs urbāis et rūs
ticanis temploꝝ et ciuitatū
et omī redditu ciuili li. xi.

Dignitatibus li. xij.

Domesticas et pectorib?

Decanis li. xij.

Desertoribus et occultatori
bus libro xij.

Diversis officiis et appitori
bus iudicium et probatoriūs
eorum libro xij.

Codicis E.
mendacione libro i.

Episcopis et clericis li. i.

Edendo libro ii.

Episcopali audiēcia et di
uersis capitulis li. i.

Errore calculi li. ii.

Errore aduocatorum li. ii.

Ex quibus causis alicui in
famia irrogatur li. ii.

Ex delictis defunctoꝝ i qntū
heredes restituōis conueni
antur libro iii.

Exercitatoria actione li. iii.

Eunuchis libro iii.

Edilicīs actionibus li. iii.

Eo qui pro tutoꝝ negocia
gerit libro v.

Execūcīb? et t̄xīb? eoz li. v.

Excusacionibus veteranceū
libro quinto.

Edicto successorio li. vi.

Edicto diuii adiani tollendo
libro sexto.

Execūcōe rei iudicate li. vij.

Edischis priuatis li. vij.

Euā ob airographatiā pecu
niā pign? tenet posse li. vij.

Exceptionibus siue prescip
tionibus libro vij.

Euisionibus libro vij.

Emanapacionibus libereꝝ
libro octauo.

Exhibendis vel transmittē
dis reis libro ix.

Emendacōe seruoꝝ li. ix.

Emendacōe propīquorū li. ix.
Triū li. **C**odīas **E**.
Exactionibus libro i.
Exusacionibus muneꝝ li. i.
Exusacionibꝫ artificiū li. i.
Expensis ludorum li. xi.
Equestri dignitate li. xii.
Exactione et translacione mē
litariū ānonarum li. xii.
Execucionibus et exactioni
bus libro xii.
Erogacione militaris anno
ne libro duodecimo.

Codīas **F**.
ilioſamilias libro. ii.
fideiſſoribus minoꝝ li. ii.
Formulis libro. ii.
ſerijs libro. iii.
familie hirascunde li. iii.
ſimum regendoꝝ li. iii.
fide instrumentoꝝ li. iii.
Fundō dotali libro. v.
Fideiſſoribꝫ tutoriꝝ li. v.
Fugitiuis ſervis libro. v.
Furtis et ſeruo corruptio li. vi.
fideicommissis libro. vi.
Falsa cauſa adiecta legato
vel fideicommiſſo li. vi. li. vii
Fideicommissarijs libertatibꝫ,
fructibꝫ et litis expēſis li. vii
Fideiſſoribꝫ et mandatori
bus libro. viii.
famosis libellis libro. ix.
falsa moneta libro. ix.

Triū li. **C**odīas **F**.
fide instrumentoꝝ et ſure
haste fiscalis li. x.
fiscalibus vſunis li. x.
filijſamiliag et quēadmodū
pater pro hijs teneatur li. x.
frumento urbis constantino
polis libro. xi.
frumento alexandrinoli. xi.
ſabricensibus libro. xi.
fundis limitosis et tertis et
paludibus et paſcuis li. xi.
fundis pūmonialibꝫ et saltuen
ſibus et emphitheoticas li. xi
fundis reipublice et saltibus
diuine domus li. xi.
fugitiuis colonis pūmoniali
bus et emphitheoticas li. xi.
fundis et saltibus rei domi
niæ libro. xi.
filijſ officialiū militariū qui
moiuntur in bello li. xi

Codīas **G**.
enerali aboliaone li. xi.

Triū li. **C**odīas **G**
Gladiatoriſbus li. xi.
Gigge dominico li. xi.

Codīas **H**.
ereticis et manicheis et
ſamaritanis libro. i.
His q. ad ecclaz cōfugiūt li. i
His qui in ecclesia manu
mittuntur li. i. li. i.
His qui ad statuā confugiūt

His qui potentiorū nomine
titulos predijs affigūt li. ii.
His qui vi metus ve causa
fiunt libro ii.
His qui veniam etatis im-
petrauerunt libro ii.
Hereditate vel actione ven-
dita libro quarto.
Hereditibus tutorum libro v.
Hereditib⁹ instituēdis et que-
psone nō pnt institui li. vi.
His qui sub modo legati.
His quibus vt indignis he-
reditates auferuntur li. vi.
His qui pene nomine i testa-
mento vel codicillo relinqui-
tur libro vi.
His qui sub modo legati vel
fideicomissi relinquiūt li. vi.
His quibus ante apertas ta-
bulas hereditates transmit-
tuntur libro vi.
His qui a non domino ma-
numittuntur libro. vii.
His qui propter metum a
sententia iudicis non appel-
lauerint libro vii.
His qui in p̄moriū ex ditoj
rum loco succedunt li. viii.
His q̄ accusare nō pnt li. ix.
His qui patentes et liberos
ocidunt libro ix.
His qui sibi ascribunt aliqd
in testamento li. ix.

his qui latrones l alij cri-
mib⁹ reos occultauerūt li. ix
Criū li. Codicis h.
His qui ex publicis rōnibus
mutuā pecunia acceperūt li. x
His qui se defendunt li. x
honoribus vel munib⁹
non continuandis inter pa-
trem et filiu et de iteruallis
libro decimo.
His qui sponte munera publi-
ca suscipiunt li. x.
His qui a principe vacacionē
acceperunt libro. x.
His q̄ nūero libez vel paup-
tate excusat⁹ meruerūt li. x.
His q̄ nō impletis stipendijs
sacramento soluti sunt li. x.
His qui exilio dati vel ordine
sunt remoti li. x.
His q̄ ex publica collacione
illata sūt nō usurpādis li. x.
honorator⁹ vehiculis li. x.
His qui ex officio quod admi-
nistrauerūt cōueniunt li. xi.
His q̄ in sacro palacō li. xii.
Codicis de. J.
udeis et celsicolis li. i.
Iuris et facti ignorācia li. i.
Justiniano Codice cōfirmādo
libro primo.
In ius vocando li. ii.
In integrū restitucionib⁹ mi-
norum xxv. annis li. ii.

In quibus causis restitutio in integrum necessaria non sit li. viij.
In integrum restitutio postulata ne quid noui fiat li. viij.
Iure iurando propter calumpniam dando libro. viij.
In iuritus nemo agere vel accusare cogatur libro iij.
Judicis libro tertio.
Jurisdictione om. iud. li. iiiij.
In quibus causis militates li. iiiij.
In officioso testamento li. iiiij.
In officiosis dotibus li. iiij.
Iure emphitheosico li. iiij.
Iure iurando libro iiij.
Incestis et inutilibus nupcias libro. v.
Interdicto matrimonio inter pupillam et tutorem seu curatorem liberosque eorum li. v.
Iuredicium libro v.
In quibus causis tutorem habenti tutor vel curator dum possit libro v.
In litem dando tutore vel curatore libro v.
In litem iurando libro v.
Institutionibus et substitutionibus libro vi.
Iure aureororum annulorum li. vi.
Impuberum et alijs substitutionibus libro vi.
Iure deliberandi et de adeunda et acquirenda hereditate li. vi.

Indicta viduitate li. vi.
Ingenuis et maumissis li. viij.
In quibus causis cessat legi temporis prescriptio li. viij.
Interdictis libro viij.
In quibus causis pignus tacite contrahitur li. viij.
Iure dominij ipetrado li. viij.
Inutilibus stipulacionibus li. viij.
In gratia liberis libro viij.
Infantibus expositis li. viij.
Infirmandis penis celibatis libro actuorum.
Iure liberorum libro viij.
In iuris libro ix.

Codex 3.

Iure fisci libro x.
Indictionibus libro x.
Imponendis lucratuvis de scriptacionibus libro x.
Incolis et ubi quis domicilium habere videtur. Et de his qui studioz causa in alia civitate degunt libro x.
Infantibus libro x.
Irenartis libro x.
Immunitate nei concedenda li. x.
Iure reipublice libro xi.
In quibus causis coloni censiti dominos accusare possunt libro undecimo.

Codex 4.

Legisbus et constitutionibus principum et edictis li. i.

Litis contestacione li. iii.
Lege aquilia libro. iii.
Locato et conducto li. iii.
Legittima tutela li. v.
Libertis et eoz libertis li. vi.
Liberis preteritis vel exhibe
datis libro vi.
Legatis libro vi.
Legitimis heredibus li. vi.
Lege sua tollenda li. vii.
Latia libertate tollenda li. vii.
Liberali causa libro vii.
Liberis exhibendis li. viii.
Luicione pignoris li. viii.
Litigiosis libro viii.
Ilatoribus libro viii.

Triū li. Codis I.
libertinis libro x.
legacionibus libro x.
lustralis aurī collacōe li. xi.
locacione prediorum ciuilium
vel fiscalium li. xi.
locoꝝ et itinerū custodia li. xii.
lucis aduocatorum et cōcaſ
sionibus officiū li. xii.

Codis. III.
andatis principum li. i.
modo multarū que a iudi
cibus infliguntur li. i.
Magistratibus municipali
bus libro i.
Mandati libro iiij.
Monopolio libro iiij.
Magistratibꝫ cōuenient li. v.

Mortis causa donacōe li. viij
Mulieribus que seruis pro
prijs se iunxerunt libro ix.
Maleficiis et mathematicis
libro nono.
Mutacione nominis li. ix.

Triū li. Codicis III.
Municipijs et origēarijs li. x.
Muneribus pūmoniorū li. x.
Mulieribus in quo loco mu
nera sexui congruēcia et ho
nores agnoscant libro x.
metallarijs et metallis et p
curatoribus metalloꝝ li. xi.
mutilegul' et gienarijs li. xi.
metropoli beata libro xi.
medicamentis validis li. xi.
manna libro xi.
Municipijs et colonis patri
monialiū et saltuensium et
emphitheoticoꝝ fudorū li. xi.
magistris sc̄imiorū li. xij.
militari ueste libro xij.
mensoribus libro xij.
metatis et epidometrias li. xij.

Codicis IV.
duo codice cōponēdo li. i.
Ne sc̄m baptisma ic̄etet li. i.
Nemini licere signum salua
toris christi libro i.
Ne christianum mancipium
hereticus habeat libro i.
Ne comitibꝫ rei militaris vi
tribunis lauaca p̄stent li. i.

Ne nulli patre sue admini-
stratio libro. i.
Ne liceat potentioribus pa-
trociniūm libro vii.
Ne fiscus vel res publica p-
curacionem alicuius prestet
cause libro secundo.
Negocijs gestis libro vii.
Ne q̄s in sua cā iudic̄ li. iij.
Noxalib⁹ actionibus li. iij.
Ne uxor pro marito li. iiiij.
Ne filius pro patre li. iiij.
Nō numerata pecunia li. iiij.
Ne seruus pro seruo li. iiij.
Nautilo seniore libro iiiij.
Nundinis libro iiiij.
Noua vestigalia iſtitui non
posse libro iiiij.
Nupcijſ libro v.
Ne fideiūſſores vel manda-
tores doāum dentur li. v.
Naturalibus et legitimis
liberis libro v.
Ne pro dote mulieri cuiusdā
matiti bona abdicant li. v.
Ne tutor vel curator vestigal
conducat li. v.
Necessarijs et seruis hēdib⁹
iſtituendis li. vi.
Ne de statu defunctorum p-
quinquēnium querat li. vij.
Nudo iure quicquid tollen-
do libro vii.
Ne rei dominice vel templo

rum vendicacō tgis excepā
one submoueatur li. viij.
Nouacōib⁹ et delega. li. viij.
Ne liceat i una eadēq causa
tercio appellare li. vij.
nili aggenib⁹ n rūped li. ix.
ne sine iussu principis liceat
confiscare libro nono.

Caiū li. Codicis n.
ne fiscus cem quam vēdidit
euinare li. x. li. x
Ne opes a collaciōib⁹ exigāt
nauib⁹ nō excisand li. xi.
Numularijs seu naualarijs
libro xi.
Ne quid oneti publico impo
natūr libro xi.
Naufragijs libro xi.
nulli licore infrenis et sellis
margaritas et smaragdi s
aptare libro xi.
Nautilis tibetinis li. xi.
Ne q̄s liber inuitus actū rei
publice agere cogat li. xi.
Ne rusticam ad ullum obſe-
quiū libro. xi.
Nō licere habitatorib⁹ metro
comeſe. libro xi.
Negociatoſ ne militēt li. xv

Codicis O.
fficio prefecti ptorio otiētis
et illitia li. i.
Officio prefecti pretorio affi-
ce libro. i.

Officio prefecti urbis li. i.
Officio magistrorum militū
libro primo.
Officio questoris li. i.
Officio magistri officiorum li. i.
Officio comitis sacri patrum
nū libro primo.
Officio comitis orientis li. i.
officio prefecti augustal. li. i.
officio vicarij li. i.
officio pretoris li. i.
officio rectores pūiae li. i.
officio prefecti vigilū li. i.
officio ciuiū iudicium li. i.
officio militariū iudicū li. i.
officio eius qui gerit vicem
presidis libro i.
officio prefecti anone iudicū
diuersarum miliciarum li. i.
officio diuersorū iudicū li. i.
officio iudicū alexandrie li. i.
ordine iudiciorum li. iiij.
operis libertorum li. vi.
obsequijs patrono prestan
dis libro. vi.
ordine cognicionum li. viij.
opis noui nūciacōe li. viij.
operibus publicis li. viij.

Triū li. Codicis o.
obligacione votorum li. xij.
omni agro deserto et quando
steriles cum fertilibus impo
nuntur libro xi.

Codicis p.

Aganorum sacrificijs et
tempis libro. i.
Precibus imperatori offeren
dis libro primo.
Pactis libro secundo.
Postulando libro secundo.
Procuratoribus libro ii.
Pedaneis iudibus li. iii.
Plus petitionibus li. iii.
Petitione hereditatis li. iii.
Probacionibus libro iii.
Pignoratia actioe li. iii.
Plus valere qd. agit qd qd
simulate conāpitur li. iii.
Per quas personas nobis ac
quiritur li. iii.
Prohibita sequestracione li. iii.
Pro socio libro. iii.
Patribus qui filios distare
vunt libro. iii.
Periculo et cōmico rei ven
dite libro. iii.
Pactis inter emptore et ven
ditorem libro. iii.
Pactis cōuentis tam super
dotem qd super ante nupias
donacionem libro. v.
Periculo tutoris et curatoris
libro quinto.
Predīs et alijs reb⁹ minoꝝ
sine decreto non obligandis
vel alienandis libro. v.
Posthumis heredibus insi
tuendis libro. vi.

Periculo eius qui libertatem
meruit libro viij.
Prescipiōē lōgi t̄pis li. viij.
Pro quib⁹ carissimis serui acā
piūt premiū libertatis li. viij.
Pena iudicis qui male iudi
cauit libro. viij.
Priuilegio fiscā libro viij.
Priuilegio dotis libro viij.
Precatio libro viij.
Publicas operibus li. viij.
Pignoribus libro viij.
Pretorio pignore li. viij.
Partu pignoris et omni cau
sa libro octauo.
Pactis pignorum li. viij.
Pattia potestate li. viij.
Postliminio redemptis ee
abhostibus reuersis li. viij.
Priuatis carceribus inhibe
dis libro ix.
Penis libro ix.
Traū li. Codicis P.
Penis fiscalibus creditorī
bus preferri libro 3.
Petitis bonorū sublatis li. x
Predījs sine decreto non ali
enandis libro x.
Prebendo salatio li. x
Professorib⁹ et medicis li. x
Periculo successorū pntis li. x
Ponderatoribus et auti illa
toribus libro x.
Pocioribus ad munera no-

minandis libro x.
Predījs et omnibus rebus
nauiculariorum li. xi.
Priuilegījs corporatorū ve
bis rome libro xi.
Periculo nominatorū li. xi.
Pastoribus libro undēimo.
pasuis publicis et priuatis
libro xi.
Pecunialis eorum qui pro ma
gistratibus iteruenerūt li. xi
Predījs damnatis vel dī
nicis libro xi.
Priuilegījs domus augusṭe
vel rei priuate li. xi.
Palacījs et domībus li. xi.
Prefectis pretorijs sacre vr
bis libro duodecimo.
Pretoribus et honore prefec
tūce libro xii.
Prepositis sacri cubiculi et de
omnib⁹ cubicularījs et pre
uilegījs eorum li. xii.
Primicerio et sacerdotio et
notarijs libro xii.
Prepositis librorum li. xii.
Professorib⁹ qui in vrbe con
stantinopoli docentes ex lege
meruerūt comitiuā li. xii.
Prepositis sacrorū sc̄norū li. xii
Priapib⁹ agētiū i reb⁹ li. xii
Priuilegījs corum qui in sa
cro palacio militant li. xii.
Priuilegījs scolarum li. xii.

Palatinis libro xij.
Publicæ leticie vel consulum
nunciaciones libro xij.
Profectissima dignitate li xij
Primipilo libro xij.

Codicis Q.

Quando libellus principi datus
litis cōtestacionē facit li.i.
Qui et aduersus quos vesti
tui in integrū non possunt.
Qui per procuratorem.
Quibus ex causis maiores
in integrū restituunt li.ij.
Qui p̄ sua iuris dictioe iudi
cem dare l̄ dati possunt li.ij.
Qui legitimā i iudicis p̄so
nam habent vel non li.ij.
Quando inter pupilos ce
viduas libro ij.
Quando sine iudice liceat se
vindicare libro ij.
Quib⁹ ex causis militatis li.ij.
Qn̄ fiscis vel p̄uat⁹ li.ij.
Quod cū eo qui i aliena p̄itate
ē negocium gestū eē dicit li.ij.
Ques res vendi nō p̄nt li.ij.
Que exptati nō debent li.ij.
Qn̄ l⁹ ab ep̄cōe recedere li.ij.
Qui petant tutores vel cura
tores libro v.
Qui dare tutores & curatores
possunt vel nō possunt li.v.
Quando mulier tutela officio
fungi potest libro v.

Quando ex facto tutoris vel
curatores minores agere vel
conueniri possunt li.v.
Quando tutores vel curatores
esse desierint libro v.
Qui numero liberorum se ex
causant libro quinto.
Qui facere testamētum pos
sunt vel non libro v.
Qui morbo libro v.
Qui tutelarum numero li.v.
Qn̄ decreto op̄ nō est li.v.
qui admitti ad bonorum posses
sionē p̄nt et iſra qd̄ tēp̄ li.vi
Quando nō petenāū p̄tes peten
tibus accrescant li.vi.
Quando dies legati vel fidicō
missi cedat li.vi.
quemadmodum testamenta
apertantur libro vi.
Qui māmittere n̄ p̄nt li.vi
qui non possunt ad libertatem
peruenire libro vii.
Quib⁹ qd̄ libertatem procla
mare non licet libro vii.
Quib⁹ non obiat longi tem
poris prescripcio li.vi.
Quadrienni p̄cipione li.vi.
Quo et qn̄ iudex sententiam
debeat p̄ferre li.vi. li.vi
Quib⁹ res iudicata nō nocet
qn̄ p̄uocare necesse nō ēli vii
Quorum appellaciones non
recipiuntur li.vi.

Qui bonis cedere pñt li. viij.
Quoꝝ bonoꝝ li. viij.
Que res pignori obligati
possunt libro. viij.
Quoꝝ legatoꝝ li. viij.
Qui pociores in pignore ha
beantur libro. viij.
Quibus causis pignus tac
te contrahitur libro. viij.
Quando debitores vendicionē
pignoris impedire pñt
Que sit lōga consuetudo li. viij
Quando quilibet actio pñudicet
criminali libro. ix.
Questionibus libro. ix.
Qui accusare nō pñt li. xi.
Ctiū li. Codicis. q.
Quando et quibus quarta
pars debetur ex bonis li. x.
Quéadmodū ciuilis mun
era iudicantur li. x.
Quibz muneribz l' pñtacōibz
nemini liceat excusarte. li. x.
Qui etate libro. x.
Qui morbo se excusent li. x.
Qibus muneribus excusan
tur h̄j qui post impletam mi
liciam vel ad uocacionē per
prouincias suis cōmodis va
cantes cōmorantur li. xi.
Et de priuilegiis eoz.
Et de cōductionibus vediga
lium fisca.
Quo q̄s ordie cōueiat li. xi.

Questoribz et magistris offi
ciorum libro. x.
Qui militare possunt vel nō
et deseruis ad milicā l' digni
tate aspiratibz et ut nemo vñ
duplici milicā l' dignitatē et
et milicia vñtat simul li. xij.
Codicis R.
Estitutionibus minorum
que sunt in integrū li. ii.
Reputacionibus que sunt
in iudicio libro ii.
Restitucione militū li. ii.
Receptis et arbitris li. ii.
Rei vñdicacōe i integrū li. iii.
Religious et sumptibus fune
rum libro iii. li. iii.
Rebus creditis et iure iurādo
Rebz alienis n̄ alienās li. iii.
Rescindenda vendicōe li. iii.
Rem alienā gerētibz li. iii.
Rerū pñutacōe et prescriptis
verbis actionē li. iii. li. v
Rei uxore actionē ex stipulatu
Repudīs et diuorcīs rerum
amotarum libro v.
repudiāda bonoꝝ possessiōe
re iudicata li. viij. li. vi
res iter alios acta l' iudicata
alīs non nocet li. viij.
Relacionibus libro viij.
Reuocādis his q̄ i fraude cre
ditoz alienata sunt li. viij.
Remissione pignorū li. viij.

Ratiocinij opetum li. viij.
Reuocandis his que in frau-
dem libro octauo.
Reuocādis donacōibz li. viij.
Rapta vīrgīnū seu viduārū
nēcō et monialium li. ix.
Requirēndis t̄is libro. ix.
Cūli li. Codicis R.
Reis postulatis libro x.
Re militari libro xi.
Rogatione militari. libro. xii.
Codicis S.
Vimma trinitate et fidei ca-
tholica libro i.
Sacrosanctis ecclēsīs et rebus
et p̄uilegijs eaz li. i.
Senatus consultis li. i.
Si contra ius vel vñitatem
publicam aliquid fuerit postu-
latum libro i.
Statiis et ymaginibz li. i.
sacrificijs pagāis et tēpli li. i.
Si tutor vel curator interue-
nerit libro ii.
Si in cōmuni eadēc causa i
īegrū restitucio postuleſ li. ii.
Si aduers' rē iudicatā li. ii.
Si aduersus vendicōz li. ii.
Si aduersus vendicionem
pignoris libro ii.
Si aduersus donacōm li. ii.
Si aduersus libertatē li. ii.
Si aduersus trāficationē li. ii.
Si aduersus solūcōm a debi-

cōre vel a se factam li. ii.
Si aduersus dotem li. ii.
Si aduersus delictum li. ii.
Si aduersus v̄suapiōz li. ii.
Si aduersus fiscaū li. ii.
Si aduersus creditore li. ii.
Si ut se ab hereditate absti-
neat libro ii.
Si omissam hereditatē li. ii.
Si mīor se maiōz dixerit li. ii.
Si sepius restitucio in īegrū
postuletur li. ii. **L**li. ii.
Si maior fact⁹ ratū habuerit
satisfando libro ii.
Sportulis et sumptibus et di-
uersis iudicij facēdis li. iii.
Seruitutibus et aqua li. iii.
Si certum petatūr li. iii.
Suffragio libro iii.
Si seruus extero emi se man-
dauerit libro. iii. **Q**li. iii
Seq̄stracōe pecunie prohibita
Si propter publicas pensio-
nes vendicio fuetit celebrata
libro quarto.
Sine censu et reliquīs fundū
compari nō posse li. iii.
Siquis altati vel sibi li. iii.
Si seruus exportādis tenerit
libro quarto.
Si mancipium ita veniret ne
prostituatur libro. iii.
Si mancipium ita fuetit alie-
natum ut mānūlitas li. iii.

Sponsalibus libro. v.
Si rector prouincie li. v.
Si quacumq; predictis po-
testate vel ad eū pertinentes
ad suppositarū iuris dictionis
sue aspirare tēptauerit nup-
cias libro v. **l. v.**
Si nupcie ex rescripto petat
Secundis nupciis li. v.
Si scđo nupserit mle li. v.
Soluto matrimonio quem
admodum dos petatur li. v.
Si constante matrimonio
dos soluta fuerit li. v.
Si ex pluribus tutorib; vel
curatorib; unus agere vel
conueniri possit libro. v.
Suspectis tutoribus & cura-
toribus libro v.
Si mater indemnitate pro-
misit libro v.
Si contra mattis voluntate
tutor datus sit li. v.
Si tutor non gessit li. v.
Si ex falsis allegacionibus
se excusaverit libro v.
Si tutor rei publice causa
abierit libro v.
Si quis ignoras rē minoris et
sine decreto cōpauetit li. v.
Si maior factus sine decreto
factam alienacionem confir-
mauerit libro quinto.
Seruis fugitiuis libro vi.

Si in fraudem patroni a li-
berto alienacō facta sit li. vi
Si quis aliquē testari prohibi-
terit vel coegerit li. vi.
Si omissa causa testamenti
libro sexto. **l. vi.**
Suis et legitimis liberis.
Serua pignori dato manu-
missō libro. vii.
Seruis rei publice manumit
tendis libro vii.
Senatus consulto claudiano
tollendo li. vii.
Sn̄is pfectoz pectorio li. vii.
Sn̄is ex picalo recitād li. vii
Sentencj̄s et interlocutionib;
iudicium li. vii.
Sentencia que sine certa quā-
titate fertur libro vii.
Sentencj̄s qui pro eo q; inter-
est proferuntur libro. vii.
Si a nō cōpetente ipdice sente-
cia lata esse dicat li. vii.
Sn̄az rescandi nō posse li. vii.
Si plures una sentencia con-
demnentur libro vii.
Si ex falsis istrumentis li. vii.
Si pēdente appellacione mors
intervenerit li. vii.
Si unus ex pluribus appella-
uetur libro. vii.
Si de momētanea possessione
fuerit appellatū li. vii.
Si p vim vel alio modo. li. vii

Si aliena res pignori obli-
gata sit libro. viii.
Si antiquior ex ditor pignus
vendideat libro. viii.
Si communis res pignori da-
ta sit libro. viii.
Si in causa iudicati pignus
captum sit libro. viii.
Si pignus pignori datum
sit libro. viii. Eli. viii.
Si ex vendito pignori agat.
Si unus ex pluribus heredi-
bus creditor vel debitoris
partem suam soluerit li. viii.
Si pignoris conuencionē nu-
meratio cōsecuta nō sit. li. viii.
Solucionibus et liberacioni-
bus libro. viii.
Siquis imperatori maledix-
erit libro. ix.
Si quis eam cuius tutor fue-
rit suprauerit li. ix.
Sepulchro violato li. ix.
Sedicio sis libro. ix.
Sniam passis et restitutis li. ix
Tribū li. Codicis .
Sentencij aduersus fisca-
latis retrahendis li. x.
Super indicto libro. x.
Super ex actionibꝫ li. x.
Si seruus aut libertus ad de-
cationatū aspirauerit li. x.
Si curialis relicta ciuitate
rus habitare maluerit li. x

Si proper inimiciam cre-
atio facta sit libro. x.
Suptiū recuperon li. x.
susceptoribus prepositis et
arcariis libro. x.
Suaris et susceptoribus vim
et exercitus corporatis li. xi.
Studij liberalibus urbis ro-
me et constantinopolis li. xi.
Sumptus inuicti munereis ad
omnes panere collegas li. xi.
Spectaculis et scenis et leto-
nibus libro xi.
Silenciaris et decationibus
corum libro xii.
Sratoribus libro xii.
Salgamo hostibus non prebē-
do libro duodecimo.
Codicis T.
ransactionibus libro ii.
Temporibus in integrū vesti-
tacionis libro ii.
Testibus libro iii.
Tutelis libro v.
Tutoribus et curatoribus
illustrium libro v.
Testamentaria tutela li. v.
Tutore vel curatore qui nō
satis dedit libro v.
Testamento militis li. vi.
Testamentis et quēadmedū
testamenta ordinent li. vi.
Temporibus et reparacioni-
bus appellacionum li. vi.

Testamentaria manumissio
ne libro. vii.

Tabulis exhibendis li. vii.

Triū librū Codicis. **C.**

Thesauris libro. x.

Tabularijs scribis et ologra
phis libro. x.

Tironibus libro. vii.

Tractatorijs et statutis li. xiiij

Codicis. **V.**

etetī iure enucleando li. i.

Vt līte pendente vel post pro
uocacionē libro. i.

Vt omnes tam ciuiles q̄ mi
litares iudices libro. i.

Vt qui desūt aduocatis par
ciū iudex suppleat li. ii.

Vt nemo p̄uat̄ titulos li. ii.

Vt nemī signū imp̄mē liceat
sine autoritate iudicis li. ii.

Vbi et aput quos cognitio
restitutionis habēda est li. ii.

Vt nemo inuitus agere vel
accusare cogatur li. iii.

Vbi de criminibus agi ope
rat libro. iiij. **E**cce li. iiij.

Vbi fideicomissū peti ope
rat

Vbi cōueniat qui certo loco
dare promisit libro. iii.

Vbi de possessione agi ope
rat libro. iiij.

Vsufructu et habitacōe li. iiij.

Vbi in rem actio exercuti de
bet libro tercio.

Vbi de hēditate agi li. iiij.

Vbi agi oportet de rōanīs
et publicis q̄ p̄uatis li. iiij.

Vbi quis dī curiali vel cohors
tali alia ve condicōm conue
niatur libro tercio.

Vbi stat̄ cā agi dēat li. iiij.

Vbi senatoēs & clariſſimi li. iiij

Vt actōes ab herede et cōtra
heredes inaſtant li. iiij.

Vſuſſuſu et mīſteriō ſeruoz

Vſuſis libro. iiij. li. iiij

Vectigalib⁹ et cōmiſſis li. iiij

Vbi petantur tutores vel
curatores libro v.

Vbi tutor cause poſt puber
tatem aſſit libro v.

Vbi pupilli educentur li. v.

Vſuris pupillaribus li. v.

Vnde liberī libro vi.

Vn legiti et **V**n agnati li. vi.

Vnde vir et uxor li. vi.

Verboz et roz significa li. vi.

Vſuris et fructibus legatorū
vel fidelicommissorū li. vi.

Vbi de poſſeſſione legatorum
vel fidelicommissorū ſeruādorū
cauſa cōmittat̄ li. vi.

Vſuſapiōe p emptore li. viij.

Vſuſapiōe p donato li. viij.

Vindicta libertate li. vij.

Vſuſapiōe p dote li. vij.

Vſuſapiōe trāſformāda li. vij

Vſuſapiōe p herede li. vij.

Vnde vi libro cœtauo.
Vti possidetis libro. viij.
Vi bonorum raptorū li. ix.
Vt intra certū temp⁹ crimi
natis questio agatur. li. ix.
Triū li. Codicis V.
Vendicione rex fiscaliū li. x.
Vt nemini liceat in empao
ne specierum se excusare et de
munere siccome li. x.
Vacacōe publici mūer's li. x.
Vestib⁹ ob laboris et aurati
libro xi. **I**li. xi.
Veteris numismatis p̄tate
Vt censib⁹ p̄ equitatoribus
Vended reb⁹ ciuitatis li. x.
Vencione ferarum li. xi.
Vt nemo ad suū patrocinū
suscipiat vices li. xi.
Vt nullus et vicarijs aliey
vicariorum pro debitis tñca
tur libro xi.
Vt dignitatū ordo seruet li.
Veteranis libro xij. **Lij.**
Incipiunt rubricæ Autētia.
dministrandis officijs in
factis appellacionib⁹ coll. iij.
Appellacionibus et infra que
tia debeat appellari coll. iij.
Apud quos oporteat causas
dicere monachis coll. vi.
Armis collacione. vi.
Appellacionibus coll. viij.
Administracionib⁹ coll. vij.

Alienacione et emphitheosi
locate et ypotheçis et alijs
diuersis contradicib⁹ coll. ix.
Constitucio Justiniani ad
prefectum pretorij coll. i.
Consulibus collacōe. iij.
Constitucio que ex ascupacio
et libera natos liberos esse
vult collacione v.
Consanguineis et vtetivis
fratribus collacione vi.
Collacionibus et alijs capi
tulis collacione ix.
Defeserib⁹ ciuitati coll. ij.
Deposito collacione vij.
Duobus reis pmitteb⁹ col vij
Ecclasiasticay rerum imobi
lium alienacione et solucio
ne collacione iij.
Exhibendis et introducendis
reis collacione v.
Ereacionib⁹ et qui cōueni
unt et re cōueniunt coll. vij.
Equalitate dotis et propter
nupcias donacōm coll. vij.
Ecclasiasticis titulis col. ix.
Fideiussoribus mandatorijs
et solucionibus coll. j.
Filij an dotalia instrumēta
natis collaciōe iij.
His qui ingrediuntur ad ap
pellacionem coll. v.
His qui obligatos se habere
res exhibent inior⁹ coll. vi.

His qui ingrediunt monaste-
riū et substāch̄s eoz colla. vi
Hec dibus ab intestato de-
nientibus collacione ix.
Insurādū qđ prestat ab his
qui ad mīstracionē accipiūt
collacione. iiij. **[colla. iiij.]**
Incestis et nepharijs nupc̄js
Jure iurando a mōiente p̄e-
stio propter me insuram sub-
stancie sue collacione v.
Judicibus collacione vi.
In mensis donacionibus in
filios faciis collacione viij.
In medio litis nō fieri sacras
formas collacione viij.
Interdictis collegijs heretico-
rum collacione iij.
Elenonibus collacione iiij.
Litigiosis et de decima parte
litis collacione viij.
Monachis collacione i.
Mandatis principum coll. iiij.
Mensura ordinandorum cle-
ticorum collacione iiij.
Non eligendo secundo nubē-
tes mulieres coll. i.
Non alienādis aut permittan-
dis ecclesie vob̄ immobilib⁹
collacione iiij.
Nupc̄js collacione liij.
Nullū credente agitcole tñ
illij terras et quartū debeat
vsuram dare colla. iiiij.

Pro ḡ virū quod ex dote est
nec mulierem ex sponsalicia
lāgitate lucrum proprium
habere collacione viij.
Priuilegijs dōtis hēticis mu-
licib⁹ nō p̄stantis coll. viij.
Quō oporteat epōs et reli-
quos clēicos ad ordinacionē
deduci et de expensis clēico-
rum collacione. i.
Quib⁹ moīs naturales filij
efficiuntur legittimi colla. vi.
Questoribus coll. vi.
Que de dignitatib⁹ alijs ab
episcopatu liberet filium a
pattia potestate colla. viij.
Quib⁹ modis naturales effi-
ciuntur sui collacione vij.
Reuerendarijs palacij col. iii.
Restitucionibus cella. iiiij.
Restitucōe fidicōmissi col. iiij.
Rapti mulierū qui rapto. i
bus nupserunt collacione ix.
Scenicas nō solū si fideiūssō-
rem sed etiam si iūjurandū
debetur sine periculo rece-
dere collacione v.
Sanctissimis et reverendissi-
mis episcopis clēicias et no-
nachis collacione. v.
Triente et sc̄misse et successio-
nibus filiorum et nez otium
naturalium collacione iiij.
Cabellionibus colla. iiiij.

Testibus collacione viij.
Tempsore non solute pecunie super doce.
Testamentis imperfatis a parentibz i filios factis col. viij
Ut determinatus sit numerus clericorum sanctissime maioris ec. collacione i.
Ut iudicex sine quoquo suffragio siant colla. iiij.
Ut ecclesia romana centum annoz habeat prescriptum.
Ut nullus mutuans agricultore teneat eius terras coll. v.
Ut ponat nomine impatoris in instrumentis coll. v.
Ut decretum ecclesiasticorum terum comutaciones faciat col. v.
Ut non siant pignoraciones pro alijs personis coll. v.
Ut ea que sunt insinuata super clericis in maiori ec. datur collacione v.
Ut clerici quando recessunt alijs per eis surrogatis placit surrogatis emolumenta cel. v.
Ut in paucis dominibz factant missaria collacione v.
Ut defuncti seu funera co: u non iniurientur a creditibus collacione v.
Ut imobilia ante nupciales donaciones nec hypothecas debetur collacione v.

Vt facte noue constituciones per insinuacos earum post duos menses valeant coll. v.
Vt nullus fabricet oratorum domos preter voluntatem epis copi collacione v.
Vt ab illustribz et qui super eam dignitate sunt col. v | col. v
Vt ordinarii prefecture urbane
Vt omnes obedient iudicibus priuatis cel. v.
Vt hi qui obligatis habere se prohibent minorum aut erga ti sunt eis ad eos gubernaciones penitus non occedunt coll. vi.
Vt non luxuriante contra naturam homines colla. vi.
Vt liberti de cetero aureo non exgeant annulo colla. vi.
Vt clerici aput episcopos proprios primi conueniant col. vi.
Vt sine prohibicie matres debitrices et creditrices tutelam minorum gerant col. viij.
Vt exactione instantis dotis prime et secundi viro ad secunda vota migrante preponant ex prima vel ex priori matris filii collacione viij.
Vt nec miles nec federatus collacione viij.
Vt diuine iussiones subscriptionem habeant clericosi quies collacione viij.

Ut cum de appellaçon cognoscatur scdm illas leges debeat iudicari quo tpe dare sententie obtinebant coll. viij.

Ut liceat matri et auie et alijs pntibz p legittimā partem libertis devictā quō voluerint facultatem coll. ix.

Ut sponsalicia largitas specialis cōtractus sit coll. ix.

Ut litigantes iurent q̄ non promiserunt dare iudicibus nec dabunt coll. ix.

Ut fratrū filij succedāt ppter ad imitacōm fratrū coll. ix.

Ut nulli iudici liceat habere locā seruatorem nisi in certis causis collacione ix.

Ut differētes iudices audire inter pellancium allegacōes compellantur coll. ix.

Uſutis nauticis colla. ix.

Inci. rubrice Institutionū

dopcionibus li. i. ti. ii.

Attiano tute re eo qui a lege attilia datur li. i.

Auctoritate tutorz li. i.

Adpacione legatorū et trāſlatione libro ii.

Assignacōm libertoz li. ii.

Acquisitione p arrogacionē

Actionibz li. iiiij. li. iiij.

Honor possessionibz li. iiij.

Capitis diminuzione li. i.

Curatoribz dād et cōfirmād

Codicallis libro secundo.

Consensu et obligacione

Donacionibus libro. i.

Quobus reis stipulandis vlt promittendis libro iiij.

Diuisione stipulacionū li. iiij.

Excusacionibus tutorum et procuratorum li. i.

Exheredacōn libertoz li. iiij.

Eo cui libertatis causa bona adiūuntur libro iiij.

Empacōe et vendicōe li. iiij.

Excepionibus li. iiiij.

Fiducia et tutela li. i.

Fideicommissarijs hereditati bus libro ii.

Fideiūſoribus li. iiij.

Gradibz cognacionū li. iiij.

His qui sui et alieni iugs sunt libro primo.

His qui possunt dati tutores vel curatores li. iiij.

Habitacionibus et t̄su li. ii.

Hereditibus institūdis li. ii.

Hecidum qualitate et differēcia libro secundo.

Hereditatibz qui ab intestato defervuntur li. iiij.

His per quos agere possum⁹ libro quarto.

Justicia et iure libro primo

Jure naturali et ciuili li. i.
Jure personarum libro i.
Ingenuis libro i.
Incoportalibus rebus li. ii.
In officioso testamento li. ii.
Inutilibus scipulacōib⁹ li. iii.
In iuris libro tertio.
Interdictis libro iii.
Libertinis libro i.
Lege fusia libro i.
Legittima agnatorū tutela
libro primo. **E**li. i.
Legittima patronoz tutela
Legittima pntū tutela li. i.
Legatis libro ii.
Lege falcidia libro ii.
Legittima agnatorum suc
cessione libro iii.
Litterarū obligacione li. ii.
Locacōe et cōductione li. ii.
Lege aquilia libro iii.
Militari testamento li. ii.
Mandato libro ii.
Muperis libro i.
Moxalib⁹ actionibus li. iii.
Obligacionibus que ex vel
ēsi contractu nascunt li. ii.
Obligacionibus li. ii.
Obligacionibus que ex delito
nascuntur libro iii.
Obligacionibus que qui si
ex maleficio nascuntur li. ii.
Officio iudicis libro ii.
Partia potestate li. i.

Pupillari substituōe li. ii.
Pena temere litigāciū li. ii.
Per quas personas nobis ac
quiritur libro ii.
Perpetuis et temporatibus
actionib⁹ et que i heredes et
ab heredib⁹ trāseunt li. iii.
Publicis iudicijis libro. iii.
Qui et ex quibus causis ma
numitti possint libro i.
Quib⁹ modis ius patris po
testatis soluitur li. i.
Qui dati possunt tutores in
testamento libro i.
Quib⁹ modis tutela finit
libro primo.
Quib⁹ alienare liceat li. ii.
Quib⁹ ē permīssum facere
testamentum li. ii.
Quib⁹ modis testamenta
infirmantur libro ii.
Quib⁹ modis retrahitur
obligacio libro ii.
Quib⁹ modis tollitur obli
gacio libro ii.
Quod cum eo qui in aliena
potestate est negotium gestū
esse dicetur libro. iii.
Rerum diuisione libro ii.
Replicationibus libro iii.
Satisfacione tutorum et
curatorum libro i.
Sspectus tutoribus et cu
ratoribus libro i.

Seruitutibus libro ii.
Singulis rebus per fideicō
missum relatis libro.ii.
Senatusconsulto orficiano
libro.tercio. li.iii
Senatusconsulto terculiano
Successioē cognator̄ li.iiij.
Seruili cognacione li.iiij.
Successione libertor̄ li.iiij.
Successionibus sublatis q̄
siebant per bonorum vendi
cionem et senatusconsulto
claudiano libro iij.
Stipulacōn seruorū li.iiij.
Societate libro iiij.
Si quadrupes pauperiem
fecisse dicatur li.iiij.
Satisfacionibus li.iiij.
Tutelis libro i.
Testamētis ordinādis li.iij.
Vusufructu libro.ii.
Vusucaptionibus libro.ii.
Vulgari substitucione li.iij.
Verbor̄ obligacione li.iij.
Vi bonor̄ raptorū li.iiij.

Incipiūt rubrice de
usu feudorum A.

Ilenacione feudi.
An maritus succedit
uxori in beneficio.
Aput quem vel quos contro
uersia feudi.

An remoueti debeat testes.
An mutus l' alij imperfect⁹.
An ille qui interficit fratrem
domini sui.
Alienacione feudi paterni.
An agnat⁹ l' filius defuncti.
An apud iudicē vel dominū.
Beneficio fūs et qliter frater
Beneficio feminine.
Controversia inuestiture.
Cōtēcōs int̄ dñm et vasallū.
Cōtēncōs int̄ dñm et fidelem.
Inuestitura feudi.
Cōtēcōne int̄ me et dñm.
Constituciones domini lotha
rij feudorum.
Controversia feudi inter pa
res terminanda.
Controversia inter dominū
emphitheosis et vasallum.
Consuetudine recti feudi.
Clerico qui inuestiturā facit.
Capitulis contradi.
Controversia inter masculū
et feminam.
Controversia inter dominū
et emptorem.
Capitaneo q̄ curia vendidit
Controversia inter vasallū
et aliū de beneficio.
Constituciones dñi fredericā
Ep̄m vel abbatem vel abba
tissam vel dominum plebis
feudum dare non posse.

- E**o qui finem fecit agnato de
feudo paterno.
Eo qui sibi et heredibus suis
masculis et seminis inuesti
turā accepit. **H**ic finitur
lex. deinde consuetudines le
gis incipiunt.
Imperator lotharius.
Investitura d' re aliena facta
Investitura quam ticus ce
pit a sempramo.
Investitura in matū facta
Investitura apud partē cīnē
terminanda.
In qbz causis feus amittat
lege contradi.
Militē vasallo q̄ cōtumax ē.
Minimis valuasolibus.
Mut vel aliis imperfeciis
feudum retineat.
Natura feudi.
Noua fide formata.
Natura successionis feudi.
Potis feudorum.
Pace iuramento firmanda.
Per quos fiat inuestitura et
per quos constituiatur.
Pace tenenda et eius viola
toribus.
Ithatiū
Prohibita alienacio per lo
Prohibita feudi alinacione
per fridericum.
Pugna.
Qui feudum dare possunt
Qui successores feudum.
Quo tempore miles inuesti
turā petere debeat.
Quibz mois feud amittat
Qui successores teneantur.
Quemadmodum feudum ad
filiam pertineat.
Quibz modis feudum cōsti
tuī potest.
Quid sit inuestitura.
Quid precedere inuestiturā
debeat. fidelitas.
Qualiter vasallus iurare de
beat fidelitatem.
Qualiter olim feudum potē
rat alienari.
Quis dicatur dux marchio
Que fuit prima causa bene
ficij amittendi.
Qui testis sunt necessarij
ad probandam nouam inue
sturam.
Quid iuris sit si post aliena
cionem feudi.
Qualiter dominus de propri
etate priuetur.
Que sunt regule.
Quoctestes sunt necessarij
ad pbandū ingratitudinem.
Successione feudi.
Si controversia fuerit in in
uestitura.
Si episcopus vel abbas vel
abbatissa.

Si de inuestitura inter domi-
 num et vasallū lis oriatur.
Si dō feudo cōtrouersia fuerit
Si de feudo vasallus ab ali-
 quo interpellatus fuerit et
 dñs cum defendere noluerit.
Si negatum fuerit beneficū
 a vasallo.
Si vasallus feudo priuatur
 cui debeat deferrī.
Si vasallus feudi cōdicione
 negauerit ex certā sciencia.
Vasallo decrepite etatis qui
 feudum refutquit.
Vasallo qui contra cōstituci-
 onē lotharij feudu alienauit
Votis feudorum.

Digesti veteris.

P rim⁹ liber hz titulos	xxv.
S econdus	xv.
T ercius	vii.
Q uartus	ix.
Q uintus habet ti.	v.
S extus	vii.
S eptimus	viii.
O ctauus	vi.
R onus	viii.
D eacimus	vii.
U ndeacimus habet ti.	ix.
Q uodeacimus	ix.
T redecimus	xii.
D eacimus quartus	viii.

D eacimus quintus	viii.
D eacimus sextus	ix.
D eacimus septimus	vii.
D eacimus octauus	ix.
D eacimus nonus	viii.
D icesimus	vii.
D icesimus primus	viii.
D icesimus secundus	vi.
D icesimus tertius	v.
D icesimus quartus	viii.

Et sunt simul C. lxxxvij.

Infortiati.

P rimus liber hz titulos	xv.
S econdus	ix.
T ercius	v.
Q uartus	vii.
Q uintus habet tit.	vii.
S extus	i.
S eptimus	i.
O ctauus	i.
R onus	x.
D eacimus habet titu.	x.
U ndeacimus	vii.
Q uodeacimus	viii.
T redecimus	vii.
D eacimus quartus	xvii.

Et sunt simuli lxxxvi.

Digesti Novi.

Primus liber hz titulos vi.

Secundus	xvi.
Tercius	xi.
Quartus	xi.
Quintus habet ti.	xxiiij.
Sextus	vij.
Septimus	iii.
Octauus	vij.
Nonus habet ti.	xx.
Decimus	xxv.
Vnde此imus	xij.
Quode此imus	xviij.
Et sunt simul C. lxxi.	

Codicis.

Primus liber hz titulos li.	
Secundus	lvij.
Tercius	xlij.
Quartus	lxvi.
Quintus	lxxiiij.
Sextus habet ti.	lx.
Septimus	lxxv.
Octauus	lxij.
Nonus habet ti.	li.
Decimus	lxxiiij.
Vnde此imus	lxxvij.
Quode此imus	lxij.
Et sunt simul vj. C. lij.	

Autentia siue nouellarum
constitutionum.

Prima collacō hz titulos vij.	
Secunda habet ti.	ji.
Tertia habet ti.	vij.
Quarta habet ti.	vij.
Quinta	xvj.
Sexta habet ti.	xiiij.
Septima	ix.
Octaua	xij.
Nona	xij.

Et sunt simul .xviij.

Institutionum.

Primus liber hz titulos xxiij.	
Secundus	xxvi.
Tercius	xxxij.
Quartus	xvj.
Sunt simul lxxxix.	

Decima collacio Autentici
siue nouellarum constitutio
num aut liber siue usus seu
dorum habet titulos lxxi.

Explicit libellus docens mo
dam studendi et legendi con
tentia ac abbreviata priusq
iuris tam canonici quam
in se continens titulos siue
causulas eiusdem iuris.